

BUGÜN

- 2 İncide : Peyami Safamın "Kırmızı Kalem", Orhan Selimin "Kahramanlık" fıkraları — Şehir haberleri.
3 İncide : Ankara telgrafıları — Haftanın siyasatı — Feleğin "Gülecek şey değil ama..." fıkrası.
4 İncide : Bizde casusluk — Kendi kendimize çatıyoruz.
5 İncide : Son haberler — İcmal.
6 İncide : Memlekette TAN — Sağlık öğütleri.
7 İncide : Özdiil sayfası.
8 İncide : Ekonomi.
9 İncide : Spor.
10 İncide : Fatih İstanbulu nasıl aldı? — Birç — Sevişmeler, evlenmeler.
11 İncide : Kültür sayfası.
12 İncide : Dünya hâdiseleri karşısında gazeteler.
13 İncide : Yarın büyükleri — Okuduklarımız, duyduklarımız.
14 İncide : Kadın ve Moda.

Toplanamıyan
Konferans

Avrupa, barış bakımından tehlikelidir. Fakat en tehlikeli yanı, şüphesiz Orta Avrupadır. Orta Avrupa meselesi, Avusturyanın erkinliği (istiklâl) üzerinde toplanıyor.

Genel savaştan sonra, Fransa ile İtalya, uzun zaman, birbirile önerde (rakib) durumunda karşılaşmışlardır. Ancak Kuzey'de (şimalde) kuvvetli bir Hitler Almanyasının belirmesi, her iki devlet için de bir tehlike halini aldı. Bunun üzerinedir ki İtalya ile Fransa, Orta Avrupadaki önerdeşliklerini (rekabet) bir sonuca (netice) vardirdılar. Bu beraber yürüme siyasasının başlangıcı, Romada Laval ile Mussolini arasında geçen kış içinde yapılan görüşmedir.

Birçok işler arasında Avusturyanın iç işlerine karışmamak, ta şimdi artık denemek kadar önem (ehemmiyet) alan o Roma görüşmelerinin kesimleri (kararları) arasında idi.

Roma görüşmesinden sonra Orta Avrupanın istatükosunu kurmak için yapılacak girişit (teşebbüs), İngiliz ve Fransız bakanları arasındaki görüşmeler üzerine 3 Şubat tarihinde çıkarılan Londra bildiriminde ileri sürüldü. Bundan sonra Almanyanın Versay andına karşı silâhlanması işi ile uğraşıldı. Bu meselenin meydana kriz geçtikten sonra, Orta Avrupa işi, Nisanın ilk yarımında Strezada toplanan konferansta daha positif (müsbet) bir şekil aldı. Strezada varılan karara göre, Orta Avrupa işini bir kesime bağlamak için Romada bütün Tuna devletleriyle bir arada bir konferans toplanacaktı. 20 Mayısta toplanacak olan bu konferans hâlâ toplanamamıştır. En büyük zorluk, Almanyayı bu konferansa getirmektir. Roma konferansıyla yakından ilgili olan İtalya, Almanyayı konferansa getirmek işini üzerine aldı. Son birkaç hafta içinde Almanya ile İtalya arasında bu mesele üzerinde yapılan yarışma, bunun önlenilmesinde gerek olan zorluğu göstermektedir.

Almanya, Avusturyanın iç işlerine karışmanın ne demek olduğunu ve ne gibi durumlarda Avusturyanın iç işine karışmış sayılacağını İtalyadan sordu. İtalyanın verdiği cevap şudur: "Şimdiki Avusturya hükümetinin iç işlerine karışma saydığı her hareket, arsulusal bakımdan da bu yolda telâki edilecektir!"

Almanya, Avusturyanın iç işlerine karışmanın bu yoldaki yörünü (tefsirini) kabul etmiyor. Çünkü bu yoru, eninde sonunda [Arkası 5 İncide] Siirt Sayıları

Mahmud SOYDAN

[Yarınki sayımızda: Mahmut Esat Bozkurd'un "Ağaoğlunun Dedikleri" adlı başyazısı]

"ATATÜRK,,LE MÜLÂKAT

Atatürk, Şimalî Amerika Matbuatını Temsil Eden Bir Gazeteciye, Bütün Dünyada Derin Akisler Uyandıracak, Çok Önemli Beyanatta Bulundu.

"BEN DİKTATÖR DEĞİLİM.,
"Ben, Kalbleri Kırarak Değil, Kalbleri Kazanarak Hükmetmek isterim.,

ATATÜRK

"TÜRKİYE SULH BOZUCULARININ, BİRBİRLERİLE HARP ETMEK İÇİN BOĞAZLARDAN GEÇMESİNE MANİ OLMAYA MECBURDUR.,

Ankara, 20 A.A. — Gladys Baker'in Atatürk'le mülâkâtına dair intişar eden yazısının elimize geçen bir aslından tercüme ediyoruz :

— Yakın bir atide harbin çıkması muhtemel olduğunu zannediyor musunuz ?

Son zamanlarda kendisine Atatürk ismi verilen Mustafa Kemal, asker inkılabının Türkiye Cumhuriyeti reisi olmadan evvel Sultanların ikametgâhı olan Dolmabahçe isimli beyaz mermer saraydaki yemek masasının altın sofrasından dürüst mavi gözlerini kaldırdı, ve nazarı, şam işi perdeli yüksek pencerelerden karanlık ve âsude Boğaziçini geçerek Anadolu sahilinin yanıp sönen ziyalarına gitti. Ağır ve ciddi bir sesle :

— "Yakın atiden bahsetmemeliyiz" dedi, "harp tehlikesi bulunduğumuz zamanda vardır.,

Avrupadaki vaziyetin bir kaç ay evvelkisine nazaran daha gergin olup olmadığı sorulunca :

— "Daha tenadır, daha çok tenadır", dedi. "Harbin ciddiyetini nazarı dikkate almayan bazı gayri samimî önderler, taarruzun vasıtaları - agent - ları olmuşlardır. Kontrolleri altındaki milletleri, milliyetçiliği ve ananeyi yanlış bir şekilde göstererek ve süistimal ederek aldattmışlardır. Bu buhranlı saatlerde hercümerce mâni olmak için kitlelerin kendileri karar vermeleleri ve mesuliyet mevkiini yüksek karakterli ve yüksek moralli, vicdanlı insanların eline tevdi etmeleri zamanı gelmiştir. Bu gecikmeden yapılmalıdır.,

Bundan sonra realist Atatürk, dünyanın en kuvvetli diktatör - lüğüne çıkmak için, hiç bir mâniyaya müsamaha göstermeyen, Çanakkalenin ve çok uzak bir atide olmanın - Türk istiklâl harbinin askerî kahramanı, dedi ki :

— "Eğer harp bir bomba infilâkı gibi birden bibe çıkarsa, milletler, harba mâni olmak için, müsellâh mukavemetlerini ve malî kudretlerini mütearrıza karşı birleştirmekte tereddüt et-

"Yakın Atiden Bahsetmemeliyiz. Harp Tehlikesi Bulduğumuz Zamanda Vardır.,

Benim Arzu Edip te Yapamıyacağım Hiçbir şey Yoktur!

"Avrupadaki Vaziyet Çok Fena -dır. Harbin Ciddiyetini Nazarı Dikkate Almayan Bazı Gayri Samimî Önderler Taarruzun Vasıtaları Olmuşlardır ... ,

memelidirler. En seri ve en mütearrız tedbir, muhtemel bir mütearrıza, taarruzun yanına kâr kalmıyacağını açıkça anlatacak beynelmilel teşkilâtın kurulmasıdır.,

Atatürk, mıntakavî misakların nihal kıymetinin, bütün milletlere şâmil olacak umumî bir paktın aktinde olduğuna kanidir.

"Mamafî" dedi, "hali hazırda en müstacel ihtiyaç, komşu memleketlerin, birbirlerinin hususî ihtiyaçlarını ve meselelerini görüşmeleridir. Bundan başka mıntakavî misaklar, sulhun muhafazası için kıymetlerini şimdiden ispat etmişlerdir.,

İnsanı teslim alıcı gözlerinde, Gazi'nin fevkalâde önderlik kuvveti vardır. Kalın kaşları sakın durmaz. Yüksek entellektüel zirvelere kalkar ve şayanî hayret derecede geniş alımda derin çizgiler oyoacak bir şekilde, çatılır. Derisi açık renkli ve güneşten yanmıştır. Esmer değildir. Saçları sarımsak kahverenginde ve gül rengindedir. Ağzının temiz kesilmiş hattı ve çenesi, kararının katiyetini gösterir. O tektiktir, cevabı hazırdır, nazarı dikkati celbedecek derecede zekidir.

— "Harp çıktığı takdirde Amerika bittarafîk siyasatını muhafaza edebilir mi? ", dedim.

— "İmkân yok" dedi, "İmkân yok. Eğer harp çıkarsa, Amerikanın milletler camiasında işgal ettiği yüksek mevki, herhalde mütearrız olacaktır. Coğrafi vaziyetleri ne olursa olsun milletler birbirine bir çok rabtalarla bağlandırlar.,

Atatürk dünyadaki milletleri bir apartmanın sakinleri telâki ediyor. Birleşik Amerika Cumhuriyetleri bu apartmanın en lüks dairesinde oturmaktadır. Eğer apartmanın sakinlerinden bazıları tarafından ateşe verilirse, diğerlerinin yangının tesirinden kurtulmasına imkân yoktur. Harp için de aynı şey varittir. Birleşik Amerika Cumhuriyetlerinin bundan uzak kalmayı gayri kabilidir. Atatürk şu sözleri ilâve etti :

— "Bundan başka, Amerika büyük ve kuvvetli ve dünyanın her yerinde alâkası olan bir devlet olduğundan kendisinin siyasat ve iktisadiyat cihetinden ikinci derecede bir mev-

kie düşmesine asla müsaade edemez.,

— "Fikrinize Amerika, adalet divanına iltihak etmeli mi idi? ", sualini sordum. Dedi ki :

— "Adalet divanına iltihak etmekle Birleşik Amerika Cumhuriyetleri, şüphesiz umumî sulhun idamesine yardım etmiş olacaktır. Nüfuzu ve insani idealleri o kadar büyük olan bir milletin, beynelmilel ihtilâfların müşlihanesini hallü faslında aktif bir hisse almağı reddetmesi doğru değildir.,

— "Öyle ise, Milletler Cemiyetinin, sulhun muhafazası için müessir bir vasıta olduğunu zannediyor musunuz? ", dedim.

— "Milletler Cemiyeti, henüz kati ve müessir bir vasıta olduğunu isbat etmemiştir." dedi, "Diğer taraftan, Milletler Cemiyeti bugün, bütün milletlerin müsterek gayenin tahakkuku için çalışabilecekleri yegâne teşkilâttır.,

On dört milyon Türk tarafından vatanlarının kurtarıcısı olmakla tanınan idealist Atatürk devam etti :

— "Şuna da kaniim ki, eğer devamlı sulh isteniyorsa kitlelerin vaziyetlerini iyileştirecek beynelmilel tedbirler alınmalıdır. İnsanın heyeti umumiyesinin refahı, açlık ve tazyikin yerine geçmelidir. Dünya vatan -daşları, haset, açgözlülük ve kinden uzaklaşacak şekilde terbiye edilmelidir.,

Atatürk, bu sözlerini hassas ellerile ekseriya yaptığı kuvvetli jestlerle tebarüz ettirmiştir.

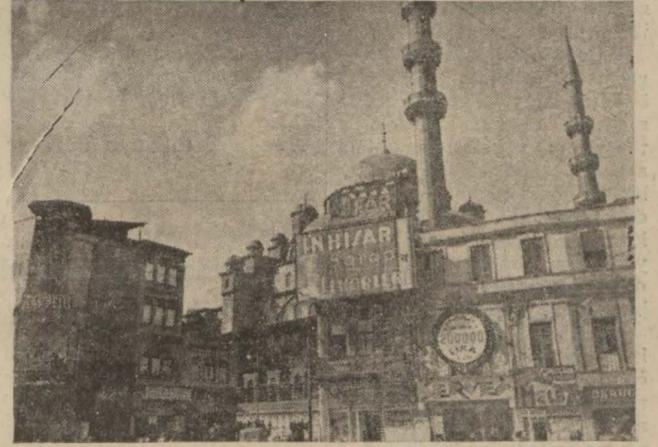
"Türkiye'de bolşevikliğin yayılmasından korkuyor musunuz? ", dedim. Şu cevabı verdi :

— "Türkiyede Bolşeviklik olmayacaktır. Çünkü Türk hükümetinin ilk gayesi halka hürriyet ve saadet vermek, askerlerimize olduğu kadar sivil halkımıza da iyi bakmaktır. Türkiyede işsizlik yoktur. Milletimiz etradı boş zamanlarında sıhhi dinlenme imkânlarına sahiptir.,

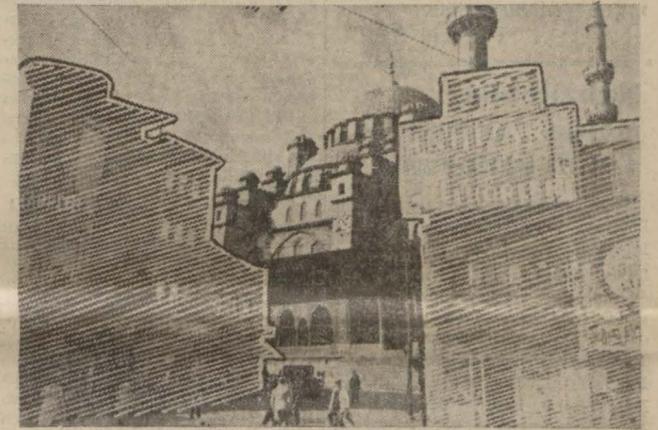
— "Türkiye neden Boğazları tahkim etmek istiyor? " sualini sordum :

— "Türkiyenin Boğazları açık bırakmağı razı olduğu Lozan muahedesinde berberi dünya vaziyeti ve bazı şerait değişmiştir. Boğazlar, Türk arazisini iki kısma ayırır. Bundan dolayı bu deniz geçidinin tahkimi Türkiyenin emniyeti ve müdafası için çok ehemmiyetlidir. O, aynı zamanda, beynelmilel münasebatın can alıcı bir unsurudur.

NE ZAMAN?

Yenicami, yeryüzünün en büyük anıtlarından biridir. Ne yazık ki, yenici taş ve tahtalarla böyle kuşatılmış!

Yenicami esir eden kara salaşlar şurada çizdiğimiz biçimde yıkılırsa..

bu anıt bütün yüceliğiyle Türk arının ve işçiliğinin en büyük verimlerinden biri olarak ta uzaklardan, yeni bir dünya gibi, böylece yerden fıkkacaktır!

FAKAT NE ZAMAN?

Anahtar vaziyetinde böyle mühim bir yer, her hangi sergüzeştçi bir mütearrızın keyfine ve merhametine bırakılmaz. Türkiye, muhtemel sulh bozucularının, birbirleriyle harbetmek için Boğazlardan geçmesine mâni olmaya mecburdur.,

Kusursuz smokininin altında geniş omuzları doğruldu :

— "Türkiye buna asla müsaade etmeyecektir." dedi.

Kamâl Atatürk'e neden diktatör diye çağrılmaktan hoşlanmadığını sordum :

— "Ben diktatör değilim" dedi. "Benim kuvvetim olduğunu söylüyorlar. Evet, bu doğrudur. Benim arzu edip te yapamıyacağım hiç

bir şey yoktur. Çünkü ben, zoraki ve insafsızca hareket etmek bilmem. Bence diktatör, diğerlerini iradesine ram edendir. Ben, kalbleri kırarak değil, kalbleri kazanarak hükmetmek isterim.,

O - Gazi - yani - muzaffer olmuş - ünvanını da sevmeyiz. Ona halk tarafından verilen ve -Türklerin babası - demek olan (Atatürk) diye çağrılmayı tercih eder. İstirahatte iken yüzü sert dudaklı ve trajiktir. Neşeli olduğu zaman bile gözleri çelik pırıldamasını muhafaza eder.

Mesut olup olmadığını sordum: "Evet," dedi "Çünkü muvaffak oldum.,

KIRMIZI KALEM

Az dikkat edilerek geçen bir hadise var: Belediye Ekonomi direktörü, İstanbul bütün kahve, lokanta, bar, meyhane, otel, gazino tarifelerini getirmiş ve eline bir kalem alarak fiyatlardan yüzde otuzla elli arasında indirmiş.

Eğer bu teşebbüs doğru ise (çünkü gazetelerin bu haber üstünde fazla ısrar etmemeleri bize şüphe veriyor) ve eğer bu teşebbüs fiil haline geldi ise (çünkü belediyenin nice tasavvurları gazete koleksiyonlarında birer hülya leşi halinde yatar), belediye Ekonomi direktörünün adı nı sivil kahramanlar listesine ilâve etmemiz lazımdır.

Yıllardanberi pahalılık canavarına karşı bütün gazetelerin öne fırlayan veya geride kalan muhtelif cesaret dereceleriyle top yekün açtıkları savaşta ki apaçık bozgunlarından sonra, bir tek adam çıkıyor, bu uğurda kaybolmuş bütün enerjileri kırmızı kaleminin ucuna topluyor, kabarık rakkamların üstünden bir geçiriyor ve canavarın bir gözünü çıkarıyor.

Eğer böyle ise gazetelerin bu kahramanı isimle, resmile, tercüme halile bütün Türkiye'ye tanıtmakta neden geciktikleri ni anlamıyorum. Sessiz ve kanısız bir destanın en büyük zaferini kazanan belediye Ekonomi direktörünün elindeki tarihi kırmızı kalemi de müzeye göndermekte gecikmemeliyiz.

Peyami SAFA

Kabzımallar Halde Yazıhane Tutmuyorlar mı?

Yeni hal binasındaki yazıhanelerin ihalesine dün öğleden sonra belediye konağında başlanmıştır. İhaleye bugünde devam edilecektir. Kabzımallar, hal yapılrken birçok noktalar, dan bu işe itiraz etmişler ve bu yüzden bir hayli dedikodular olmuştu. Dün kabzımallar âdeta belediye boykot yapar gibi ihaleye girmemişlerdir. Bu yüzden herkes merak almış, belediye binası birçok seyirci ve meraklılarla dolmuştur.

Koridorlarda cereyan eden dedikodulara göre ihaleye girmek isteyen bazı kabzımallara:

— Sakin bu işe karışmayın.. Bu hâlde, Kadıköy haline benzesin!..

Denilmiş...

Bu sırada kabzımalların belediye yanındaki İstanbul kırathanesinde toplandıklarını duyan bir muharririmiz, kendileriyle görüşmek üzere kırathaneye gitmiştir. Burada oturmakta olan Kılıç oğlu Ziya, arkadaşları ve birçok kabzımallar muharririmize:

— Hiç bir şey yok. Oturduk; konuşuyorduk.. demişlerdir.

Yaptığımız tahkikata göre dünkü ihaleye, hâle itiraz etmiş birkaç kişi gitmiştir.

Belediye koridorlarında olan dedikoduların sonra belediye binasının dış kapısına bir polis getirilmiştir. Bu işin sonu merakla beklenmektedir.

No. 60

Erik Çiçekleri

Mahmud YESARI

Neden mi? İnsandan anlayışına sevinmişim. Onu, ondaki, kibarlık cevherini keşfetmişim. Onu, şimdi, göğsümü gere gere, yanmda gezdirebilirdim.

Sevincimden bir çocuk gibi sıçırıyordum:

— Haydi, iki gündür, otele bunalım, gezelim.

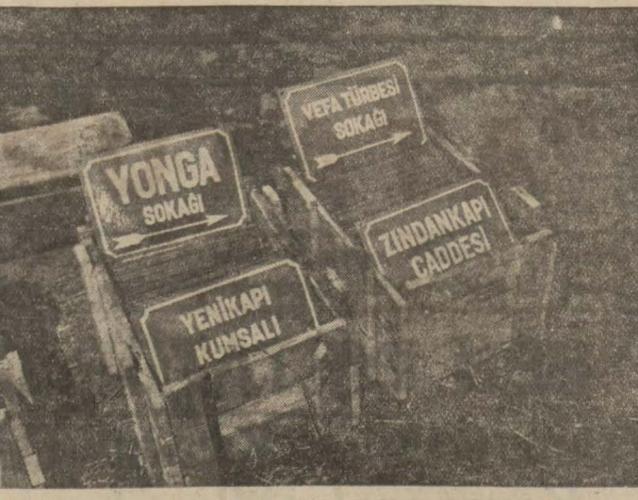
Kravatını, poşet'ini, kılığının aksayan taraflarını düzelttim. O, sıklıkla, utangaçtı; fakat alık, pısrık değildi. Aynada, kendine bakarken, yanakları pembe pembe oluyordu.

Sokağa çıktık; onu, otomobilimle gözdürdüm. Artık canım sıkılmıyordu. Onun toyluklarını, taşı yontan bir heykeltraş gibi yontuyordu, bir san'at eseri çıkarıyordum.

Onun yattığı odayı merak ettim. Sirkeci'de bir otele yatıyormuş!

Askerî müzeye Türkler tarafından dünyada ilkönce yapılan bir yivli top Görelede bulunarak getirildi [X] Şarbaylık sokaklara yeni ad tabelalarını koydurmaya başladı.

Gösterdiğimiz ihtikâr tahakkuk etti takibata başlandı

Buğday piyasasının birkaç günlük yükselişinden istifade etmek isteyen bazı mağazaların, makarna ve sair unlu maddelerin fiyatlarını yersiz olarak yükselttikleri tamamen anlaşılmalıdır. Bu gibi mağazalar ellerinde fazla stok bulunduğu halde birçok unlu maddelere başta makarna olduğu halde, 2 kuruştan 4 kuruşa kadar zam yapılmıştır. Göz göre göre ve sıcakta sığacağına fiyat yükselttilmesi belediyenin de nazarı dikkatini çelmiş ve belediye zabıta memurları derhal harekete geçmişlerdir. Ekmeğe narhı artmadan 22 kuruşa satılan orta cins makarnalara 26 kuruş, 28 kuruşa satılan en iyi cins makarnalara da 32 kuruş fiyat konulmuştur. Lüzumsuz yere fiyat yükseltenler hakkında şiddetli takibat yapılacaktır.

Buğday piyasası duruldu

Buğday piyasası eski durumunu değiştirmemiştir. Dün şehrimize Ana doludan ve Marmara havzasından 279 ton sert buğday gelmiştir. Gelen buğdayların bir kısmı yeni mahsul olmakla beraber hepsinin sert cinsten olması buğday piyasasına hiç bir tesir yapmamıştır. Dün borsada satılan 185 ton Sivas malı birinci yumuşak buğdaylar 6 kuruş 17,5 paradan muamele görmüştür. Dünkü piyasada en çok sert buğday satılmıştır.

Şekerden yapılan maddelerin fiyatları da iniyor

Şeker fiyatları ucuzladığı halde şekerden mamul maddeleri yapıp satanlar, pek azı müstesna olmak üzere hemen hemen bu maddelerin fiyatlarında hiç bir indirme yapmamışlardır. Ucuza alınan şekerden yapılan mamul maddeler, günden güne ucuzlayacaktır. Dün konuştüğümüz bir şekerci, bize, şekerden yapılan maddelerin umulandan fazla ucuzlaması lâzımgelmediğini hatırlatarak dikkate değer şeyler söylemiştir:

— Bugünkü tatlı ve şeker fiyatları bundan senelerce önce şekerin çok pahalıya satıldığı zamanlardaki fiyatlarla aynıdır. Şeker fiyatlarının senelerdenberi yavaş yavaş düşmesi, bunların fiyatlarında hiç bir değişikliki yapmamıştır. Son 11 kuruşluk ucuzlamanın da evvelkiler gibi mamul maddeler üzerinde tesiriz kalmaması lazımdır. Bunların kendi kendine düşmesini beklemek boştur. Belediyenin

bu işe bir an evvel el atması, mamul şekerli maddeler ucuz şekerden yapılmaya başlanıncaya kadar bunun halledilmesi lazımdır..

Diğer taraftan, belediye, bu konu üzerindeki araştırmalarını henüz bitirmemiştir. Bir iki güne kadar ne şekilde hareket edileceği tesbit edilecektir.

Telefon şirketile yapılan müzakereler

Telefon sosyetesini satın alması hakkında Bakanlık Bakanlığının sosyete yeteceği tebliğat üzere, Ankara Bayındırlık Bakanı Ali Çetinkaya ile görüşmüştür. Bize verilen habere göre bu görüşmede iki taraf, yakında başlayacak müzakereye hazırlık mahiyetinde olmak üzere birbirlerine fikirlerini söylemişlerdir. Bakanlık müzakereye başlamak üzere sosyete verdiği mühlet 18 Temmuzda bitecektir ve o zamana kadar da müzakerelere başlanmıştır.

Telefon sosyetesinin imtiyaz müddeti on altı sene sonra bitecektir. Frank Gill birkaç güne kadar tekrar Ankara'ya gidecektir.

Sis bir iki gündür sürüp gidiyor

Sis yüzünden evvelki sabah Fenerbahçe önündeki kayalıklara oturan Akayın Maltepe vapuru dün kurtarılmıştır. Akay idaresi, kendi vasıtaları ile yüzdürdüğü Maltepeyi, bir tombrököre bağlatarak limana getirmiş, gemi şamandıraya bağlanmıştır. Fen he yetinin yaptığı muayene teknenin hafif su yaptığını göstermiştir. Vapur bir iki güne kadar tamir edilecektir. Dün sabah limanda gene kalın bir sis tabakası görülmüş, seyirşer saat 10 a kadar yapılamamıştır. Bogaz ve Ada yolları bir saatten sonra Köprüye inebilmişlerdir. Unkanpın köprüsü üç gecedir sisin fazlalığı yüzünden açılmamış, Halice girecek ve çıkacak vapurlar beklemek mecburiyetinde kalmışlardır.

Bu yüzden dün gece Köprü, saat 12 de açılmış, sisin erken bastırmasında meydan kalmadan vapurların Halice girip çıkması temin edilmiştir.

Ticaret tayyarecilikten tatlı geldi

Meşhur Fransız tayyarecisi Dieu-donné Coctes dün sabah Air - France şirketinin bir tayyare ile İstanbul'a gelmiştir. Costes bundan birkaç sene evvel Fransadan uçarak Atlantik denizini aşmış ve mühim bir rekor tesis ederek Amerika'ya gitmişti. Costes ondan sonra tayyare ticareti yapmaya başlamıştır. Costes dün bize Tokatlıyan otelinde görüşürken dedi ki: — Türkiye'ye gemek için geldim. Bir iki gün İstanbulda kaldıktan sonra tayyareci dostlarımı görmek için pazar günü Eskişehir oradan da Ankara'ya gideceğim. Beş altı gün sonra İstanbul'a döneceğim.

Dünyanın en çabuk giden bir tayyare ile burada bazı tecrübeler ya pacağınızı işittik. Bu haber doğru mudur ?

Geçen hafta bu tayyare ile Paris'ten Madrid'e gitmiştim. Paris'ten İspanyanın merkezine üç saatte vardım. Bu seyahatte saatte vasatı olarak 330 kilometre mesafe aldım.

Bu tayyare iki motördür. Motörlerin her biri 825 er beygir kuvvetindedir. Tayyarenin genişliği 20,50, uzunluğu 13,84, yüksekliği 2,60 metredir. Buraya tayyare getirmedim için tecrübe yapacak değilim.

Yeni bir rekor kırmak için teşebbüste bulunacak mıyız?

Ben artık ihtiyarladım. Bir ayayım çukurdur. Bundan sonra gece gündüz uçup yapacak bir halde değilim. Ancak kısa mesafelerde uçarım. Hatta hava fena olduğu zamanlarda tren seyahatini tercih ederim. Yağmurlu havada da hiç tayyareye binmem..

İstanbul Emniyet direktörlüğünde değişiklikler

İstanbul Emniyet direktörlüğüne Ankara Emniyet direktörü Salihin, Ankara Emniyet direktörlüğüne Trakya genel Enspektörlüğü müşavirlerinden Sadreddinin, Antalya Emniyet direktörlüğüne de Emniyet genel direktörlüğün şeflerinden Kemal Kayan tayinleri kuvvetle söyleniyor. İstanbul Emniyet direktörü Fahmi Vural'ın da terfian Tekirdağ ilbayı olacağı umulmaktadır. Bundan başka poliste esaslı değişiklikler bekleniyor. İstanbul Emniyet direktörlüğü ikinci şube direktörlüğüne Ankara Emniyet direktörlüğün şeflerinden Cemal tayin olunmuştur. Cemal yakında İstanbul'a gelerek vazifesine başlayacaktır.

KUÇUK HABERLER

* Yeni vakıflar kanunu İstanbul İlbaylığına bildirilmiştir. Kanun, vakıfların idaresini mazbut bir şekle koymuştur. Bu kanunla varidat ta cöğaltılmış olacaktır.

* Temyiz mahkemesinin 1935 bütçe yılı içinde Ankara'ya nakledeceği İlbaylığı bildirilmiştir.

* Filoryanın modernleştirilmesi ve banyo şehri haline getirilmesi için yapılmakta olan inşaat çok ilerlemiştir. İlbay vekili Rükneddin Sözer dün Filoryaya giderek yapılmakta olan işleri gözden geçirmiştir.

* Bulgar konsolosu dün İlbay vekili Rükneddin Sözeri görmüştür.

* Şar numerotaj memurları faaliyete devam ediyor. Dün de birçok yerler gezilerek numara konacak binalar tesbit edilmiştir.

* Üniversite rektörü Cemil dün Avrupa'dan şehrimize gelmiştir. Rektör hukuk fakültesi birinci ve ikinci sınıf larının hukuku düvel sözlü imtihanlarında bulunmuştur.

* Fatih yolunu yapan Tramvay sosyetesinin bu yola az kum döşemesi yüzünden şarbaylık ile aralarında bir ihtilaf kalmıştır. Sosyalite dünden itibaren bu yolu yapmaya başlamış ve aradaki ihtilaf ortadan kalkmıştır.

* Dul, yetim ve mütekaat maaşlarının verilmesi, malmüdürlüklerince, dün bitirilmiştir. Vatani hizmet mukabil verilmeğe olan üç aylık maaşlar, evvelce, işledikten sonra ödeniyordu. Bundan sonra bu üç aylık işlemeden verilecektir. Vatani hizmet maaşlarının da bugünlerde verilmesine başlanacaktır.

* Kızılayın hastabakıcı hemşireler yurdu idare heyeti dün saat 16 da General Dr. Ziya Nurinin başkanlığında İstanbul mümesillığı binasında toplanmıştır. Toplantıda yurda ait meseleler görüşülmüş ve 935 - 936 yılı bütçesi yapılarak genel merkeze gön derilmiştir.

* Sultanahmed Parkının etrafında bulunan ağaçların yeniden tanzimi faaliyetlerine başlanmıştır. İkinci ve üçüncü parklar düzeltilmiş ve yeni ağaçlar dikilmeye başlanmıştır. Evvelce kaldırılmış olan kanapeler de yeniden konulmaktadır.

* Fransız sefiri Kammerer Verdön torpidosu kumandanı Amiral Rivet şerefine bir öğle yemeği vermiştir. Torpido muhribi gidecektir.

* Geçenlerde Yeşilköy Feneri 8 -

KAHRAMANLIK

Bilmem hangi sultanın yaptığı hangi harbe şöyle bir işin geçtiğini ya duymuş, ya okumuştum :

Göğüs göğüse, kalkan kalkana ve pala palaya bir boğuşmadan sonra gece bastırılmış. Döğüşenler yerlerine çekilmişler. Düşmandan alınan esirler kavgala alanı arkasına götürülmüş.

Bilmem hangi sipahi bölüğünün imamı gazada bir gâvur kafası kesib doğru cennete gitmek dileğini öteden beri geçirmiş iğinden. İmam çok korkakmış yalnız. Göğüs göğüse, elleri kolları işleyebilen bir düşmanla boğuşup kafasını kesmek elinden gelmiyormuş. Kafayı kesmeyince de cenneti boylıyarmıyacak. Ne yapmış? Düşünmüş taşınmış bu işin de "hilei ser'i yesini,, bulmuş sonunda. Esirlerin toplandıkları alana giderek içlerinden birini seçmiş, nöbetçi sipahilere:

— Bağlayın şu domuzun ellerini! demiş.

Sipahiler esirin elini kolunu bağlamışlar.

İmam geçmiş esirin karşısına:

— Sakın kendini behey kâfir! diye haykırmış ve kumil-damağa bile gücü yetmiyen esirin kafasını kuşağından çıkardığı ekmeğe bıçağıyla kıtır kıtır kesmiş.

Bu gazasından sonra sipahi bölüğünün imamı, cennete gitmiş mi? Gitmemiş mi? bilmiyorum. İşi hilei ser'yesine uydurduğu için belki de gitmiştir. Yalnız bizim Babrâli yazı piyasasında sipahi bölüğü imamının bulunduğu çareye baş vurup bir gaza kahramanı kesilenler ek-sik değil.

Orhan SELİM

İç işlerine alınacak

Dahiliye memurları kanununun ikinci maddesini değiştiren 2429 sayılı kanunun birinci maddesi değiştirilmiştir. Buna göre ilk defa Dahiliye memurluğuna namzet olarak girebilmek için orta mektep mezunu bulunmak lazımdır. Bu şartı taşıyanlardan fazla talip bulunduğu halde talipler arasında müsabaka yapılacaktır. Orta mektep mezunu bulunmadığı takdirde diğerlerinin müsabaka imtihanı ile alınması caizdir. Namzetlik müddeti en çok bir senedir. Bu müddetin neticesinde dairesi âmirince ehliyeti tasdik edilerek kat'i surette memuriyete kabul olunur. Namzetlik müddetince bunlara ücret verilir. Siyasal bilgiler okulası veya Hukuk fakültesinden mezun olanlar namzetlik devresini birinci sınıf nahiy müdürlüklerinde vekâlet veya ilbaylıklar maiyet memurluklarında veyahud bu derecelere muadil olan memurluklarda geçirirler. Siyasal bilgiler okulasından ve Hukuk fakültesinden mezun olup ta bir sene namzetlik geçirmiş bulunanlar arasında her sene müsabaka ile beş kişi Avrupaya staj için gönderilecektir.

nünde karaya oturan Lloyd Triestino nun Pilsna vapuru dün yolcularını alarak Akdenize hareket etmiştir.

çaları dökük, çatlak bir ayna...

Yastıklar, şilteler; kereste talaşından, çuval parçalarından, tahta kıymıklarından doldurulmuş gibi sert, katı ve diken diken...

Karyolaların ayak uçlarında terlikler var. Öyle yirtik, öyle eski, öyle kirli, öyle yağlı ki elle değil, insan maşa ile tutmağa iğrenir. Ayak kirlenmemesi için, bu, giyilecek.

Ayak kirlenmesi için, bunu giymek kâfi...

Odaya, öyle bekâr kokusu sinmiş ki, tiksindim, öğürmeler geldi. Çantamdaki lâvantayı mendilime boşalttım, burnumu tıkladım.

Kendimi, dışarı nasıl attığımı bilmiyorum! Zavallı Rakım, tiksindimi görünce, evvelâ kızardı, sonra sapsarı kesildi.

Benim yaptığım bir zulümdü. Ondan af diledim.

Ve şaşıyordum. Gördüklerime gözlerim inanamıyordu:

— Orada nasıl yattın, nasıl yatabildin çocuğum?

Rakım, gözlerini indirdi; be-

nim hayat toyluğuma öyle bir gülüş güldü ki... Onun bu, gülüşünü hiç unutmam.

Fakirlerin de, kendilerine mahsus kuvvetleri var. Esasen, hayata karşı kuvvetli olmasalar, bu kadar kötü, fena şerait altında bir gün bile dayanıp yaşayamazlar.

Bir şey anlamıyorum. Böyle kuvvetli oldukları halde, neden fakirlik, yoksulluk çekiyorlar?

Bunu anlamak, anlayabilmek için, galiba fakir olmalı!

Rakıma sordum:

— Niçin gülüyorsun?

Sesi, büsbütün nefretle kırılmıştı:

— Günler... Daha doğrusu geceler oldu ki, o, senin tiksindiğin, öğürdüğün oda, kuştüyü yataklı bir saray odasının hayali gibi gözlerimde tüttü. Yalnız benim değil, benim gibi birçoklarının da gözünde tütmüş, tüttüğü ve tütecektir de... Otuz kuruş bulamadığım geceler olur.

O zaman...

Titriye titriye ona bakıyordum. Bunun hayali bile bana

dehşet vermişti:

— O zaman?

Omuzlarını oynatarak güldü:

— O zaman, yatak yüzüne hasret, sabahlarım.

— Nerede?

— Mevsime göre... Eğer mevsim yaz, havalar sıcaksa, sokaklarda dolaşırsın. Parklar, geceleri kapanır. Garlar, iskeleler, muayyen bir saate kadar açıktır. Asıl felâket kışındır.

Şayet cebinde, on kuruşun yoksa, felâkettir. Hatta beş kuruş bir gecenin ıstrabını avatabilir.

Çünkü sabahçı kahveleri vardır. Onlardan birine girersen, dirseğini masaya, elini çeneye dayar; yarı uykuda, yarı uyanık, pinekliye pinekliye sabahı edersin.

İçim üzülmüştü:

— Yeter, dedim. Başka şeyler konuşalım. Bunları düşünmek bile fena!

Rakım, içini çekmişti:

— Hele benim için... Hem düşün... Bir daha oralara düşmek...

Onu, kollarının arasına al-

dım, çocuğunu uyutan bir anne gibi salladım:

— Yok, yavrum; yok, çocuğum. Artık, o kara günler geçti. Ben, senin istikbalinle meşgul olacağım.

Yalan söylemiyordum ve sözümde durdum.

Ona, hususi hocalar tuttum; ingilizce; fransızca öğrettim. Zekiydi, ve çalışmağı da seviyordu.

Rahat ettikçe, iyi yeyip içtikçe, sıhhati de düzelirdi. Artık yüzünün sarılığı, vücudunun çelimsizliği gitmiş, gürbüz bir delikanlı, tam bir Aydın zeybeği, Ödemiş efesi olmuştu.

Ondan, çok güç ayrıldım, fakat ne yaparsın yavrum, bende, bu maymun ıstahlılık varken, bütün bu sonlarım tabii ve mukadder olduklarına inanmalı, öyle kabul etmelisin.

O, ne mi oldu?

Göğsümü kabartarak söyleyebilirim. Şimdi, mühim, kuvvetli, zengin bir müessesede, sözü geçer, hatırı sayılır ve ileri gelen

(Arkası var!)

Ankara GRAFLARI

AFYONLARIMIZ

Afyon Karteline Karşı Tedbirler Düşünüyor

[HUSUSİ MUHABİRİMİZİN TELGRAFI]

Ankara, 20

Teşkil edilen afyon komisyonu, afyon istihsal ve istihlakı ile afyon karteline karşı alınacak tedbirleri ve istihlakın fazlaştırılması çarelerini araştıracaktır.

Moskova Büyük Elçiliğimiz

Ankara, 20 A.A. — Öğrendiğimize göre, Vasıf Çınarın ölümü ile açılan Moskova büyük elçiliğine eski Sü. Bakan Dryarbakir sayılavı Zekâi Apaydım'ın atanması için yapılan soruya Sovyet hükümeti kıvançla muvafakat cevabı vermiştir.

Köylü Çarık Yerine Ucuz Ayakkabı Giyecek

Ankara, 20 (Muhabirimizin telgrafı) — Hükümet, deri sanayimizin inkişafı ve himayesini temin için bazı tedbirler almak kararmıştır. Bu arada alınması akla gelen tedbirler şunlardır:

1 — Deri ve smaf müstahsilâtın nakliyat tarifelerini ucuzlatmak.

2 — Hükümetçe satın alınan cakk derilerin yerli malı olmasının tercihi.

3 — Ham deri istihlakını azaltmak ve köylünün çarık giymesinin önüne geçmek.

Bu maksatla köylü için işlenmiş deriden bir ucuz ayakkabı tipi ihdası düşünülmektedir.

Bu mevzu etrafında Sümer Bank erkânından salâhiyetli bir zat gazetimize şu izahatı vermiştir:

Köylü çarık giymesindeki tekniğin işi üzerinde bir yıldanberi

meşgulüz. Geçen sene icap eden tiplerin hazırlanması ve ucuz ayakkabı temini çarelerini araştırmak üzere bir mütehassıs getirtiltik. Bu mütehassıs Beykoz fabrikasında kendisine tevdi edilen bu iş üzerinde meşgul oldu ve bize bir iki tip ayakkabı nümunesi teklif etti.

Ucuz ayakkabı temini işini ve tipini yeniden tetkik ettirmek lüzumunu hissettik ve bunun için yeniden iki mütehassıs getirtmek tasavvurundayız.

Ekonomi Bakanı Celâl Bayarın Rusya seyahatinde kendisine refakat edecek olan genel direktörümüz Nurullah Esat, orada bu işle de meşgul olacaktır.

Ucuz elbise meselesine gelince, evvelce bir tip üzerinden bulunan ucuz elbiselerin daha ucuz mal edilmiş etrafında devamlı olarak fabrikasında teknikata devam olunmaktadır.

BİR KOMÜNİST KAFİLESİ

Ankarada Yakalananların Duruşmasına Başlanıyor

[HUSUSİ MUHABİRİMİZ BİLDİRİYOR]

Ankara, 20

Burada geçenlerde yakalanan 14 komünist hakkında elde ettiğim malûmatı bildiriyorum.

Ahmet oğlu Hasan İzzettin komünistlik lehine gizli faaliyet geçiyor ve bu faaliyet neticesinde:

Ankara hukuk fakültesi talebesinden Kadri oğlu Kâmiran, fabrikada müstahdem Ömer oğlu Dursun, Bahaddin oğlu Necmeddin, Abdullah oğlu Dursun, Gazi terbiye ve ziraat enstitülerine talebelerinden Mahmut oğlu Muammer, Abdülkadir oğlu Hamdi, Mehmet oğlu Abdürrahman, Ramiz oğlu Eyüp, Rıza oğlu Nazım, İrfan oğlu Nuri. Hüsnü

Muallim Ruşen!
— Ankaradaki hususî ressamımızın krokisi —

hazırlıkla bilhassa Ahmet oğlu Hasan İzzettin ile Ramiz oğlu Eyüp meşgul oluyorlar.

Hasan İzzeddin ve Eyüp beyannamelerin şeklini ve teksir işini kararlaştırıyorlar ve teksir işini amele Abdüllah oğlu Muzafer beyannameleri yazı makinesi ile teksir ediyor ve bunları 20 nisan cumartesi günü sabah erkenden at koşusu yerinde Hasan İzzeddine ve Eyübe veriyor. Beyannameler dağıtılmadan ele geçiyor ve zabita alâkahırları birer birer yakalıyor. Maznunların muhakemelerine yarın ağır ceza mahkemesinde başlanacaktır.

Çekoslovak elçisi itimatnamesini verdi

Ankara, 20 (Muhabirimizin telgrafı) — Cumur başkanı Atatürk, Çekoslovak elçisini kabul etti. Elçi itimatnamesini verdi.

Hapisaneden Kaçanlar

[HUSUSİ MUHABİRİMİZ BİLDİRİYOR]

Ankara, 20

Gardiyan Tevfik
— Ankaradaki hususî muhabirimizin krokilerinden —

Ankara hapishanesinden tünel açmak suretile kaçanlardan Tur Ali de yakalanmıştır. Kaçanlardan Emin ve Mürsel aranmaktadır. Kaçmaya, ihmal ve alâkasızlıklarından dolayı, sebebiyet verdikleri anlaşılınca Baş gardiyan Osman ve gardiyanlardan Tevfik, Ali tevfik e - lilerinde. Hükümetinde teklif - kat ve kanunî takibat yapılmaktadır. Baş gardiyan Osman fi rariyle birlikte çektiği fotoğrafı elde edilmiştir. Müddeiumumilik hâdisiye dolayısıyla ceza evinde bazı tedbirler almaktadır. Bu meyanda ceza evindeki demir karyolalar kaldırılmak suretile mahpusların kar yola demirlerinden bıçak, kürek ve saire yapmalarının önü alınmış olacaktır.

Bakanlar kurulu

Ankara, 20 (Muhabirimizin telgrafı) — Bakanlar Kurulu saat 16 da toplanmıştır.

Tayyare kâğıtlarının bey'iyeye resmi

Ankara, 20 (Muhabirimizin telgrafı) — Evlenmek işlerinde ve noterliklerde kullanılan tayyare kâğıtları için bey'iyeye resmi verilmesi Finans Bakanlığınca kararlaştırılmıştır.

Recep Peker geliyor

Ankara, 20 (Muhabirimizin telgrafı) — C. H. Partisi genel sekreteri Recep Peker Avrupa'ya gitmek üzere yarın akşam İstanbula hareket edecektir.

Eden pariste neler görülecek

Londra, 20 A.A. — Oranladığına göre Eden, Pariste Tuna ve doğu paktları hakkında görüşlere girişecektir. Daha genel bir anlaşmaya yol açan Litvanya - Almanya anlaşmazlığının kotarılmasına büyük bir önem verilmektedir.

ANKARA KÜÇÜK HABERLERİ

* Ankara, 20 (Tan) — Emniyet genel direktörlüğü, ikinci ve üçüncü komiserlik imtihan kâğıtlarını tetkike devam etmektedir.

* Ankara, 20 (Tan) — Filipin adalarından gelecek eşya bedellerinin Cumuriyet Merkez Bankasına yatırılması kaydı kaldırılmış ve alâkadarlara bildirilmiştir.

HAFTANIN SİYASASI

İngiliz - Alman anlaşması

İngiltere ile Almanya arasındaki deniz görüşmeleri müsbet bir netice verdi. İngiltere Almanya tarafından ileri sürülen önergeyi kabul etti. Bu görüşmelerin başlangıcı, İngiliz Dış Bakanı Sir John Simon'un Berlinde Hitler ile yaptığı müzakerelerdir. Hatırlardadır ki Hitler, Almanyanın amaçlarını İngiliz Dış Bakanına anlatırken, Almanya namına İngiliz donanmasının yüzde otuz beşten yüzde elliye kadar bir nisbete muadil donanma istemişti. O zaman İngilizlerin şiddetli itirazlarına hedef olan bu nisbet üzerinde nihayet anlaşılmıştır.

Londrada Hitlerin özel elçisi Ribentrop ile yeni İngiliz Dış Bakanı Sir Samuel Hoare arasındaki görüşmelerden sonra varılan anlaşmaya göre, Almanya İngiliz donanmasının yüzde otuz beş nisbetine muadil bir donanma yapabilecektir. Ancak bu donanmanın her kategorisi ayrı ayrı yüzde otuz beş geçmeyecektir. Yani Almanya, kendisine tahsis edilen tonajı yalnız bir kategoriye tahsis ederek o sınıfta İngilterenin yüzde otuz beşinden daha fazla bir nisbete çıkarmayacaktır. Ayrı ayrı her sınıf gemide Almanya, yüzde otuz beş içinde kalacaktır.

Anlaşmanın önemi

İngiliz - Alman anlaşmasının siyasal önemi, uzun söze lüzum göstermeyecek derecede aşikârdır. He men akla gelen bazı noktaları sayalım:

1 — İngiltere, genel savaştan beri, birlikte yürüdüğü devletlere hiç dânişmaksızın Almanya ile böyle bir anlaşma yapıyor. Yani Fransa ve İtalyayı bir emri vâki ile karşılaştırıyor. İngilterenin Fransadan ayrıldığı çok meseleler olmuştur. Fakat birinci derecede önemli bir siyasal mesele üzerinde Fransayı hesaba katmıyarak başka bir devletle görüşüp bir anlaşmaya vardığı görülmemiştir. Bu, olsa olsa, Fransız - Rus anlaşmasına karşı İngilterenin mukabelesidir.

2 — İngiltere, Almanyanın donanma yapınak hakkını sesmen tanımla Versailles andının silâhlanna hakkındaki beşinci kısmının ilga edildiğini de resmen tanımış oluyor. Bu, 13 Nisan'da Uluslar derneği konseyinin verdiği karar ile tezat teşkil ediyor. Hatırlardadır ki o kararda Almanyanın Versailles andını bozan 16 Mart kararile hiç bir hak elde etmediği beyan edilmişti. İngiliz - Alman anlaşmasından sonra Versailles andının silâhlanna kısmını tarihe karışıyor.

3 — Üçüncü bir nokta bu anlaşmanın yalnız deniz kuvvetleri üzerinde bir itilâfa münhasır kalmayıp daha şümulü olması ihtimalidir. Yani Rusya ile Fransa arasındaki itilâftan sonra bir Alman - İngiliz itilâfı. Bu, henüz belli değildir. Ancak böyle bir anlaşma ihtimali bile bizi büsbütün siyasal yüzü değişmiş bir Avrupa karşısında bırakmıştır.

İtalya - Habeşistan savaşı

İtalya ile Habeşistan arasındaki ihtilâf barış için tehlikeli olmaktadır devam ediyor. Denilebilir ki tarihin hiç bir devrinde bir devletin barış vaziyetinde olan bir devlete karşı bu kadar açıktan askeri hazırlıklarda bulunup bu kadar açıktan savaş tehditleri savurduğu görülmemiştir. İtalya bütün askeri kuvvetlerini hazırlayıp Doğu Afrika'ya yolluyor. Mussolini de Habeşistana karşı boyuna tehdit savuruyor. İtalya gazeteleri, artık Habeşistanın İtalyaya karşı yaptığı muayyen şu ve bu haksızlıklardan bahsetmiyorlar. Geri bir ülke olan Habeşistanın İtalyaya karşı yaptığı muayyen şu ve bu haksızlıklardan bahsetmiyorlar. Geri bir ülke olan Habeşistanın İtalyaya karşı yaptığı muayyen şu ve bu haksızlıklardan bahsetmiyorlar. Geri bir ülke olan Habeşistanın İtalyaya karşı yaptığı muayyen şu ve bu haksızlıklardan bahsetmiyorlar.

Bunun sonu neye varacak? İtiraf etmek lâzımdır ki eğer İtalya Habeşistana karşı bir savaş yapmayı tasarlamış olsaydı, bu kadar gürültü yapmazdı. Bu gürültü yapıp savaşta meydan vermeden istediğini elde etmeğe girişit kokusu vardır. Barışa yardım eden bir âmil de İngilterenin savaş istemez gibi görünmesidir. İngiltere ile İtalya arasındaki gürültülü ihtilâflara rağmen, biz İtalyanın herhangi bir mesele üzerinde İngiltere ile karşı karşıya gelmek isteyebileceğine ihtimal vermiyoruz.

Uzak Doğuda neler oluyor?

Uzak Doğuda Japonya, daha doğrusu Japon askeri makamları Çine karşı tehdidkâr bir durum almıştır. Çin ile Japonya arasında çıkan ihtilâf, Mançuryanın işgali sıralarındaki ihtilâfa benziyor. O zaman da ihtilâfı çıkaran Japon hükümeti değil, bazı Japon askerleri idi. Mançuryadaki Japon askerleri tarafından ileri sürülüp te Japon hükümeti tarafından henüz benimsenmeyen şartlar kabul edilecek olursa, Pekin'de dahil olduğu halde, Şimali Çin Japonyanın eline geçecektir.

Japon askerleri Şimali Çinden Çin askerlerinin çekilmesini, Japon aleyhtarı olduğu bildirilen birtakım memurların değiştirilmesini, idarenin kendi ellerine bırakılmasını istiyorlar. Bundan başka Mongolistan'da ve bilhassa Çahar eyaletinde de gözleri vardır. İşin içyüzü şudur ki, Japonya Çin üzerindeki emellerini adım adım tahakkuk ettirmektedir. Kolay hazim olsun diye yavaş yavaş yutuyor. Önce Kora'yı aldı. Sonra Mançurya, arkasından Şimali Çin. Çahar. Adım adım ilerliyor. Çini Japonyanın elinden kim kurtaracak? 1931 yılında Uluslar Derneği çalıştı. Birşey yapamadı. Amerika kendi Filipin adalarını kurtarmaya çalışıyor. Rusya, Sibirya ve Sakalin adasını müdafaadan başka birşey düşünmüyor. İngiltere, Japonya ile ihtilâfa düşmekten çekiniyor. Esasen Japonya da bu hesapları yaptığı içindir ki bildiği gibi yürüyor.

Amerikada seçim hazırlığı

Amerikada Roosevelt, bir taraftan ulusal kalkınma kanunu hakkında yüksek hakyerinin verdiği karardan doğan karışıklık ile uğraşmakta iken, diğer taraftan aleyhinde kuvvetler belirmektedir. Daha doğrusu seçildiği zamandan beri fırsat kollayan düşman kuvvetler başlarını kaldırmaya başlamışlardır.

Hafta arası Illinois'da Springfield şehrinde Roosevelt'e karşı olan Cumhuriyet Partinin büyük bir kongresi toplandı. Yedi bine yakın delegenin hazır bulunduğu bu kongrede Rooseveltin "kalkınma" tedbirleri takbih edildi. Şimdiye kadar bu tedbirleri böyle açıktan takbih etmek için cesaret lâzımdı. Esasen yüksek hakyerinin kararından sonra N. R. A. gözden düşmüştür. Çünkü Amerika halkının başyasa karşı büyük bağlılığı vardır. Karşı politikacılar şimdi Roosevelt'i başyasa karşı yürütmüş bir adam vaziyetinde göstermek istiyorlar. Springfield kongresile 1936 seçimi için faaliyete başlamış sayılırlar. Bu mücadele de galiba başyasa etrafında yapılacaktır.

Güney Amerikasında savaşın sonu

Yıllardan beri Güney Amerikasında devam eden bir savaş nihayet mütareke ile şimdilik durdu. Çakko arazisi üzerindeki ihtilâftan dolayı Boliviya ile Paraguay arasındaki savaş yıllardanberi sürüp gitmekte idi. Bu savaş ne Uluslar derneği, ne de Amerika devletleri durdurmağa muvaffak olmuşlardı. Bir aralık iki devlet arasında bir mütareke imzalanmış ise de daha müddeti bitmeden tekrar savaş başladı.

Şimdi başlıca Brezilya ile Arjantin arasında iki günlük bir mütareke imzalanmıştır. Bu on iki gün içinde iki devletin dış bakanları bir uzlaşmaya varmaya çalışacaklardır. Dış Bakanların bir uzlaşmaya varabilecekleri çok şüphelidir. Bunda ümit yok. Umüt, uzlaşmaya varılmadığı takdirde ihtilâfın Lâhey hakyerine intikal etmesine her iki tarafın da muvafakat etmesindedir. Bu defaki mütarekenin sağlanıldığı bundadır. Bu anlaşma ile Güney Amerikasında sürüp giden savaş bu defa nihayetlenmiş gibi görünüyor.

FELEK

GÜLECEK ŞEY DEĞİL AMA...

Bir dostumun çok yakın bir hısmı öldü... Allah kimseye bil dirmesin. Böyle sıralarda insan çok güç hallerde düşer. Dostum çok becerikli bir adam olduğu halde bakmız başına gelenlere:

Cenaze hazırlanıyor. Gömecek mezar yok. Neden?.. Aile kabristanı Maçkadadır.

Belediye:

— Olmaz.. Kapalıdır, diyor.
— Yahyaefendi dergâhına?..

— O da olmaz...
— Eyübe?..
— O hiç olmaz...
— E biz ne yapalım şimdi?..

Acaba buralara müsaade için bir müraacaat?..

— Ankaraya istida gönderin.
— Vakit yok! Cenaze hazır...
— Eyyy! Vaktile düşünmeydiniz...

— Aman efendim... İnsan öleceğini bilir mi ki, vaktile istida verelim...

— Söz temsili, yani...
— Şimdi nereye gömeceğiz?..
— Asrı mezarlığa...
— Nerede bu?..
— Mecidiye köyünden sonra, daha ileride.

— E orada biraz yer alsak ta aile kabristanı yapsak!
— Satılmaz, henüz plânı yok!..

Bu birinci parti...
İkinci parti:

— Efendim, belediyenin cenaze otomobilini filân yere gönder misiniz?
— Ne zaman?..
— Öğle üzeri...
— Öğle üstü araba meşgul. İsterseniz sabah erkenden, yalut akşam geç vakit...
— Efendim! Gezmeye gidecek değiliz.. Cenaze taşıyacağız...
— Efendim. Ben de reddetmemek için öyle söyledim.
Bu dostum cenazesini defnet tirmişti. Lâkin bu yazdıklarım aşağı yukarı söylenmiş sözlerdir. Bu, gülünecek şey değil ama!..

B. FELEK

kal etmesine her iki tarafın da muvafakat etmesindedir. Bu defaki mütarekenin sağlanıldığı bundadır. Bu anlaşma ile Güney Amerikasında sürüp giden savaş bu defa nihayetlenmiş gibi görünüyor.

A. ŞÜKRÜ ESMEK

İŞGAL SENELERİNDE

HAINLIK EDENLER

YÜZ ELLİLİKLERİN
SAİT MOLLANIN
RAHİP FRUNUN
ALİ KEMALİN
MUSTAFA SAGİRİN

DÜŞMAN HİZMETİNDE
NASIL ÇALIŞTIKLARINI

Dördüncü Sayfada

A. HUDAI AKDEMİR
"BİZDE CASUSLUK" TEFRIKASINDA ANLATIYOR.

Okuyunuz.

BİZDE CASUSLUK!

No. 60

Aziz Hüdayi AKDEMİR

BİZİM HAINLER

Entellicens Servis imparatorluk içinde Ağını Şöyle Kurmuştu: Dışardan Yunan Ordusu, İçerden İngiliz Muhipleri...

İstanbulda Entellicens servis

Mondros muahedesiyle İstanbul giren İngiliz, Fransız ve İtalyan orduları birer gizli kuvvet daha getirmişlerdi, o da istihbarat servisleri idi.

Ortada "İstanbul, gibi yağlı bir kuyruk, ve daha geniş anlamıyla, bir "Şark meselesi", vardı ki "aslan payı, olması lâzımdı. Bunun için de Türkün kolunu, kanadını kırmak ve yüz yılların çözemediği bu meseleyi kökünden kazmak fırsatı çıkmıştı.

İşgal servislerinin göze görünen ve ele geçen eserlerine bakılırsa Fransızlarla İtalyanların gözlerini "pay,, dan ziyade "aslan,, a diktikleri görülür. Fakat bu nokta üzerinde hiç durmadan geçelim.

Entellicens servise gelince, onu aslan payı yapmanın bütün rollerini üzerine almış ve işe girişmiş buluyoruz. Bu değerli ve güç işi yüklenmiş olan servis büyük harbin verdiği dersleri bir kuvvet ve kılavuz olarak ele almıştı. Aranan "son,, a İngiliz kanı ve parası dökmekten erişmek lâzımdı. Bu nasıl olacaktı? İşte mağlup Almanya bu tilsimin en büyük örneği idi. Propaganda granitleri çürüten, çekikleri paslandıran ve elden silâhları düşüren bir büğü değil miydi? Dışardan ve içerden propaganda ile halkın inan ve güvenini bozmak, birlikleri dağıtmak, kazançların en ucuz ve en kolayı idi.

İntellicens Servis işgale bu korkunç silâhla başladı. Dışardan silâh kendi orduları idi. Fakat bunlar artık kan dökmek istemediklerinden eli ve kafası silâhlı Türkler çarpışacak bir "gönüllü,, kuvvet ve bir de hain baş aradılar.

Kolonel "Redl,, i gölgede bırakmak isteyen biri çıktı: Venizelos. Yunan ordusunu Lloyd George'un buyruklarına teslim ediyordu. Bu suretle Yunan ordusu İzmir ve Anadolu içerlerine sokularak Entellicens Servisin tatbik etmek istediği iki tedbirden birini yapmağa başladı.

Dış silâhlarından birisi de ermeni ordusu idi. Bereket versin bunlar çabuk dağıldılar.

Antalyada ve Konyadaki İtalyan askerleri uslu uslu oturmakta idi. Adana ve civarındaki Fransızlar ise birkaç denemeden ve dökükleri kanın başkaları hesabına olduğunu anladıktan sonra bizimle uzlaşmış ve çekilmişlerdi. Entellicens servisin elinde dışardan Yunan ve içerden hainler ordusundan başka kuvvet kalmamıştı.

Yunan ordusunu ve istiklâl harbinin safhalarını büyük (Söylev) den ve yazılan başka eserlerden okumak herkesin elindedir. Biz asıl mevzuumuz olan ikinci role geçelim.

Karargâhını İstanbulda kurmuş olan Entellicens servis iki önemli kurum yapmıştı: Biri, İstanbulda "İngiliz muhipler cemiyeti,, öteki İstanbuldan başlayarak Anadolunun can noktası, Ankarada birleşmeğe ve bütün yurdu fesat ağır ile kaplamağa çalışan "Hint hilâfet cemiyeti,, idi.

İngiliz muhipler cemiyeti

Bu cemiyet hakkında biribi-

İngilizlerin en yaman âletlerinden: Mehmet Ali

İngilizlerle ilk elele verenler den: Ali Kemal

geler var ki bugün bile içinden çıkmak güçtür. Bunun en kestirme tarifini büyük nutukta buluyoruz: Atatürk diyor ki: "... İstanbulda mühim addolunacak teşebbüslerden biri "İngiliz muhibler cemiyeti,, idi. Bu isimden, İngilizlere muhib olanların teşkil ettiği bir cemiyet anlaşılmasın! Bence, bu cemiyeti teşkil edenler, kendi şahsiyetlerini ve menfaati şahsiyetlerini sevenler ve şahıslarile menfaatlerinin masuniyeti çaresini Lloyd George hükümeti marifetiyle İngiliz himayesini teminde aryanlardır. Bu betbahtların İngiltere devletinin kül halinde, bir Osmanlı devleti muhafaza ve himaye etmek emelinde olup olamayacağını, bir defa müllâhaza edip etmedikleri cai teemmüldür,,.

Bu cemiyetin kuruluşu, üyeleri, maksatları hakkında uzun boylu bilgilere burada yer ve lüzum yok. Bunun Entellicens Servis tarafından kurulduğunu ve daha doğrusu onu kuran ve işletenlerin ruhunda Entellicens servisin iradesi hâkim olduğunu bilmek yeter.

"İngiliz muhipler cemiyeti,, görünüşte ve o zamanki durum içinde birçok safları aldatabilecek mahiyette idi. Bunun için olacak ki gerçek amacını ve son ucunu bilmeksizin oraya girenler de az olmamıştır. Bununla beraber onu kuranların geçmiş işleri ve yaşayışları biraz gözönüne alınmış olsaydı saflık bu kadar kör olmazdı.

Okuyucularına iyi bir fikir verebilmek için elimizde bulunan bir belgeden şu kısa sözleri alıyorum, doğruluğunu Tanrı bilir:

"İngiliz muhibler cemiyeti,, eski Selânik valisi Nâzım paşanın riyasetinde teşekkül etmiştir. Müessislerinden biri de Sait Molladır. Dört, beş maddeden ibaret ibaret bir program yapmıştır. Cemiyet bir de gazete çıkarmak istemiş ve yazıcılığını eski Konya valisi Samih Rifat ve gene vâli mazullerinden Mehmet Ali Ayni beylere vermek istemiş de müessisler ve bilhassa Sait Molla bunları kabul etmemişlerdir. Nâzım paşanın bu hususta ısrarı Sait Mollayı hiddet ve gazaba getirmiş; Sirkeçide, Salkımsöğüt civarında bir otelin üst katında bulunan cemiyet merkezini bastırarak bütün evrakını almıştır. O zamanki gazetelerin yazdığına göre, İngiliz muhipler cemiyeti bu hareket üzerine Nâzım paşa

ve Sait Molla arasında şaşkın ve dağmık bir hal alıyor. "Hangi tarafı istersiniz?,, yollu şubelere ve üyelere bir tamim yazıyorlar.

Nâzım paşa işten çekiliyor; Sait Molla işe başlıyor. "Hangi işe?,, diye düşünürsünüz. Belge şöyle diyor: "Nasıl oluyorsa cemiyete Enver namında biri daha giriyor. Umumi evlerden biri haftada 150 lira verilmek suretiyle cemiyet merkezi yapılıyor. Haftada iki defa büyük parti olmak üzere kumar oynanıyor. Şimdi umumbane aynı zamanda kumarhane ve cemiyet merkezi olmuştu. Nihayet bir gece kumardan kavga çıkıyor. Emin isiminde biri ölüyor, polis evi kapatıyor. Cemiyetin nizam namesi mucibince yeniden seçim yapılıyor. Sait Molla reis oluyor. Çağaloğlunda yeni bir merkez debdebeli bir surette açılıyor,,.

Bilgilerimize şunu da eklemeliyiz ki Sait Mollanın başa geçişi, cemiyet adına dayanarak yaptığı kötülükler ve konuştugu adamlar saflıklarını yüzünden cemiyete girenlerin birçoğunu uyandırmış, bunlardan bir kısmı cemiyetten ayrılmıştır.

Entellicens servisin başka kurumlarında da olduğu gibi, "İngiliz muhibler cemiyeti,, nin programı ve görünüşü o kadar parlaktır ki kısa gören gözleri kanaştırabilir. Fakat bir de bunun iç yüzüne bakalım.

Nutuktan: "Bu cemiyete intisap edenlerin başında Osmanlı padişahı ve halifei ruyizemin unvanını taşıyan Vahdeddin, Damat Ferid paşa, dahiliye nezaretini işgal eden Ali Kemal, Adil ve Mehmet Ali Beyler ve Sait Molla bulunuyordu. Cemiyette İngiliz milletine mensup bazı sergüzeştçular da vardı. Meselâ rahip Fru (Frow) gibi. Muamelât ve icraattan anlaşılacağına göre cemiyetin reisi rahip Frow idi. "Bu cemiyetin iki cephe ve mahiyeti vardı. Biri aleni cephesi ve medenî teşebbüsatla, İngiliz himayesini talep ve temine matuf mahiyeti idi. [Arkası var]

BİR TÜRK BAYAN

Ecnebi bir sigorta kumpanyası için bir genç Türk bayan aranıyor.

Tekliflerin (SİGORTA) rumuzile İstanbul 176 numara posta kutusu adresine gönderilmesi

KENDİ KENDİMİZE ÇATIYORUZ

Zavallı Beygirler!

Dün, evime dönerken, Dördüncü Vaktif hanı önünde yirmi kadar tramvay arabasının arka arkaya sıralandıklarını gördüm. Tramvayları böyle yolundan alıkoyan nedir, diye merak edip rek beş on adım yürüdüm.

Sirkeci durak yerinde, iki tramvay rayının arasında, imanına kadar odun yüklü bir araba duruyordu. Bu arabanın tekerleklerinden biri, yerinden fırlamıştı. Burnundan soluyan, siska beygir, en aşağı (5) çeki odun yüküyle yolun ortasında kalmıştı.

Bu hayvancağıza, bu kadar yükü hangi insafsız arabacının yüklettiğini orada sorup arayan olmadı. Tekerleği bile isyan edip yerinden fırlayan bu arabanın hayvanı nasıl çatlayıp ölmedi, şaşarım.

İstanbulda hayvanları gözüp gözetken bir Kurum olduğuna göre, bu arabacıya, hem şarbaylığın, hem de hayvanları koruma kurumunun ceza kesmesi gerekti:

1 — Yolu tıkayıp gidiş geliş durdurduğu için.

2 — Hayvanına kaldırılabileceğinden bir kaç misli yük yüklettiği için.

Öyle sanırım ki, ceza kesmek değil, arabacıdan bunu sormak bile kimsenin hatırından geçmedi.

Ve bu işin, bütün suçunu, bütün ağırlığını, kırık tekerlekli arabayı, yolun ağzına kadar süs rüklemek için, canını dişine takan zavallı beygirden başka çeken olmadı.

Niçin? diye sorsak yeri yok mudur? — S. G.

Bakkalların Bir dileği var!

Diyorlar ki:

— Biz, topdancı büyük bakkallarla pazarlarda mal satan küçük bakkallar, sattığımız malı, kendi hamallarımızla müşterilerin evine göndermekte

İstanbul Harcı Askeri Kıtaatı İlanları

Kirazlı garnizonunun ihtiyacı olan 578.000 kilo Un kapalı zarfla münakasaya konulmuşdur. Beher kilosunun muhammen fiatı 9 kuruş 25 santim olup ihalesi 10-7-935 çarşamba günü saat 15 de Bayramiçde Tümen Satnalma Komisyonunda yapılacaktır. Münakasaya girecekler 3923 lira 25 kuruş muvakkat teminat makbuzu ile münakasa kânununun 2 ve 3 üncü maddelerine göre istenilen vesikalarla birlikde ihaleden bir saat evvel Komisyonumuzda hazır bulunmaları. (21) (3392)

Beytüşebap garnizonu için yüz yirmi beş bin kilo Un kapalı zarfla alınacaktır. Ekisiltmesi 14 Temmuz 935 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır. Muhammen bedeli 22500 lira olub muvakkat teminatı 1687 lira 75 kuruşdur. Taliblerin teminatlarile birlikde muavven gün ve saatte fazla malûmat almak için her gün Beytüşebaptaki komisyonumuza müracaatları (30) (3474)

ZAYI — Tatbik mühürümü zayı ettim. Yenisini kazdıracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Fatma Mühibe.

SOKAKLARIMIZ, YEDİKLERİMİZ:

Fazla söze ne hacet!

Ne Dersiniz?

HASTALIK VARI!

Ev sahibi olanlar bilirler. İstanbulda bugünlerde zerzevat pahalı. Sebze alıcının çokluğundan değil, bahçelere pislik denilen bir çeşit hastalık işmesinden. Fasulye, kabak, hiyar hep bozuk. Hasta olmayan bahçelerin çıkardığı mal da İstanbul ihtiyacına yetmiyor. Onun için mal fiyatları. Halbuki yazın İstanbul halkının en büyük gıdası sebzedir. Bu sıralarda kabak yüz paraya olmak gerek iken on beş kuruştur.

Bahçevanlara sorarsanız, boyunlarını büküp: — Hastalık! ne yapalım? Her yerde böyle...

Diyorlar. Bu söz çok cahilce bir sözdür. Eskiden bizim bağlarımızda filoksera üşüp te mahvoldukları zaman vaziyetimiz gene bunun gibiydi. Şimdi sormak sırasıdır. İstanbul

sebzelerine hastalık ârız olduğunu İstanbul tarım (ziraat) teşkilatı görmüyor mu? Bu hastalıkların giderilmek çaresi yok mudur? Yoksa; nereden geliyor onu araştırıp bir daha gelmemesinin bir yolu bulunamaz mı? Ara sıra haşeret kongrelerine iştirak ederiz. Bu kongrelere gidenler elbette memleketimize yarayan görgülerle geliyorlar...

İstanbul bahçelerine gelen bu hastalıklarla uğraşacak fenni malûmat, hattâ resmî bir makam aramaktayız?

Bir şehrin bir kısmı servetini ve tecimini (ticaretini) hırpalayan ve halkın mâişetini zorlaştıran böyle bir hastalık şüphesiz İstanbul tarım direktörlüğünün gözüne ilişmiştir. Biz böyle düşünürüz.

Siz ne dersiniz?

müşkülât çekiyoruz. Bu müşkülât, bilhassa Balıkpazarında daha fazladır. Buranın hamalları, bizim kendi hamallarımızın taşındıkları erzağı "İle biz götürüreceğiz" diye ayak dırıyolar. Bu yüzden sık sık kavgalar, gürgürlüyor oluyor.

Herhangi bir müşteri, söz gelşi, bir dükkândan mal alıp kendi tuttuğu hamalla kayırğa kadar götürmek istese, Balıkpazarı hamalları hemen yolunu kesiyor:

— Biz varken, başkası bu malı götüremez! diyorlar.

Mal sahibi:

— Ben varım. Şuradan kayırğa koyacağım. Sizin ne üstünüze vazife... diyorsa da hamallar dinlemek istemiyorlar. Bunun önüne geçilmesini, rica ediyoruz.

T. i. C. i. EŞYA PİYANGOSU BU PAZARA

Taksim Stadında Saat Tam 14 de MACAR-TÜRK Güreşinde Hükümet Murakipleri kontrolünde ÇEKİLİYOR

Piyangoda hediye kazanmayanlar, teselli mükafatı olarak hafta içerisindeki bir seri millî güreşlere parasız gireceklerdir. 4622

Belsoğukluğu ve Frengi'ye

Yakalanmamak için en iyi çare, 21 senedenberi bu hastalıkların tedavisile uğraşan Dr. A. KUTİEL'in tertip ettiği (NEOPROTEKTİN) ilâcıdır. Yakında piyasaya çıkarılacaktır.

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmişti 19. cu tertip 3. cü Keşide 11 Temmuzdadır Büyük ikramiye 50.000 Liradır

Ayrıca: 20,000, 12,000, 10,000 Liralık ikramiyelerle 20,000 Liralık mükâfat vardır. 4477

SON HABER

Adis Ababada Bir İtalyan Memuruna Hakaret Edildi

Adis Ababa, 20 A.A. — Deyli Telegraf ayarının bildirdiğine göre, buradaki İtalya elçiliği işyarlarından biri geçen hafta bir hadiseye karışmıştır. Bu hususta pek ziyade ketum davranılıyor muş.

Diğer taraftan, Deyli Expres gazetesinin haber aldığına göre, Habeş hava subaylarından biri, kartsile beraber sinemada bulunan İtalya elçiliği birinci sekreteri Monbelli'nin, kapıda duran otomobilin üzerinde İtalyan bayrağını tutup koparmıştır. Bundan sonra, gene aynı subay sinemaya girerek, bayan Monbelli'nin vestiyerde duran mantosunu da parçalamış ve bunun üzerine de yakalanmıştır.

Fransa - İngiltere Deniz Görüşmeleride Başlıyor

Paris, 20 A.A. — Fransızlarla İngilizler arasında deniz görüşmelerine girişilecek ve iki memleketin deniz uzmanlarının toplantılarını hazırlıkları yapılacaktır.

Hitlerin tezine karşı olarak İngiltere hükümeti, Fransız - Sovyet antlaşmasını Lokarno paktı ahkâmına karşı saymaktadır.

Londra, 20 A.A. — Baldwin, Avam kamarasında verdiği diyetle şöyle demiştir:

İngiliz - Alman deniz uzlaşması genel bir deniz anlaşması bağtlanmasına dair olacak görüşmeler için bir hareket noktası ödevini görecektir.

Balkan Kupası Maçları

Sofya, 20 A.A. — Dün, çok güzel bir havada Balkan kupası için Romanya ve Bulgaristan ulusal takımları karşılaşmışlardır. Elen yargıç Hocopulos'un idaresindeki bu maç Bulgarlar 4 - 0 kazanmışlardır.

Bulgarlar, güzel bir teknik ile çok atılgan oynamışlardır. Romanların güzel teknikli hücumları Bulgar müdafasının güzel oyunu karşısında durmuştur.

Amerikada Bir Depreme

Pasadena, (Amerika) 20 A.A. — Dün saat 17,28 de merkezi buradan 6500 mil uzakta olan gayet şiddetli bir deprem kaydedilmiştir.

Los Angeles, 20 A.A. — Dün burada hafif bir deprem duyulmuştur. Bir zarar olup olmadığı henüz belli değildir.

LONDRADAN SONRA

Alman Murahhası Yakında Fransızlarla Görüşecek

Roma, 20 A.A. — İngiliz-Alman deniz uzlaşması burada çok ağır bir tarzda tefsir edilmektedir.

Londra, 20 A.A. — Deyli Telegraf gazetesi yazarı: "Ribentrop iki üç hafta içerisinde, Fransa-Almanya deniz ilgisini görüşmek üzere Paris'e gidecektir. Diğer taraftan Almanya, yakında, deniz yapılarının birinci kısmını tezgâha koyacaktır. Yapılacak gemiler mümkün olduğu kadar az bir zamanda bitirilecektir. Bütün kruvazörlerin içinde uçaklar bulunacaktır. Kuzey denizi ile Baltıkdaki gözetme bölgelerinin her birine torpil kovanelerle bombardman topları konacaktır. Sonra da, Almanya, deniz askerinin sayısını 35,000 e çıkaracak ve tehlike karşısında bu sayıyı daha da artıracaktır."

İngiltere deniz yarışına girmeyecek

Londra, 20 A.A. — Deniz bakanı İngiliz-Alman anlaşmasının anahtarları hakkında radyoda verdiği bir söylevde demiştir ki:

Almanya, bu anlaşmanın yapılması üzerine yalnız İngiltere ile değil dört devletten hiç biriyle deniz yarışında bulunmayacaktır.

Bakan bu anlaşmanın acun barışına büyük bir kazanç sağladığını söylemiştir.

Bakan, bu anlaşmaya göre Almanyanın her sınıf İngiliz harp gemilerinin yüzde otuz beşi nisbetinde harp gemisi bulundurabileceğini, yalnız denizaltı gemilerinde bu nisbetin yüzde kırk beşe çıkarıldığını sözlerine eklemiştir.

Almanya, ancak İngiltere ile dostca ayışmalardan sonra bu nisbeti arttıracaktır. Eğer, Almanya, deniz altı gemilerinde bu nisbeti geçecek olursa bunu da ancak başka sınıflardaki nisbeti azaltmak suretiyle yapabilecektir.

Almanya iki yeni kruvazör yapacak

Londra, 20 A.A. — İngiliz ve Alman eksperleri, Döyçland sistemindeki gemilerin harp kruvazörleri arasına mi, yoksun sadece kruvazörler arasına mi gireceğini görüşmüşlerdir. Haber alındığına göre, birinci görüş kabul edilmiştir. Demek oluyor ki Almanya, yalnız iki parça harp kruvazörü yapacaktır. Zira, esasen elinde olan Döyçland sistemindeki üç gemi lie, bu cins gemiler için kendi-

Ribbentrop

sine verilen yüzde 35 nisbetini tutmuş olacaktır.

Eksperler çağırılıyor

Londra, 20 A.A. — İngiltere hükümeti, Fransadan, Londraya iki deniz eksperini göndermesini istediklerinden başka, Roma ile Moskova'ya da baş vurarak, bu ülkelerden de eksperler gönderilirse memnun olacağını bildirmiştir.

Hak eşitliği

Londra, 20 A.A. — Bazı gazeteler diyorlar ki, deniz uzlaşması, Avrurupanın diplomatik durumunu kesin olarak gevşetmek ve bu başarıyı (muvaffakiyeti) seğmenlere, ulusal kabinenin iş başında kalmasını gerekli göstermek amacıyla, İngiliz diplomasisinin yaptığı geniş ölçüde bir harekettir.

Basının genel düşüncesiyle karşı olarak, İngiliz diplomasisi, bu uzlaşmaların önceden bir sonuca varacağını pek sanmıyor. İngiliz bakanlarının Ribentrop'la görüşmeleri, daha ziyade, bir doğu anlaşmasının yakında

BALKANLARDA HUSUSİ İSTİHBARATIMIZ

Giridde Bir Nümayiş

Atina, 20 (Hususi muhabirimizden) — Girit umum valisi İç Bakanlığımıza gönderdiği bir telgrafta terhis edilen zabıt vekillerinin Hanyada toplanarak yürürlüklü bir nümayiş yapmağa teşebbüs ettiklerini bunların da gıtılması ve asayişin bozulmaması için her türlü tedbirin alınacağı bildirilmiştir.

Kral Konstantin ve Olganın kem kleri

Atina, 20 (Hususi muhabirimizden) — Yeni sayıylardan bir grup dün toplanarak müteveffa Kral Konstantin ile Kraliçe Olganın kemiklerinin hemen Yunanistana getirilmesi hakkında yeni meclisten karar almak üzere bir takrir hazırlamışlardır.

Siyasi mahafilde hükümetin meclisin böyle bir karar vermesine bir şey diyemeyeceği, ancak kemiklerin reyîmandan gelmesine müsaade etmeyeceği söylenmektedir.

Eski Kral Yorgi Anlatıyor

Atina, 20 A.A. — Eski Yunan kralı Yorgi, Londra Eko dö Gres gazetesi direktörüne şu sözleri söylemiştir:

"Yunan tahtına döneceğimi düşündükçe, orada ne yapacağımı, siyasal hayatta sükün ve özgünlüğün nasıl büsbütün geri getirileceğini, Kralın hiç bir zaman siyasal yapmadığı ve yapmayacağına inancımın ne suretle kökleştirileceğini, Kralın bütün partilerden üstün kalarak, ulusun dileklerini tamamen ve bağsız, şartsız gözeticeği fikrinin halkta nasıl yerleştiğini de düşünmekteyim. Bu duyular kökleşdikten ve ülkenin bütün hayatı ilkeleri (unsurları) arasında eyi düşünüş ve elbirliği düşüncesi başat olduktan sonradır ki, Kralın rolü faydalı ve verimli olabilir. Yoksa, bazılarınun bağnazlığı (taassubu), bazılarınun da kayıtlığı (irtıca) ortasında Kralın elinden ne gelir? Ben hiç bir zaman beni koğmuş olan Yunanistana, kendi malikânem nazarile bakmamışmdır. Bu malikâneyi yeniden elime geçirmek de hiç bir vakit biricik kaygum olmadı. Bende böyle bir mal sahibi düşüncesi yoktu, Yunanistan benim yurdumdu ve beni ancak onun ileri gitmesi ilgiler..."

Yeni İran kabinesi

Tahran, 20 A.A. — Başbakan Furuği yeni kabineyi, eskisi gibi kurmuş ve sayıylar kurullundan güven oyu almıştır.

Belgrad sayıylar meclisinde

Belgrad, 20 A.A. — Sayıylar kurulu dünkü toplantısında bürosunu seçmiştir. Kültür bakanı Çiriç başkanlığa Lazıç, Markiç ve Rejak asbaşkanlıklara ve Mulaliç, Kovaç, Radzak, Popoviç sekreterliklere seçilmişlerdir.

gerekeceği kanaatini vermektedir. Şimdiye kadar, Almanya, Fransa-Sovyet karşılıklı yardım anlaşması ile doğu Avrurupa birçok tarafı bir anlaşmanın birbirine uymuyacağını bir takım hukuki düşüncelerle ısbata çalışmışdır. Fakat, Berlin şimdi bu nazariyenin tersini kabul etmeğe eğgindir.

Şu halde, Eden Paris'te, bundan sonra, Fransanın, Almanya'ya hak eşitliği tanınmak için şart koştuğu bağıllığı mukavelelere bağlamak hususunu az bir vakit içerisinde sağlamak çarelerini araştırabilecektir.

İCMAL

Amerika Nasıl Bir Devlettir?

Amerika yüksek hakyerinin başyasa hakkındaki kararı dünya kamoyunu işgal etmekte devam ediyor. Bu kardan sonra Amerikada hafif tertip bir rejim krizi ortaya çıkmıştır. Amerikandan birleşik devletleri adı verilen devletin mahiyeti nedir? Bir merkezden idare edilen bir devlet mi? Yoksa bu birliği teşkil eden kırk sekiz devletin ayrı ayrı kırk sekiz merkezinde idare edilen bir doğu birliği mi?

Amerika başyasaında yazılı olan sözlerle bakılacak olursa, Amerika bir devlet değil, devletler birliğidir. Yüksek hakyeri de bu sözlerle bakarak başyasa'yı tefsir etmiş ve N. R. A. Roosevelt'in kanunu aleyhine karar vermiştir.

Yüksek hakyerinin kararına hukuk bakımından kimse bir söz söyleyemezse de dünyanın bugünkü durumu karşısında Amerikan ekonomik derdine ancak N. R. A. kanunu ile çare bulunacağını hakyerinin gözönünde bulundurması gerektiği denilmektedir.

Burada iki nokta nazar çarşıyor: Hukuku nokta nazarı ve siyasal nokta nazar. Esasen devlet idaresinde daima bu iki nokta nazar çarşımıştır. Siyasi adam diyor ki: Başyasanın yazılmış sözleri şöyle de olsa böyle de olsa, bugünkü durumda kurtuluş şundadır: Onu yapmak ulusal kalınma için lazımdır. Hukuku diyor ki: Kurtuluş, başyasadan ayrılmamak tadr. Başyasa azmanın ihtiyaçlarına göre değiştirilebilir. Bunu yapmak ulusulusun elindedir. Ancak değiştirilmedikçe tefsir ile yasanın çizdiği dar ve doğru yoldan ayrılmak, tehlikelidir.

Amerika başyasaının bugünkü ihtiyaçlara uygun olmadığı anlaşılmıştır. Yasa on sekizinci asır içinde, Fransız devriminden önce yapılmıştır. O zamanki ekonomik ve sosyal kurum başka idi, bu zamanki kurum başkadır. Ancak kanunlar, değişen duruma göre nasıl uydurulacak? Tefsir yoluyla mı? Yoksa değişen duruma göre zaman zaman değiştirilerek mi?

Roosevelt: "yüksek hakyerinin kararı, bizi 1789 yılına kadar, geri attı..." diyor. Ne doğru söz? Yasayı 1789 yılında yapanlar ne düşünmüşlerse yüksek hakyeri de ona göre karar vermiştir. O zaman Amerika, merkezden idare edilen bir devlet değil, bir birliktir. Birliği teşkil eden devletlerin her biri müstakil idi. Bunu değiştiren bir kanun yoktur. Ancak Amerikayı teşkil eden "devletler arasında ticareti tanzim" gibi müphem bir maddeye dayanarak, merkezî devlet üzerine birçok haklar ve salâhiyetler almıştır. İşçi ücretlerini tayinde "devletler arasında ticareti tanzim" maddesine dayanıyor. Yüksek hakyeri diyor ki: "Merkezî devlete böyle bir hak verilecek, kanun ile verilsin. Başyasanın bu derece geniş bir tefsire tahammülü yoktur..."

Bizim bildiğimiz şudur ki kanun, değişen zamanın şartlarına behemalhal uydurulacaktır. Bazan tefsir ile uydurulur, bazan değiştirilerek. Bunların her ikisi de olmazsa, nihayet ihtilâl çıkar ve o zaman zorla uydurulur.

Bizim bildiğimiz şudur ki kanun, değişen zamanın şartlarına behemalhal uydurulacaktır. Bazan tefsir ile uydurulur, bazan değiştirilerek. Bunların her ikisi de olmazsa, nihayet ihtilâl çıkar ve o zaman zorla uydurulur.

Bizim bildiğimiz şudur ki kanun, değişen zamanın şartlarına behemalhal uydurulacaktır. Bazan tefsir ile uydurulur, bazan değiştirilerek. Bunların her ikisi de olmazsa, nihayet ihtilâl çıkar ve o zaman zorla uydurulur.

Bizim bildiğimiz şudur ki kanun, değişen zamanın şartlarına behemalhal uydurulacaktır. Bazan tefsir ile uydurulur, bazan değiştirilerek. Bunların her ikisi de olmazsa, nihayet ihtilâl çıkar ve o zaman zorla uydurulur.

Roosevelt vergilerin çoğaltılmasını istedi

Vaşington, 20 A.A. — Roosevelt kongreye gönderdiği bir bildiriyle vergilerin çoğaltılmasını istemiştir. Bu vergiler arasında kazanç vergisi ile büyük bağıllık ve miraslardan alınacak vergileri ve korporasyonların kazanç vergileri vardır.

Roosevelt korporasyonlar için şimdiki yüzde 13 3/4 nisbeti yerine yüzde 10 3/4 den 16 3/4 e kadar değişen bir nisbet içinde vergi alınmasını öne sürmekte ve zenginlik ve mevki miraslarının ulusal yaşayış üzerine yaptığı bozucu etkilere karşı gelmek üzere çok tutan özel safi kazanç üzerinden alınan verginin de çoğaltılmasını istemektedir.

KUÇUK HARİCİ HABERLER

* Vaşington, 20 A.A. — Ayan kurulu, işsizliğe karşı sigorta ve işçilerin emeklige ayrılma meselelerini de ihtiva eden sosyal güven yasasını 6 ya karşı 76 oyla onaylamıştır.

Ruzvelt'in bu devre programının esaslı bir bölümü sayıyılarda olduğu bu yasayı sayıylar kurulu daha önceden onaylamışdır.

Union (Amerika), 20 A.A. — Buradaki fabrikalardan birinde dün akşam işçiler grev yapmışlardır. Ağır karışıklıklar olmuş, iki kişi vurulmuştur.

ÇALIŞMA KONFERANSINDA

Cemal Hüsnü Ekonomi Durumumuzu Anlattı

Cenevre, 20 A.A. — Arsiulusal çalışma bürosu konferansı kurumunun direktörü Batler'in yıllık raporunun konuşmaya devam etmiştir. Bern elçisi Cemal Hüsnü aşağıdaki söylevde bulunmuştur.

" — Arsiulusal çalışma bürosu direktörü tarafından verilmiş olan anasal rapor bir çok sözlerle ve enteresant söylevlere yol açmış ve bu söylevlerde hele işsizlik meselesi ileri sürülmüştür. Seçgin aytaçlar, kendilerinin çok kere yetkilisine ve etkilisine inandıklarını söyledikleri bir takım çareler ileri sürmüşlerdir. Endüstrilemiş memleketlerdeki işsizliğe karşı ulusal çerçve içinde rasyonel hiç bir şey yapılamaz. Şuna inandım ki, bu gibi memleketlerde alınan tedbirler ulusal çerçve içinde kaldıkça bunların hiç bir sonuç vermediklerinden dolayı etkisiz oldukları ergeç anlaşılacaktır.

Büyük hastalıklar için büyük ilaçlar lazımdır. Acundaki imkânlar araştırıldığı zaman görülür ki dünyada fazla üretim yoktur, az çoğaltım vardır. Geniş katalarda bir çok nüfus kendilerinin yoğaltıcı olmalarına yol vermeyen bir hayat yaşamaktadır. Buna karşı başka yerlerde de büyük kapitallar işleme bir halde bulunmaktadır.

Eğer yalnız ekonomik ve sosyal bir maksadla arsiulusal bir anlaşma yapılarak bu kapitallar halk kitlelerine üretim yolları ve insanı bir kıymeti olduğu kabul edilecek iş imkânları vermek için kullanılacak olursa, milyonlarca insanın yaşayış düzeyini yükseltmek ve onların satın alma kuvvetlerini arttırmakla üretim için lazım olan çıktılar açılması ve bir atılışda işsizlik belâsına son verilmesi imkânı olmaz mı? Düşündüğüme göre insanlık, bu düzeyde daha iyi dağıtılmış yeni varlıklar kazanacak ve tekniğin ve mekanizasyonun ilerlemesinden faydalanacaktır.

Kalkınma savaşı

Bunu böylece anlattıktan sonra şunu da söylemek isterim ki, Bay Direktör, acunun ekonomik durumuna ve bu durumun ulusların sosyal yaşayış üzerindeki tesirlerine dair olan raporunda sayıyları götükçe artan bir çok memleketlerde gösterilmekte olan kalkınma savaşının temel devletin güttüğü çalışma ve uğraşma olduğuna meydana koymuşlardır.

Kamalist Türkiye - raporda kullanılmış olan sözlerle söyleyeyim - "ulusal yaşayışın düzeyi, ekonomik kararsızlıkların istegine bağlı bırakılacak yerde, yönetimi devletin en büyük uğraşmaları olan, memleketler arasında bulunmaktadır. İşte bundan dolayıdır ki, Türkiye sakını ile ve fakat büyük bir dölence ekonomi dirije yoluna girmiştir.

Bana söz söylemek için verilmiş olan zaman, her ne kadar bu hareketin ekonomik ve sosyal yönlerini anlatmaya yetmezse de bu hareketin bazı karakteristik çizgilerini kısaca belirtmeyi enteresant buluyorum.

Türkiye endüstrisi

Türkiye Cumhuriyetinin yapmaya uğraştığı değişimde, her şeyden önce endüstrinin kurulması için girişilmiş olan kanav girişiti söylemek gerekir. Her taraftan ekonomik engellerin dikilmekte olduğu bir devrede, Türkiye, kendi sınırları içinde başladığı işin değerinin düşürülmesine izin vermezdi. Topragının ve toprakaltı ürünlerinin bolluğu ve çeşidi belli olan bir memlekette halk yığınlarının yaşayış düzeylerini yükseltmek, çalışma genişliğini ve halkın satın alma kapasitesini arttırmak suretiyle gerek memleket içinde ve gerek memleket dışında yeni değiş imkânları çıkarmak esaslı bir endüstri kurmak gerekiyordu.

Görülüyor ki, endüstrileşme, yalnız engin bir tecim denkleşmesi sağlamayı değil, aynı zamanda ve hele halk yığınlarının işini değerlendirmeyi amaç tutuyordu. Tarım üretimi ile endüstri üretimi arasında bir fiyat denkleşmesi sağlamak yolundaki devamlı kaygu, bütün girişitlere başat bulunmaktadır. Hükümetin istek ve dileğinin amacı, eyice düşünülmüş bir plâna göre ve en iyi çalışma şartları, yoğaltım ihtiyaçlarını karşılama yetişi ve fakat şimdiki randmanları yoğaltım ihtiyaçlarını karşılamayan endüstri işleri çıkarmak ve bunları gelişime erdirmek, ve ikinci derecede memleket içinde geniş ölçüde yoğaltılan ve fakat memleket içinde yeter surette üretilmeyen ilkel maddeler endüstrisini kurmak ve gelişime kavuşturmakdır ki, bu ergede ortaya çıkarılmak istenilen tesisat gözeyinde yakın bir zamanda elde edilecektir. Fakat bütün bu endüstrileştirme işinde özel bir şey vardır ki o da bunun devlet halkın aşığı için gerçekleştirilmesini alanına götürülmüş olması ve özel kâr ve asrı düşüncelerinin bu işte başat olmamasıdır.

Devletin kanavının ayrıca vasfı şudur: "Özel kapital yüğrumunu anlayarak ve bu suretle sınıf ayrılırların hafifleterek ilkel endüstriyi elde bulundurmak ve bunun için ekit şeklinde kurulumlar çıkarmaktır ki eğer

bunlar trüist veyahut kartel halini almış olsalardı ulusa yük olmaksızın kalıymayacaklardı. Bu devletçilik, esasen, Türk millî ekonomisinin esaslı vasfıdır. Kredinin tevilemeci, genel hizmetlerin yönetimini ve taşınma işlerinde... ilâh. bu hal kendisini göstermektedir. Bunun dışında özgür önerdesmenin gerçekten ve tamamen yapılabileceği bütün alanlarda özel girişile tam bir özgürlük bırakılmıştır.

Tarım sal işler

Ekonomi dirije siyasasının diğer bir yönü, tarımsal örgüt hareketidir. Bu alanda tarımsal üretimi rasyonel bir tarzda kanalizetmek, bazı endüstriye yarar tarımı artırmak, besin ürünlerinin yapılmasına yardım etmek, genç çifçilerin uzman ve üretmen haline gelmelerine imkân vermek suretiyle köylerdeki nüfus azlığının ortadan kaldırılmak ve bunun için aynı zamanda işleri tevilemek ve sosyal bakımdan bir unsur olmak itibarıyla köy endüstrisini teşvik etmek bahse konudur.

Türkiye halkının yüzde 70 i çifçi olması göre devletin kanavı bu alanda hele çifçi unsurlara tüzme ve nrsfet dairinde bir asıg sağlamak suretiyle insan değerinin düşmesine çare bulmak ve bir müddet çalışmayı elde etmek şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Toprak endüstrisi

Öte yönden kamutaya verilmiş olan tarımsal yetretilme, tarım işçisini bir parça toprak endüstrisi yapmaya sevkedecektir. Ulusa hayatın düzenini yükseltmek ve servetleri daha iyi bir surette dağıtılabilmek amacıyla güden ve bütün bu çalışmaya arası olarak memlekette bir bayındırlık ve bir demokrasi siyasası güdülmektedir.

Her türlü nisbet gözetilmek suretiyle söyleyebilir ki, Türkiye Cumhuriyeti, bayındırlık işleri en çok gelişmekte olan memleketlerden biridir. 12 senelik bir süre içinde üç bin kilometre uzunluğunda demiryolu, 9690 kilometre şose yapılmıştır. Yapılan köprüler, sulama işleri, sarbaylıkların kanalizasyon işleri, elektrik tesisatları, su akıtılması işleri, koruma ve onarma işleri ise ayrıca sayılacak bayındırlık işlerindedir. Bütün bu işler, devletin ve illerin bütçelerine konulmuş olup gelecek nesiller için hiç bir suretle yük olmuyacaktır. Eğer Türkiye, bugün işsizlikten diğer devletlerden daha az üzülmemekte ise, bunun izahını üreticim çalışmanın bu suretle artmasında aramak gerekir.

Cemal Hüsnü bundan sonra Türkiye'de zührevi hastalıklara karşı yapılan mücadeleyi anlatmış, İş kanunu ve hafta tatili meselesini izah etmiştir.

Toplanıyan Konferans

[Baş tarafı 1 incide]

Avusturyadaki hükümetin işbaşında kalmasını yardımdan başka bir şey değildir.

İtalyanın Roma konferansında karşılaştığı bir zorluk ta, Macaristanın durumudur. Uzun vakit İtalyanın en yakın dostlarından olan Macaristan, son zamanlarda Almanya'ya doğru meyletmeğe başladı. Bunu tabii görmemek gerekir. Çünkü Macaristan, İtalyanın değil, İtalyanın istatükoya karşı olan yanarı (ta raftır) idi. İtalya bu siyasadan ayrılır gibi olunca, Macaristan da İtalyadan ayrılmaya başlamıştı. Macaristanı, istatükoyu korumak gibi bir amaç güden Roma konferansına getirmek için İtalya, bu devlete başka yanlarda istatükoyu bozacak adaklarda bulunmalıdır. Demek ki istatükoyu korumak isteyen siyasale istatükoyu bozmak amacını güden siyasale, burada çarpışmak tadr. İtalya bu iki siyasayı telif edebilir. Ancak ortada küçük antant olmasa...

İtalya, Fransa ile birlikte yürümeye başlayalı, küçük itilâfım durumunu gözönünde tutmak zorağı karşıındadır. İşte bu zorluklar ortadan kalkmadığı içindir ki, Roma konferansı bir türlü toplanmıyor. Sözü kısası şudur ki, Tuna devletleri arasında bu Roma konferansı, devletleri, Orta Avrurupanın haritasını yeni baştan çizmek gibi Trianon ve St. Gerinain andlırının imzası sınırlarında karşılana dalı, budaklı sorumlularla karşılaştırmaktadır.

Mahmud SOYDAN

MEMLEKETTE TAN

Liman Faaliyeti Arttı

Mersin Limanını İnkişaf Ettirmek İçin Yeni Tedbirler Alındı

Mersin, 19

(Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Mersin liman şirketi, liman faaliyetinin artması üzerine liman vasıtalarının derhal çoğaltılmasına karar vermiş ve harekete geçmiştir. İstanbul'a gönderilen bir heyet, iki, kuvvetli romorkör satın alarak Mersine getirmiştir. Bir taraftan da Ankaraya bir murahhas gönderilmiş, piyasada inşaata elverişli büyük çapta kereste bulmakta güçlük çekildiği için 1500 metre mikâbri işlenmiş kereste kesilmesi hususunda Ziraat Bakanlığında ruhsat stenmiştir. Liman şirketi, her bir 70 ton yük taşıyabilecek kabiliyette 15 parça büyük ve kuvvetli mavna inşa edilmek üzere müteahhitlerle mukavele imzalamıştır. İlk parti olan beş parça mavna Mersine getirilmiştir. Üç parçanın dainşası tamamlanmak üzeredir. Cer vasıtaları 6 romorkörle 3 motörden ibaret 9 parçaya çıkarılmıştır. Yeni bir motör daha alınmak üzeredir.

Borular Çatlak, Para Yetmiyor

Andifli, 19

(Tan) — Belediye 3573 liralık bir bütçe ile işe başlamıştır. 934 bütçesini inşasına başlanan lâğımların tesellümü bitmiş, kasaba sivrisinekten kurtulmuştur. Belediye bu yıl, umumî bir su tevzi deposu yaptıracak, kaldırım ve belediye dairesi inşa ettirecektir.

Su yollarının tamiri kararı çok yerindedir. Bilhassa umumî depo ile menbaun ıslahına çok ihtiyaç vardır. Boruların çürüklüğü yüzünden sular çekilmiş, kasaba bir kaç gündür susuz kalmıştır. Bundan başka, suyun geldiği on kilometrelik mesafede borular bir çok yerinden çatlama vaziyetindedir. Ve bütün bunların değiştirilmesi de 4 bin metrelük yeni boruya ihtiyaç göstermektedir. Vilâyet bütçesinden yapılan 800 bin liralık yardım bu işe elvermeyecektir. Bu işin kökünden hal çareleri aranıyor.

Adana'da İhracat Artıyor

Adana, 20

(Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Adananın Ekonomi Durumu şudur:

Adana, 1932 yılında 5,302,900 liralık ithalatta bulunmuş, buna mukabil 4,086,899 liralıkta ihracat yapmıştır. Arada 1,216,051 liralık bir fark göze çarpmaktadır.

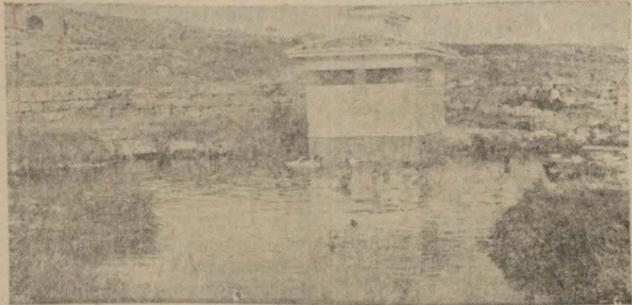
1933 de ithalât 3,956,951 lirayı bulmuş, ihracat da 4,918,930 liraya çıkmıştır. Arada 264,979 liralık lehte bir fark vardır.

1934 yılında ithalât 3,219,309 liralık olmuş ve ihracat da 9,009,287 liraya yükselmiştir. Arada 5,797,978 liralık lehte bir fark görülmektedir.

Pamukkalede Yeni Banyolar

Denizli, 18

(Tan) — Şimdiye kadar bakımsız vaziyette bulunan Denizli'nin Pamukkalesinde ilbaylık tarafından bir banyo mahalli yaptırılmış ve daimî bir bekçi konmuştur. Bu suretle gelen seyyahların hassaltı sudan banyoya girerek istifade etmeleri de temin edilmiştir. Yukarıki resim, Pamuk kalede yeni yaptırılan banyo yerini göstermektedir.

Et Gibi Sebzeyi de İndirmelidir

Gaziantep şarbaylığı, diğerlerine örnek olacak güzel bir hareketle, et ihtikârı meselesini kökünden hal letmiş bulunuyor.

Mecidiye piyasasının yükselmesini fırsat bilen kasapların, et fiyatlarını arttırmaları üzerine şarbaylık derhal tedbir almış, hâlde dört dükkânı aktif olarak 35 kuruşa et satırmağa başlamıştır. Bu tedbir tesirini çabuk göstermiş, kasaplar fiyatları indirmeye mecbur kalmışlardır.

Bu işte şarbaylığın titizliği ne kadar yerinde ise, alınan netice de o kadar önemli ve örnek olacak bir değerdedir. Fakat, mesele bu kadarla kalmıyor. Orada sebze de pahalıdır. Gaziantep şarbaylığının, sebze ve meyve ihtikârına engel olmak için de aynı şekilde harekete geçmesini lüzumlu ve faydalı buluyoruz.

Biçki, dikiş Yurdunu bitirenler

Adana Biçki Yurdundan bu yıl mezun olan kızlar

Adana, (Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Biçki ve dikiş yurdu talebesinin hazırladığı sergi açıldı. Vali, Türk kızlarına ilk tahsilden sonra en çok yaraşan işin dikiş, biçki olduğunu söyledi. Yurdu bitirenlerin diplomaları dağıtıldı, sergi gezilerek beğenildi. Bu yıl mektebi bitirenler şunlardır: Hatice, Müzeyyen, Tevhide, Nazmiye, Kadriye, Perihan, Azize, Julide, Fatma, Makbule, Nadide, Nimet, Emine, Pakizedir.

KÜÇÜK TELGRAF HABERLERİ

* Balıkesir, (Tan) — Bu civarda mahsul çok iyidir. Hiç kuraklık tehlikesi yoktur. İlkbahar yağmurları her yıldı bol ve sürekli olmuştur. Eğer yazlık mahsul bu sıralarda bir yağmur görürse bereket çok artacaktır.

* Gemlik, (Tan) — Gemlikte sandal sporları ilerlemektedir. Bu sporlara iştirak edenlerin çoğu kadındır. Gençler birliğinden başka bir de Bayanlar birliği kurulmuştur. Son defa yapılan sandal yarışlarına giren bayanlar şunlardır:

Leman Seyfi, Nerime Erpak, Gökşel Dinçalp, Türköz İlhan, Nezahet, Müserref, Nezahet, Hatice, Mualla, Güzide.

* Gazi Ayıntap, (Tan) — Pazar yerinde Türk Maarif Cemiyetinden belediyeğe geçen Osmanlıye Kasteli çevresindeki pazara doğru fırlamış bir halde bulunan dükkânlar yıkılmış, pazar yerinin şekli iyi bir hale sokulmuştur.

* Gazi Ayıntap, (Tan) — Mektep

Bir Çocuk Otomobil Altında Kaldı, Bir Adam Delirdi!

Kazayı yapan şoför böylece bayıldı ve gene böylece ayıltıldı! — Fotoğraf muhabirimizin dün gece vaka yerinde aldığı iki muvaffakiyetli enstantane —

Dün akşam on dokuz buçukta yine Eminönünde feci bir otomobil kazası oldu ve bir çocuk muhtelif yerlerinden ağırca yaralandı.

Mehmet isminde bir zatın sahip olduğu 2527 numaralı otomobil şoför Şerafeddin'in idaresinde Eminönünden geçerken, tramvaya asılmış olan bir çocuk birdenbire otomobilin önüne atlamış ve şoför birden otomobili durduramadığı için tekerleklerin altına gitmiştir.

Şerafeddin derhal otomobili durdurmuş ve çocuk baygın bir halde tekerleklerin altından çıkarılarak Etfal hastahanesine kaldırılmıştır. Bu hiç beklenilmeyen kaza karşısında şoför de bayılmış ve eczahane de ayıltılmıştır.

Karakolda ilk tahkikatı yapılmış ve müddeiumumî muavini Şefik de tahkikata el koymuştur.

Çocuğun yaraları başının iki yerinden, göğsünden, karnından ve bacaklarından. Kemiklerinin kırıldığı zannediliyor. Vaziyeti çok ağırdır. Dalgın bir halde yatmakta ve söz söyleyememektedir. Üzerinde vesika bulunmadığı ve gece yarısından sonraya kadar ifadesi de alamadığı için kim olduğu anlaşılmamıştır.

On üç, on dört yaşlarında, uzun boylu, zayıf, sarışın, ayakları çiplak, kıyafetinden fakir ol-

görmemiş genç bir Ayıntaplı san'atkar tarafından bütün bir somaki mermer taşından yapılan Atatürk heykeli bitirilmiştir. Heykelin kaidesi için belediye bütçesine tahsisat konmuştur. Dikileceği yer henüz kararlaştırılmamıştır.

* Gaziantep, (Tan) — Çalışmaya başlayan buz fabrikası ve soğuk hava deposunun eksikleri bitirilmek üzere. Fabrikanın mezahadan soğuk hava deposuna et taşıyacak havai hatları yapılmaktadır.

* Nezip, (Tan) — Belediye tarafından yaptırılan et halinin açılma resmi vali Akif tarafından yapılmıştır.

duğu anlaşlan bir çocuktur. Ya hudi olması ihtimali vardır.

Bir adam delirdi

Konyada çalışırken akıl müvazenesinin bozukluğu anlaşıl原因an memleketine gönderilen Halil oğlu Muhiddin dün Giresuna gitmek için Konyadan şehrimize gelmiştir. Muhiddin dün Karaköyden geçerken birdenbire etrafa saldırmaya başlamış, ken disini tutmak isteyenlerin üstünü başını paralamış, nihayet yetişen polisler tarafından zorla Denizyolları işletme acenteliğinin içerisine kapatılmıştır. Deli oradan imdadı sıhhi otomobili ile Bakırköy emrazı aklıye hastahanesine gönderilmiştir.

Gene bir otomobil kazası

Dün saat on üçte Ortaköye gitmekte olan şoför Hüseyinin 2581 numaralı otomobili, Beşiktaş tramvay caddesinde 14 yaşlarında Begül isimli kızın başına girip, başında ve belinden ağır surette yaralandığı için sıhhi imdat otomobiliyle Beyoğlu hastahanesine gönderilmiş, şoför yakalanmıştır.

* Beykozda attan düşerek hastahaneye gönderildiğini yazdığı Beykoz kösele fabrikası amelelerinden Bahaddin, dün hastahane de ölmüştür.

* Dün Çarşıkapıdan geçen şoför Mehmedin otobüsü Nezahet adındaki küçük bir çocuğa çarpmış ve ağır yaralanmasına sebep olmuştur.

Otobüsün altında kalan Nezahetin bacağı kırılmış, bir çok yerleri yaralanmıştır. Çocuk hastahane de kaldırılmıştır. Şoför yakalanıp adliye de verilmiştir.

* Harbiyede oturan İngiliz tabaasından Galata Kalafat yerinde dökmeci Jean, bugün Galata da Karanlık Fırın sokağından geçerken yere düşmüş, ölmüştür. Ölümün kalp durmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

POLIS

SAGLIK OGÜTLERİ

Çok yaşamak isterseniz...

İngilizlerin yeni nüfus sayımları münasebetle çok yaşamak üzerine istatistikler yeniden tazelandı.

Bu istatistiklerden anlaşılacağına göre, bir kere kadınlar erkeklerden çok yaşıyorlar. Bunu daha önce de yazmış, sebebini de anlatmıştım.

İkinci önemli nokta hangi ulusların daha çok yaşadıklarıdır. Altmışını geçmiş erkekler en çok Fransa da (% 12,70), en az Rusya da (% 7,74) bulunuyor. Kadınlar biraz daha fazla.

Bu nokta üzerine Paris'teki Tıp Akademisi ile Rusya'lı Doktor Rubakin arasında uzunca bir münakaşa da çıkmıştır. Akademi Rusya'da ihtiyarların azlığını, on, on iki yıl önce yapılan büyük insan tasfiyesine bağlıyordu. Rubakin sadece Fransızların çok yaşamağa daha ziyade istidatı olduğunu söylüyordu.

Vakti, İngiliz hayat kompanyalarının santral istatistik kalemi, 34 sigorta kompanyasına bağlı tam yetmiş bin kişinin ömrünü incelemiş ve çok yaşamak için en kuvvetli şansın atarlardan, anadan ve babadan gelen şans olduğunu bulmuş. Demek oluyor ki, çok yaşayan insanların çocukları ve torunları da çok yaşayacaklardır, kazaya uğramazlar.

Ondan sonra, soysal sağlığın ilerlemesi insanların ömrünü uzatıyor. Nitekim İngilizlerin Liverpool şehrinde, sağlık kurallarına uygun olarak üç bin yeni ev yaptırılmış, bunlardan on bir bin kişi oturmuş. Bu insanların arasında ölüm nisbeti yüzde kırktan yirmi sekize düşmüş. Çocukları da daha önce yüzde otuz ölürken, yeni evlerde 16,7 ölmüşler. Bizim İstanbul'da yapılan yeni apartmanlar da güneş alsalar, belki burada da ölüm azalır.

Yeni istatistiklerin en ziyade hoş giden tarafı hangi mesleklerin daha çok, hangilerinin daha az öldürdüğüdür. En çok ölenler hükümdarlar, vasatı olarak 58,8 yaşında ölüyorlar. Sonrasını sırayla yazıyoruz:

Seyyahlar, çiftçiler, tecimeler, artistler, edebiyatçılar, ilim adamları, hükümet ve devlet adamları. En sonunda, yani en çok yaşayan rahipler geliyor, vasatı olarak 69,1 yaşında ölüyorlar.

Şu halde çok yaşamak isterseniz papaz olmak lâzımdır. Fakat papazlık sayılı olduğundan herkes o mesleğe girmeye çalışıyor.

Onun için, her ülkede sayılabilecek devlet memuru olmak isteyenlerin sayısı bu kadar çok, hükümdarlar da yaşadıkları için cumurluk ülkeleri gittikçe çoğalıyor.

Lokman Hekim

Dr. A. KUTIEL

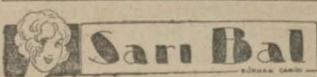
Karaköy Topçular caddesi N.33

Ada Çiçek sergisi

Büyükada çiçek sergisi yarın açılıyor. Serginin Akasya oteli karşısındaki açığı meydana kurulması kararlaştırılmıştır. Bundan başka sergiye yalnız çiçekler değil, Fransa da olduğu gibi kuşular ve kırmızı balık satıcıları da gireceklerdir.

Bahçe sahipleri için ayrıca 300 lira ayrılmıştır. Yalnız zevk için iştirak eden arabaların sahiplerine Nis ve Montekarloda olduğu gibi birer Aplike resim ve bayrak armağan edilecektir.

No. 60

Bürhan CAHİT

Fakat acele etme. Arada en aşağı altmış metre var. Onlar her halde rövelerle ateş ettiler. Yoksa bu kadar mesafeden tüfekle ikimizi bir kurşunla yere sererlerdi.

Karı koca karşın gelecek hücumu makas atesle karşılamak için yere yapıya yapıya biri birlerinden ayrıldılar.

Erguvanın bütün tahminleri birer birer çıkıyordu.

Onar metre açıldıkları sırada kendilerini görmek ve silâhlarını boşaltmak için sabırsızlanan karıcağlar arasından başlarını çıkardılar.

İki kişi idiler.

Erguvan alçak sesle işaret etti:

— Sakın ateş etme. Ben söylerim.

Namlularını o istikametten

ayırarak hareketlerini kontrol etmeğe başladılar.

İki baş dikkatle etrafları araştırıyorlardı.

Karı koca birer kâad gibi yere yapışmışlardı.

İki cins hayvan yirmi adım sağda kulakları dimdik havayı kokuyorlardı.

Şahin mırıldandı gibi:

— Bunlar hayduda benzemi yor.

— Sus!

Çalılar arkasında görünen iki baş atıkları kurşunların neticesinden emin olmuşlar gibi yavaş yavaş meydana çıkmaktan çekinmiyorlardı.

Oldukları yerlerden doğrulup başlarını uzatarak ileriye doğru bakıyorlardı.

Karı koca sığındıkları yere gömülür gibi yapışmışlardı.

Başlarındaki avcı şapkaları kendilerinden bir kaç metre ileride yerde kalmıştı.

Erguvan onların ellerinde yalnız tabanca olduğunu adam akıllı görünce sevindi.

Şahin sabırsızlanıyordu.

— Ateş edeyim mi?

Erguvan taş kesilmiş gibi yerle bir olmuş. Düşlerinin arasından cevap verdi:

— Brak! İlk ateşi ben edeceğim.

Erguvan vaziyeti ve mesafeyi iyi kontrol etmişti. Yol kesenler başı boş kalan iki hayvanın öylece durduklarından şüphelenmişlerdi.

Fakat böyle beklemek imkânı da yoktu. Bu yol Gökdereyi yalnız çiftliğe değil, daha yukarıdan Midyaya'ya bağlayan geçitti. Yoldan gelip geçenler olabiliirdi.

Erguvan yattığı yerden bütün bunları hesaplıyordu.

Yol kesenler önlerinde birden bire kaybolan iki kişinin akibetini anlamak ihtiyacında idiler.

Ve bu kaygu ile siper aldıkları toprak ve taş yığını arkasından çıkmaya hazırlanıyorlardı.

Erguvan silâhının namlusunu sol kolunun bileğine yerleştirmiş, onları takip ediyordu.

Çalılar arasından önce başla-

rı, sonra vücutları görünen iki adam meydana çıktıkları halde kendilerine ateş edilmemesinden cesaret alarak siperin beri tarafına geçtiler. Şimdi bütün dikkatleriyle önlerindeki taşlık, pırnallık sahayı gözliyorlardı.

Sağdaki uzun boylu birdenbire irkildi ve gözlerini Şahinin olduğu yere dikti.

Şahinin güneşte parlayan mahmuzları görülmesine yardım etmişti. Uzun boylu haydut bir anda diz çöktü ve nişan almağa hazırlandı. Yanındaki de onu taklit ediyordu ki Erguvan tetiği çekti. Ve kuru, sert silâh sesi ile beraber nişan almağa hazırlanan adamın yüzü koyun yere kapandığı görüldü. Başka bir ses duyulmadı.

Yalnız bir iki saniye geçmişti ki arkadaşının birdenbire yerinden fırlayıp geriye doğru kaçtığını gördüler.

Şahin ve Erguvan nişanlamağa çalışarak silâhlarını boşalttılar. Fakat arazi gittikçe ileriye doğru alçaldığı için adam bir anda gözden kayboluverdi.

Ne olmuştu.

Şahin:

— Bu bir yılın olacak dedi.

Erguvan attığı ilk kurşundan emindi. O kurşunla uzun boylu adamı yere serdiğinden şüphe etmiyordu. İki kişi olduklarına göre arkadaşının vurulduğunu gören kaçmıştı. Bu kanaatle Erguvan yerlerinden kalkarak ileriye kontrol etmek ve hayvanlara atlayıp kaçana yetişmek fikrindeydi. Şahin bunu tehlikeli buldu:

— Her ihtimale karşı bekliyelim. Dedi. Silâh sesleri elbet etraftan duyuldu. Belki bir gelen olur.

Erguvan itiraz etmedi.

Etrafta ses yoktu.

Şahin arasına başını kaldırıp bakıyordu. Bir şey göremiyordu. Burada arazi o kadar tümseklidi ki on adım ilersine siper alan bir adamı görmek bile müşkülüdü.

Dakikalar geçiyor, vaziyet değişmiyordu.

Erguvan ilk fikrinde ısrar etti:

— Gülmüş oluyoruz. Dedi. Önümüzde bir ölüden yahut ağır yaralıdan başka kimse yok!

Bu fikirle Şahin pek geç inandı.

Erguvan:

— İhtiyatla kalkalım. Ayrı yerlerden!

Dedi. Aralarındaki uzaklığı biraz daha açarak yavaş yavaş yerlerinden doğruldular.

Ses yok ve görünürde bir şeyler de yok.

Dayanamıyan Erguvan ayağa kalktı.

Gene bir şey görünmüyordu. Yürümeye başladılar.

Her adımda bir silâh sesi işiteceklerinden şüphelenerek elleri, tetikte ve derhal yere yatmağa hazır bir vaziyette ilerliyorlardı.

On adım atmışlardı ki Erguvan haykırdı:

— İşteli. Herif gitmiş.

Kuşular. Çalılık önünde bir az önce gördükleri uzun boylu adam yüzükoyun serilmiş, yatıyordu.

(Arkası var).

ÖZ DİL SAYFASI

ÖZ TÜRKÇE KELİMELER

Listede Çıkan Kelimeleri Bir Arada ve Tamamile Veriyoruz

[Okuyucularımız, her gün beşer kelime listesinde Türk dili araştırma kurumunun verdiği beşer kelime listeleri bu sayfada okuyorlar. Öz Türkçe kelimelerden şimdiye kadar çıkanları, alfabe sırasına koyarak hepsini bir arada ve iki gün içinde okurlarımıza vermeyi faydalı bulduk. Bunlar kesilip saklanır ve geriye kalanları ile birleştirilirse öz dil kelimelerini hem bir sözlük gibi elde bulundurmak, hem de çabuk bilmek kolay olacaktır.]

A

Askeri — Süel (Militaire)
Not: "Asker," kelimesi "Soldat," anlamına Türkçedir.
Abide — Anıt.
Örnekler: 1 — İstanbul bir anıtlar şehridir. 2 — İstanbul, Atatürk için, heykelli bir anıt yaptırmaya karar verdi.
Aciz — Eskin.
Acz — Eskinlik.
Acz duymak, aciz kalmak — Eskinmek.
Örnekler: 1 — İnkılâp, acizlerin işi değildir — Devrim, eskinlerin işi değildir. 2 — Devrimci her büyük zorluk karşısında eskinmek değil, gevreklerini arttırmalıdır.
Arz ve talep — Sunum ve istem.
Örnek: 1 — Bu yılı dokuma piyasasında sunum az, istem çoktur.
2 — Güdümlü ekonomi sunum ve istem kanunlarını alt üst etti.
Asayiş ve emniyet — Güvenlik.
Örnek: Yurtta güvenlik ve baysallık (huzur ve sükün) ülkümüzdür.
Aleyh — Karşı.
Aleyhde olmak — Karşı olmak, aleyhde söylemek.
Karşı söylemek — Aleyhinde söylemek, kötülüğüne söylemek.
Aleyhdar — Karşın.
Amil — (Müessir) Etki.
Örnek — Sular ve ormanlar toprak bitelgesi üstünde en büyük etkelerdendir.

B

Beyanat — Diyeve.
Basiret — Öngörü.
Örnek: İnsan hiç bir işte öngürüsünü kaybetmemeli.
Banliyö — Yöre.
Örnek: Demiryolları yönetgesi (idaresi) yöre trenleri tarifelerini ucuzlattı.

C

Cemiyet, şirket — Sosyete.
Misal: Türk cemiyeti, Türk sosyetesini.
Şeker şirketi — Şeker sosyetesini.
Not: 1 — Türk kökünden gelen "Cemiyet," şu anlamda kullanılacaktır.
Hilâlahmer cemiyeti — Kızılay cemiyeti. Dil cemiyeti, gazeteciler cemiyeti.
Cihet — Yön.
Örnek: Bu meseleyi hangi yönünden düşünürseniz kolay olmadığımız görürsünüz.
Viche (Direktif) — Yönerge.

Ç

Çarei hal — Cözge, kotarma yolu.

Örnekler: 1 — Bu işte nasıl bir gözge bulacağımızı bilmiyorum.
2 — Bu işin kotarma yolu nedir?

E

Emvalimenkule — Taşitli mallar.
Emvali gayrimenkule — Taşitsız mallar.
Örnek: Bay... bütün taşitli ve taşitsız mallarını karısı üzerine çevirdi.
Ekseriyet — Çoğunluk.
Ekalliyet — Azınlık.
Ekseriya — Çoğun, çok vakit.
Örnekler: 1 — Fransada parlâment çoğunluğu Flandrin önergesini reddetti. Uluslar sosyetesinde azınlıklar meselesi her vakit ortaya konur bir türlü kotarılmaz, Ehemmiyet — Önem.
Mühim — Önemli.
Ehemmiyet vermek — Önemek.
Örnekler: 1 — Son yıllarda ekonomik işlere büyük önem vermektiz. 2 — Son yıllarda en çok önediğimiz işler, endüstri girişimleridir. Son günlerde en çok ehemmiyet verdiğimiz işler, sınıt teşebbüsattır.
Emri vaki — Olut.
Örnek — Almanya, silâhlanmakla, Avrupayı yeni bir olut karşısında bıraktı.
Efkârı umumiye — Kamoy, kamuğ o'dan.
Örnek: Almanyanın silâhlanma davasında İngiltere kamoyu ikiye ayırmıştır.

F

Fikri muzmer — Gütge.
Örnek: Bu adamın bir türlü anlamadığımız bir gütesi var.

G

Gıda — Besim.
İfade — Beslev.
Örnekler: 1 — Çocuklar için süt en iyi besimdir. 2 — Bir ordunun beslev meselesi en başta gelen işlerdendir.
Gıpta — İmren.
Örnek: İmren güzel bir seydir.
Güzide — Seçkin.

H

Hâkim (Souverain) — Egemen.
Hâkimiyet — Egemenlik.
Misal: Hâkimiyet milletindir — Egemenlik ulusundur.
Hür (T. Kö) — Özgün.
Hürriyet (T. Kö) — Özgünlük.
Huzur ve sükün — Baysallık.
Örnek: Yurtta güvenlik (asayiş ve emniyet) ve baysallık ülkümüzdür.
Halletmek — Eritmek, açmak, sözmek, kotarmak.
Örnekler: 1 — Su şekeri eritir. 2

— Bilmeye açmasına (çözmesine) merak ettiniz mi? 3 — Aramızda bütün anlaşmazlıkları kotardık.
Haset — Günü.
Örnek: Günü en çirkin huylardan dır.

Hikâye — Öykü.
Örnek: Gazetelerin gündelik öykülerinde sanat değil, eğlence değeri aramalıdır.
Hayal — Hayal (T. Kö.)
Muhayyile — Sanay.
Örnek: Siz bu haberi sanayimizde icat etmiş olmalısınız.
Hakikat (T. Kö.) — Gerçek, gerçeklik (Verité)
(Terim) Gerçe, gerçeklik — Realite.

Örnekler: 1 — Hakikat budur. 2 — Bir devlet adamı hayal değil, gerçek (gerçeklikler) üstüne yürür.
Hakiki — 1 — Gerçek hakikiğ — Veritable. 2 — Gerçe (terim) — Réel.
Örnekler: 1 — O, hakikiğ bir iş adamıdır. 2 — Belki iyi değil, fakat gerçek (gerçe) olan budur.
Havali — Dolay.
Örnek: İstanbul dolayının ormanları gittikçe azalmaktadır.
Havayici zaruriye — Yaşatık.
Örnek: Hükümet yaşatık fiatlarını indirmek için elinden geleni yapıyor.

I

İnkışaf etmek — Gelişmek.
İnkışaf ettirmek — Geliştirmek.
İnkışaf — Gelişim, gelişme.
Örnek: Türkiye'nin ekonomik gelişimi günden güne artıyor, İtimat — Güven.
İtimat etmek — Güvenmek.
Not: Güven ve güvene kelimelerinde şu ayrıma dikkat edilmelidir.
1 — Orduya güvenimiz vardır.
2 — Ordu bizim güvencimizdir. (Medari emniyet ve itimadımızdır.)
İstihsal etmek — Üretmek.
Müştehil — İhtimam.
Mahsul (Genel olarak) — Ürün, ürün.
İstihlak etmek — Yogaltmak, Müştehlik — Yogaltman.
Örnekler: Türkiye'de yogaltmanlarla, üretmenler arasında asıg (menfaat) kaygusu yoktur.
Buhran yüzünden Avrupada yalnız maddiğ sıkıntı artmış değildir; yüksek fikir ve sanat ürütlerinin de git-tikçe azaldığı görüyoruz.
İdare etmek — Yönetmek.
Örnek — Devlet yönetmek kolay değildir.
İdare (Administration) — Yönetim.
Örnek: Türk devletinin yönetim şekli cumhuriyettir.
İdare (idare yeri anlamına) — Yönetge.
Örnek: Dün bütün yönetgesine git miştin.
İstikamet — Yönet.
Örnek: Ekonomik sıyasamız yeni bir yönette ilerlemektedir.
İnkılâp — Devrim.
Örnek: Biz henüz devrim içindeyiz.
İntihap etmek — Seçmek.
İntihap — Seçim.
Müntahap, güzide — Seçkin.

Hergün 5 Söz

34 UNCU LİSTE

- 1 - Fıkra — 1 - Bölek
2 - Anlatık
Örnekler: 1 - K a n u n u n ikinci maddesinin üçüncü bölümünde...
2 - Yazımızın son bölümünde.
3 - Hoca Nasrettin'in hangi anlatıklarını daha çok seversiniz?
2 - Feragat — Özgeçi
Örnek: Yurt işlerinde özgeçi ilk şartlardandır.
3 - Fikri takip — Güderge
Örnek: Güdergesi olmayan adam, hiçbir işi başaramaz.
4 - Davet — Çağrı
Davetname — Çağrılık
Med'u — Çağrık, çağrılı
Örnekler: 1 - Yarın akşam için kaç çağrılık yolladınız?
2 - Dün akşamki Parti çağrısında bulundunuz mu?
3 - Yarınki büyük şölene çağrılı (çağrık) mısınız?
5 - Ziyafet — Şölen

Müntahip — Seçmen.
Örnekler: 1 — Bu iki tablodan hangisini seçtiniz. 2 — Kamutay seçimi dört yıl sonra olacaktır. 3 — Bay.. Türkiye'nin seçkin yazarlarındandır. 4 — Ben İstanbulun ikinci seçmenlerindimim.
İhtimam etmek — Kayıtlamak.
İtina etmek — Özenmek
İtina — Özen.
Örnekler: 1 — Bu işe daha iyi kayıtlanmamız lazımdır.
2 — Yazımızda baştan başa özen-sizlik görünüyor.
İkametgâh — Konak.
Mesken — Otu.
Örnekler: 1 — Herkes bulunduğu şehirde bir konuk göstermek yükü-mündedir. 2 — Hükümet Ankarada ısyarlığın ortu meselelerini kotaracaktır.

İhtisâs — Uzuğ.
Mütehasis — Uzman.
Örnekler: 1 — Asrımdız, her geyde usuş asrıdır. 2 — Ekonomi bakanlığına yeni bir Alman uzman gelmiştir.
İslah etmek — 1 - Yeğritmek. 2 - Arttırmak.
Eski kitaplarda "susmak, söylemekten yeğdir," gibi sözleri hatırlar-sınız. Yeğritmek kelimesinin kökü işte bu "yeğ, dir."
Örnekler: 1 — Bu kurunu yeğritmek, onu yakıp yenisini yapmaktan daha zordur. 2 — Yıllardanberi bizdeki at cinsiyetini arttırmaya çalışı-yoruz.
İslah, islahat — 1 — Yeğritim.
2 — Artırım.
Örnekler: 1 - Tanzimat Avrupa korkusuyula başvurulmuş bir yeğritim hareketi idi. Bir devrim değildir. 2 — İslahı cinsi feres — At cinsinin yeğritimi.
İmtihan — Sınaç.
Örnek: Bir talebenin sınaç usulle-rinden yapıp yakıldığı görüldüğü-müzde sınaç usulleri değil talebenin bilgisi hakkında şüpheye düşünüz.
İktidar — Erk (Puissance)
Mevkii iktidar — Erke (Pouvoir)
Sahibi iktidar — Erkmén (Puis-sant)

[Arkası var]

[TAN]IN ÖYKÜSÜ [HİKÂYE]

(TO TO BA)

Köy Dilile Hizmetçi

... Söğütlü derenin serin çöl-gelerine oturmaşlar konuşuyor-lardı. İnce belli, dal yapılı Gül-süm, gözlerini, köyün dört yan-ını saran alçak tepelerin yeşil-liklerine dikmiş, kulaklarında derenin sesi, bir yanda Fatma bacımın söylediklerini dinliyor-du. Fatma bacı dedikleri kadın, yanına toplanan köy kızlarına gördüklerini anlatıyordu. En so-nunda:

— İşte böyle kızlar..

Dedi.. Gözlerini onların üstünde gezdirerek sözünü tekmlil dedi.

— İçinizden benimle gelmek isteyen varsa; ben götürürüm. Orada kapı da hazır..

Kızların gözlerinde bilmedik-leri, ummadıkları güzel yerler canlanıyor, tarlada çift sürmek, tohum atmak, bellemek, ayrı-kö köklemek ne zor işmiş diye düşünüyorlardı. Oysa ki; gid-ecekleri büyük köyde rahat rahat ev işi görecekları, güzel urbalar giyecek, üstelik cepleri de para dolacak.. Vergi salgını gelince, babası onların ellerinde dokuduk-ları gelinlik halılarını, sandıkta çeyiz diye saklanan gezi (bir köylü kumaş ismidir) toplarını çıkarıp verince, gizli gizli göz-yaşı döküp, ah çekmiyecekler.. İçlerinden ince belli, dal yapılı, saz benizli, süzgülü güzel kız davrandı:

— Fatma bacı dedi. Ben sen-inle (Totoba — köylüler hiz-metçiye Totoba derler) olmağa geleceğim.. Bir iki yıl çalışır, sonra gelir Duranla evlenirim.. Burada (Ece - erkek kardeş köy lü dilinde) ecmle, yengem ben-den eksin (âciz) kaldılar.. Bir kör boğazdan kurtulurlar.. Üç gün sonra Fatma bacı Gül

sümü alarak yola çıktı. Günler-ce yolculuktan sonra bir büyük ile (il - vilâyet) geldiler.. Gül-süm daha o gün yorgunluğu üstünde. Fatma bacı denen komis-yoncu kadın onu kalabalık bir eve yerleştirdi.. Gülsüm şaşır-mış kalmıştı..

Günlerce atsız uzun arabalar-da yolculuktan sonra bir büyük ile (il - vilâyet) geldiler.. Gül-süm daha o gün yorgunluğu üstünde. Fatma bacı denen komis-yoncu kadın onu kalabalık bir eve yerleştirdi.. Gülsüm şaşır-mış kalmıştı..

Günlerce atsız uzun arabalar-da yolculuktan sonra bir büyük ile (il - vilâyet) geldiler.. Gül-süm daha o gün yorgunluğu üstünde. Fatma bacı denen komis-yoncu kadın onu kalabalık bir eve yerleştirdi.. Gülsüm şaşır-mış kalmıştı..

Günlerce atsız uzun arabalar-da yolculuktan sonra bir büyük ile (il - vilâyet) geldiler.. Gül-süm daha o gün yorgunluğu üstünde. Fatma bacı denen komis-yoncu kadın onu kalabalık bir eve yerleştirdi.. Gülsüm şaşır-mış kalmıştı..

Günlerce atsız uzun arabalar-da yolculuktan sonra bir büyük ile (il - vilâyet) geldiler.. Gül-süm daha o gün yorgunluğu üstünde. Fatma bacı denen komis-yoncu kadın onu kalabalık bir eve yerleştirdi.. Gülsüm şaşır-mış kalmıştı..

Günlerce atsız uzun arabalar-da yolculuktan sonra bir büyük ile (il - vilâyet) geldiler.. Gül-süm daha o gün yorgunluğu üstünde. Fatma bacı denen komis-yoncu kadın onu kalabalık bir eve yerleştirdi.. Gülsüm şaşır-mış kalmıştı..

Günlerce atsız uzun arabalar-da yolculuktan sonra bir büyük ile (il - vilâyet) geldiler.. Gül-süm daha o gün yorgunluğu üstünde. Fatma bacı denen komis-yoncu kadın onu kalabalık bir eve yerleştirdi.. Gülsüm şaşır-mış kalmıştı..

Günlerce atsız uzun arabalar-da yolculuktan sonra bir büyük ile (il - vilâyet) geldiler.. Gül-süm daha o gün yorgunluğu üstünde. Fatma bacı denen komis-yoncu kadın onu kalabalık bir eve yerleştirdi.. Gülsüm şaşır-mış kalmıştı..

— Nasılsın kızım?
Diye Güney'in odasına girdi. Ve sözüne ekledi:
— Akşam çayımı beraber içe-ceğiz..

Güney katmerli siyah gözle-rinin bütün ışıklarını doktorun gözbebeklerinde topladı, tatlı damarları tutuşturan sesile:
— Aman doktor bana: "Kı-zım.." demeniz ne kadar tahaf-ıma gidiyor bilseniz..

Dedi.
Doktor genç kızın yanına bir-raz daha sokuldu, ellerini onun altın ışıklı saçlarında dolandırdı, sordu:
— Ne diyeyim?
Ergen kız önu sarıklık geceliğinden taşan beyaz, bembeyaz, gözü alan, gönlü büyüleyen bo-yun, göğüs etlerinde ufacığık parmaklarını gezdire gezdire başını kaldırdı, yine alevli b-kışlarını doktorun gözbebekle-rinde topluyarak o sorguyu ka-sıladı:

No. 33

YOSMA!

Etem İzzet BENICE

Yıldız bilgisini daha çok an-latmak ister gibi sözünü sürdür-dü:

— Ne diyorsun bayanım. Bu adam para korkusundan şimdi-ye kadar evlenmemiştir. Ben dört yıldır buradayım. Ayağın-daki ayakkabı değişmemiştir. Pençeletir pençeletir onu giyer. Ayağmdaki çizgili pantolonun on yıllık olduğunu bilenler var. Hergün giymecesine belki de daha eskidir. Siz bu kadar gün-dür burada yatıyorsunuz. Hiç-bir gün kılığını değiştirdiğini gördünüz mü?
Güney birdenbire huysuzlan-dı:
— Aman Yıldız artık söyle-me, içime fenalık geliyor.. Bu kadar para canlı adamlardan iğ-renirim!

— Dışarda kimse yok galiba. Zil çalıyor. Ben gideyim!
Derken yeni bir şey bulmuş gibi sözüne ekledi:

— En aşağı yarım milyon li-rası vardır.. diyorlar. Hem de hep altın lira biriktirmiş!!
Ve Yıldız bunu söyler söyle-mez getirdiği su bardağını eli-ne aldı, odadan dışarı çıktı.

Güney yatağın içinde olduğu gibi büzülmüş kalmış, gözlerini bir yere bağlamış düşünüyordu.
O, doktorun kimsesiz olduğu-nu biliyordu.
Bir kız kardeşi ve bir yeğeni-ni biliyordu.

Yurdun onun olduğunu bili-yordu.
Yurttaki odasında yatıp kalk-tığını biliyordu.
Çok zengin olduğunu biliyor-du.

Fakat bir ayakkabıyı dört yıl pençeletip pençeletip giydiğini, bir pantolonu on yıldır bacağımdan çıkartmadığını biliyordu.
Bu bilgi hem tüylerini iürpert-

Havadan, sudan konuşurken

İki genç doktor koridorun önündeki balkonda hasır kol-tuklara oturmuş, havadan, su-dan konuşuyorlardı. Bay Fazıl asistanı olan en genci:
— Kış güneşi de cana değ-iyor..

Dedi. Öteki doktor:
— Asıl cana degen içinde yav-rum..
Derken gözile işmar etti. Bu-nun anlamı:
— Hani sizin yirmi beş nu-maradaki..

Demekti. Toy delikanlı gü-r sesile:
— Kah.. kah.. kahhh..
Güldü.
— İki gözüm güneşin ta ken-disi o ama, yanına yanaşılır gi-bi değil. Çok alımlı, çok güzel, çok sıcak kanlı bir kız. Fakat, hiç yüz göstermiyor. Hani söy-le konuşurken konuşurken insan sözü saptırverirde lâfı karşı-sındaki genç kadının güzelliği-

riler. Ben de geçen günü pek bu kadar değilse de ufak tefek bir şey yapayım dedim, hemen çaktı, lâkırdıyı bambaşka bir yo-la götürdü.
Yine birkaç deneme yapayım dedim, hiçbirisi elvermedi. On-dan bize ekme yok..
— Peki bu doktorun yakınla-rından birisi mi oluyor?..
— Bilmem. Yalnız Fazıl çok özen gösteriyor.
— Hem farkında mısın?. Ona karşı bambaşka..
— Evet. Hiçbir hastasına yapmadığını ona yapıyor. En büyüğünden en küçüğüne kadar yurdun içinde onun için yapıla-cak ne var ise hep kendisi yak-ınlık gösteriyor, uğraşiyor.
— Moruk akşamları da yanı-na gidip bir iki saat orada ka-lyor!..
— Öyle..
— Ne dersin, yoksa kıza tut-gun mu?..
— Yok canım. Fazıl kim, tut-gunluk kim? O, bu yaşına ka-

Almanya'da bloke ecnebi alacakları

Geçen ay zarfında Almanya'da bloke ecnebi alacakları 151.900.000 Rayışmarka çıkmıştır. Evvelki vaziyete nazaran 130 milyonluk bir artma vardır.

Diğer taraftan Raichbank ecnebi alacaklılar komitelerine yolladığı bir sirkülerde 30 haziranda bitecek olan orta ve uzun vadeli borçlar moratoryumunu bir sene daha uzatmak niyetinde olduğunu bildirmiştir.

Sovyet endüstrisi mallarının kalitesi

Sovyet Rusya ağır sanayi komiseri Rus endüstri ürünlerinin kaliteleri hakkında şunları söylemiştir :

Endüstrimizde kaliteyi yükseltmeğe bütün dikkatimizi hasretmeliyiz. Bugün memleket için çıkardığımız mallarla ihraç ettiğimiz mallar arasında kalite itibariyle büyük farklar vardır. Meselâ: Moskovadaki Stalin Otomobil fabrikasının imal ettiği kamyon ve otobüsler Rusya dahili için yapılanlardan kalitece çok yüksektir. Bundan böyle dahil için çalışan fabrikalarımız imalâtlarını ihraçat için hazırlanan malların seviyesine çıkarmalıdır.

Sovyet tecim filosu

Sovyet tecim filosu pek çabuk ilerlemektedir. 1933 de tonajı, 867 bin iken geçen sene bir milyon yirmi iki bine çıkmıştır. Taşınan eşyada da bir sene evvelkine nazaran yüzde 17,5 bir artma vardır.

Paris Borsası

Paris, 20 A.A. — 19 tarihli Paris borsası:

Değerler borsası hâlâ büyük bir düzensizlik gösteriyor. Fransız ulusal fondolarının gevşeme leri üzerine, mütereddit bir açılıştan sonra, piyasa genel surette tutunmaya başlamış ve bir akşam önceki dereceyi aşağı yukarı bulmuştur.

Bazı banka ve kimyevi maddeler sehmelirle arsulusal es-hamm bir takımı az çok kazanç b'le göstermişlerdir.

İzmirde yumurta piyasası

İzmirde alman bir habere göre, yumurta piyasası son zamanlarda bir hayli gevşemiştir. İçerden fazla mal gelmediği halde piyasanın gevşek olması gerek içerde, gerek dışardaki isteklerin çok az olmasından ileri gelmiştir. Köylü, para etmediğini gördüğü için az yumurta yollamaktadır.

Fazla mal gönderildiği takdirde İzmirde fiatların bir miktar daha düşeceği tahmin edilmektedir.

Son defa, Pire ve Maltaya cüzi miktarda yumurta gönderilmiştir. Dışardan istek az, fiatlar düşüktür. Bodrum, İzmirin senelik yumurta ihracat miktarına da tesirini gösterecektir.

Iran'da beş senelik bir endüstri plânı

15 kişilik bir İran heyeti Sovyet endüstrisini tetkik etmektedir. Bu tetkikat, Rıza Şahın İranda beş senelik bir endüstri plânı hazırlamak istemesinden dolayı yapılmaktadır.

Heyet aynı zamanda Rusyadan 4 fabrika tesisat ve levazımını da satın almaya karar vermiştir. Bu fabrikaların bedeli üç senede İran malları ile ödenecektir.

Bulgar tecim filosu

Bulgaristanın halen 17 bin tonluk bir tecim filosu vardır. Bu tonajla bulgar ihracatının ancak yüzde 5 i taşınabildiğinden Bulgar hükümeti 15 yeni gemi almağı tasavvur etmektedir.

Sovyetlerin Japonyadan yaptıkları siparişler

Sovyet Rusya ile Japonya arasında şarkî Çin demiryolunun satılması hakkındaki anlaşma mucibince hat bedelinin üçte ikisinin Japon malları ile ödemesi gerekmektedir. Bir Sovyet siparişi Japonyadan mal almak üzere oraya gitmiştir. Bu heyet şimdiden 1,1 milyon Yen değerinde 10 bin ton baklası için sipariş vermiştir.

Kliring sisteminin Faydaları

Tecim ve endüstri odası mecmuasının son sayısında, kliring sisteminin memleketimizde ki tatbikinden bahseden önemli bir yazı çıkmıştır. Tecim ve endüstri odası raportörlerinden Tefvik'in bu yazısında prensip itibarile 1933 yılından beri tatbikine başlanan kliring usulünün temin ettiği faydalar hakkında deniliyor ki :

" Bir çok kliring anlaşmaları memleketimiz lehine mühim farklar ihtiva etmektedir. Almanya, Belçika, Holanda, Fransa, İsviçre bu farkı kabul etmiş olan memleketlerdendir. Bu memleketlerin hepsi bizim 100 liralık ithalâtımıza karşılık yalnız 70 liralık ithalât yapmağı ve 30 liralık farkı da serbest döviz olarak Cumhuriyet Merkez Bankamız emrine âmade tutmağı kabul etmişlerdir. Celâl Bayar, kliring sistemi ile şu neticeleri istihlal etmiş oluyor:

1 — İlk merhale olmak üzere ithalât ve ihracatımız arasında da müvazaneyi temin.

2 — Bu müvazaneyi anlaşma larda temin etmiş olduğu hususî ve müsait şartlarla lehimize tahvil.

Dünyanın bugünkü dirije ve kontrola iktisat rejimi içinde yukarıki neticeleri istihlal etmiş olmak, gören gözler için ancak bir takdir vesilesi verebilir ve Türkiye için bu sistemden memnun olmamak imkânsızdır.,,

BORSA

20 Haziran PERŞEMBE

PARALAR

	Alış	Satış
Sterlin	616,—	618,—
Dolar	124,—	125,—
20 Fransız Frangı	166,—	168,50
20 Lire	202,—	204,—
20 Belçika Frangı	80,—	81,—
20 Drahmi	23,—	24,—
20 İsviçre fr.	812,—	816,—
Florin	81,—	83,—
20 Çek Kuron	96,—	98,—
Avusturya şiliri	21,50	23,—
Mark	41,—	43,—
Zloti	23,—	24,—
Pengo	23,50	25,—
20 Ley	14,—	15,—
20 Dinar	52,—	54,—
Yen	31,—	33,—
İsvç Kuron	31,—	32,—
Altın	942,—	943,—
Mecidiye	58,50	59,—
Banknot	228,—	230,—

ÇEKLER

	Kapanış
ransız Frangı	12,03
İngiliz lirası	619,—
Dolar	0,79,50
Lire	9,64,75
Belga	4,70,75
Drahmi	83,71,50
İsviçre Frangı	2,43,68
Leva	63,85,70
Florin	1,17,19
Çekoslovak kuronu	19,04,50
Avusturya	4,22,34
Pezeta	5,81,43
Mark	1,97,70
Zloti	4,21,—
Pengo	4,51,40
Ley	78,54,43
Dinar	14,96,33
Yen	2,78,30
Cernovets	10,98
İsviçre kuronu	3,13,50

ESHAM

İş Bankası Mü.	90,—
" " N.	9,50
" " H.	9,70
Anadolu % 60	25,75
" " % 100	43,—
Sirkethayriye	16,—
Tramvay	29,—
Bomonti - Nektar	8,25
Terkos	16,25
Reji	2,70
Aslan Çimento	10,20
Merkez Bankası	58,—
Osmanlı Bankası	25,50
Telefon	10,75
İttihat değirmenlik T.A.Ş.	8,75
Sark Değirmenleri	0,82,50
Sark merkez eczanesi	4,60

İSTIKRAZLAR

Türk Borcu I Kupon Kesik	28,37,50
" " II " "	26,40
" " III " "	27,05
Ergani	95,—
İstikrazı dahil	94,50

TAHVİLÂT

Rihtım Kupon Kesik	10,25
Anadolu I ve II	44,40
" " II Kupon Kesik	45,—
Anadolu mümessil	52,90

İspanyol-Fransız ticareti

Fransa ile İspanya arasındaki tecim anlaşması görüşmelerinin durması yüzünden bu iki memleket birbiri ile bir gümrük muharebesine girişmişlerdir.

İspanyol kabinesi Fransız otomobillerinden üsünomal bir gümrük resmi almağı karar vermiştir. Fransa, İspanyaya otomobil ithalinde birinci mevki haiz bulunduğundan bu yeni gümrük resmi Fransız otomobil ihracatçıları için ağır bir darbe olacaktır.

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1635	Bebek	Dere	E. 19 Y. 23	64 metre arsanın 1/7 hissesi	20 açık arttırma
1910	Tarabya	Dereciği	E. 38 Y. 32	Ahşap hanenin tamamı	2170 kapalı zarf
2006	Hasköy Ahmed Çelebi	Cami altı	E. 7 Y. 45	Ahşap dükkânın tamamı	214 açık arttırma
3197	Topkapı Çivi-zade	Cami Şerif	20 Mü.	113,75 metre iki arsanın tamamı	78 "
3214	Samatya İmrahor	Zenberek	E.11-13 Y.17-19	31 metre arsanın 3/16 His.	54 "
3567	Büyükkada Nizam	Büyük Tur	E. 16 Y. 37	16540 metre murabba tarlanın ve kâgir kulubenin ve kuyunun 274/16000 hissesi	370 "
3597	Galata Yenica-mi	E. Hacı Foti Y. Ali yazıcı	E. 14	Ahşap depo ve odaların 164/4359 hissesi	250 açık arttırma
3850	Üsküdar Murat Reis	Silâhdar Bağçesi	E. 54 Y. 56	209 metre arsanın tamamı	168 "
3980	Beyoğlu Tomtom	Ada	E.5-5 Mü. Y. 7-9	Bağçesi olan hane ve dükkânın 1/6 His.	2270 kapalı zarf
4121	Kasımpaşa Camii Kebir	Dörtkuyu meydanı	E.1-3-5-7 Y.1-3	Kâgir iki dükkân E. 1 No. lu mahallin 510/7680 hissesi ve 5-7 No. lu mahallin 510/10880 hissesi ve 3 No. lu mahallin berçeği vakfiyet 12150/56600 hissesi	2500 kapalı zarf
4259	Tophane Mu-hiddin Fenari	Tabanca çıkmağı	E.ve yeni 1 Harita No.238	45,20 metre arsanın tamamı	2260 kapalı zarf
4764	Teşvikiye Meşrutiyet	E. Ahmed Paşa Y. Doktor Şevket B.	E.43 Mü. Y. 12-14	258 metre arsanın tamamı	2064 "
5083	Kumkapı Muh-sine hatun	Han	E. 12 Y. 24	Kâgir hanenin tamamı	2520 "
5260	Heybeliada	Tepe ve Yüksek	E. 3-16 Y.3	Ahşap hane ve bağçenin 2/5 hissesi	220 açık arttırma

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 4-7-935 tarihine tesadüf eden Perşembe günü saat on dörttedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosilâdır.

EVKAF MUDIRIYETİ İLANLARI

İstinyede Neslişah S. mahallesinde 2 Bostan Paşabahçesinde Sultaniye mevkiinde 25 bin me2 Tarla Beykozda Akbabada Şifa çiftliği Beyoğlunda Aynalı çeşmede 600 me2 kahve bahçesi Anadoluhisarında Tuğla fabrikasında 8 bin me2 Bostan.

Yukarıda veri ve ismi yazılı bostan, bahçe ve çiftlik üç senelik kiraya verilmesi arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 1-7-935 pazartesi günü saat 15 dedir. İsteyenlerin İstanbul Evkaf Müdürlüğünde Orman Arazi kısmına gelmeleri. (3466)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

İlk eksiltmesi feshedilen ve muhammen bedeli ile miktarı aşağıda yazılı seyyar telgraf makineleri 5-8-935 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 393,75 liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve işe girmeğe manii kanunî bulunmadığına dair beyanname ve teklifler ile aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada tesellüm ve sevk müdürlüğünde Ankara'da Malzeme dairesinde parasız olarak dağıtılmaktadır.

35 adet seyyar telgraf makinesi Muhammen bedeli : (3469) 5250 lira

İstanbul yedinci icra memurluğundan : Kira bedelinden dolayı mahcuz olup satılmasına karar verilen orta masası çini soba boru halılar ve oda takımları vesair ev eşyası, Şişli'de Meşrutiyet mahallesinde Mehmet sokağında 21 numaralı hanenin önünde 26-6-935 tarihine gelen çarşamba saat 9 dan 10 na kadar satılacağı ilân olunur. (12558)

Asliye beşinci hukuk mahkemesi Hacı İsmail Hacıoğlu, Habibe veresesi Sara, Hanife, Emine ve Haticeye izafeten Hamza oğlu Muharrem vekili avukat Necatinin Bekir, Saime, Sıdıka, Mustafa aleyhine mevzu haczin feki hakkında istihlal eylediği 8-6-935 tarihli ilâm sureti müddealeyhlerin ikametgâhları meçhul olmasından dolayı ber-mucubi talep ilânen tebliğat icrasına lüzum görülmüş ve mezkûr ilâm sureti tebliğ makamına kaim olmak üzere mahkeme divanhanesine yapıldığı gibi gazete ile de ilân olunur. (12549)

İLÂN SATILIK

30 ton istihabında muş. Petrol ile işleyen "PARSONS., markalı, 8 silin dirli, 120 ilâ 140 beygir kuvvetinde motörü havi,
Uzunluğu 23,75 metro
Genişliği 3,60 "
Sür'ati 12 mil
Masif akaju ağacından bir salon, bir halâ, bir büfe ve saire.
ŞERHAT MÜTEDEL
Galatada, Kevork Bey Hanında (Alimé Han) 1-2-3 numarada SIDNEY NOWILL ve şeriklerine müracaat. (3091) 4108

KIRMIZI VE SİYAH STENDHAL

ama yine de köylünün biri. Zaten ben, Elisa'yı almağı razı olmadığımı gördüğünden beri onu iyi bir gözle görmüyorum. ayağına gelen kısmeti tepiti; hem de niçin? Elisa bazan gizli gizli gidip M. Valenod'yu görmüş diye...

M. de Rênal kaşlarını had-dinden fazla kaldırarak:

— Ya! dedi; size Julien böyle bir şey mi söyledi?

— Hayır, açıkça söylemedi; bana sadece içinde papaslık için Tanrı çağırısı duyduğunu söyledi; ama doğrusunu isterseniz bu adsız sansız adamlar Tanrının değil, ekmeğın çağırısını duyarlar. Elisa'nın öyle gizli gizli M. Valenod'yu gittiğinden haberi olduğunu bana kaç defa hissettirdi.

M. de Rênal'in bütün öfkesi tazelenmişti, sanki kelimeleri

bastıra bastıra söylüyormuş gibi:

— Ben hiç bilmiyordum! Evimde neler oluyor da benim haberim yok!... Elisa ile Valenod arasında bir şey mi geçti? ne oldu?

Madame de Rênal:

— Aman dostum, dedi, çoktan olup bitti; belki de öyle kötü bir şey olmamıştır ya! Hani sizin Valenod'nuzun, onunla benim aramda şöyle masum masum bir sevişme olduğuna bütün Verrières halkını kandır-mak istediği zama yok mu? işte o zamanlarda idi.

M. de Rênal elini şiddetle almına vurarak:

— Benim de aklıma gelmedi değil, dedi; siz de bana bir şey açmadınız!

Adamcağız bugün yeni yeni şeyler öğreniyordu.

— Bizim bay müdür dostumuzun koltukları kabarmış diye iki dostun arasını mı açmalıydım? M. Valenod'nun nükteli nükteli, bazan da aşıkane mektublar yazmadığı kadın mı kaldı.

— Size mektub da yazdı mı?

— Yazı yazmağı pek sever.

— O mektubları bana hemen göstereceksiniz, emrediyorum...

M. de Rênal horos gibi kabarmıştı.

Hemen hemen aldırışsızlığa varan bir halim tavurla madame de Rênal:

— Allah göstermesin, dedi; belki bir gün, bir sakın vaktinizde...

M. de Rênal öfkeden serhoş olmuş bir halde idi; fakat kendini, on iki saatteberi ilk defa biraz bahtiyar hissediyordu:

— Hemen, hemen getireceksiniz! diye bağırdı.

Madame de Rênal pek ciddiğ bir tavurla:

— Bu mektublar için dilenciler evi müdürü ile kavga çıkarmıyacağımıza yemin eder misiniz?

— Çıkarırım, çıkarmam, orası benim bileceğim iş... Bulunmuş çocuklara bakmak işini onun elinden alırım.

Hiddetle devam etti:

— Siz böyle şeylere karışmayın, bana hemen mektubları getirin; mektublar nerede?

— Masanın bir gözünde; ama, imkânı yok, anahtarını vermem.

M. de Rênal:

— Sanki ben kıramaz mıyım? diye bağırakarak karısının odasına koştu.

Eline bir koca demir parçası aldı ve sahiden gidip o canım yazı masasını kırdı; bu budaklı mahon masayı vaktile Paris'ten getirtmişti, üzerinde de bir leke gördü mü hemen ceketinin eteği ile silerdi.

Madame de Rênal, güvercinliğin yüz yirmi ayak merdiveni ni koşu koşu çıkı; küçük pencerenin demirlerinden birine beyaz bir mendil bağladı. O, şimdi, dünyanın en bahtiyar kadımı idi. Gözleri yaşarmış, dağın büyük korularına bakıyordu. İçin-

den: "Hiç şüphesiz, diyordu, şimdi Julien kayın ağaçlarından biri altına oturmuş, bu müdeyi gözetler." Uzun uzun etrafı dinedi, sonra ağustos böceklerinin yeknasak gürültüsüne, kuşların civıltısına lanet etti. "Bu Allah'ın belası gürültü olmasa onun sesi, kayalar altın dan kopacak sevinc bağırması buralara kadar gelirdi." Bakmağ a bir türlü doyamayan gözleri, ağaç tepelerinin teşkil ettiği o çayır gibi düz, koyu yeşilliğ araştırıyordu. İç i acıyarak: "Nasıl oluyor da, dedi, kendisinin de benim kadar sevdiğini bildirecek bir çare bulamıyor?" Güvercinlikten bir türlü inmek istemiyordu; fakat kocasının çıkmasından korktu ve inmeğe mecbur oldu.

M. de Rênal hiddetten köpür-müştü. M. Valenod'nun, bu kadar heyecanla okunmağı pek alışık olmanın o yavan sözlerini göz geçirdiyordu.

Kocasının bağırmalarına, küfürlerine ara verdiği bir anı fırsat bilerek madame de Rênal:

— Vallahi, dedi, ben fikrimden pek vazgeçemiyorum, Julien'in bir yolculuğa çıkması çok iyi olaeak. İstediyi kadar latince bilsin, kaba, senlik görmemiş köylünün biri; hergün, terbiye, nezaket gösteriyor sanarak bana birtakım tatsız, pöhpöhlü komplimanlar yapıp duruyor; kim bilir hangi romandan ezberler..

M. de Rênal hemen:

— Hayır, roman okumaz, dedi; bunu kendim tahkik edip öğrendim. Siz ben kör, adamlarının ne yaptığını bilmez bir ev efendisi mi sanıyorsunuz?

— O gülmeye komplimanları bir yerden öğrenmeyip kendi icad ediyorsa daha kötü ya! Verrières'de de benden o sözlerle bahsetmiştir...

Yeni bir şey keşfetmiş gibi bir tavurla:

— O kadar uzağı gitmeğe ne hacet, Elisa'nın yanında öyle sözler söylemiştir. Ha Elisa'nın (Arkası var) N. ATAÇ

S P O R

Önemli Maçlar Sırasında Umumi Merkezin Yerinde Bir Hareketi

Fenerbahçe - Güneş futbolcularının Romanyaya gideceklerini haber vermiştik. İki kulüp bu seyahat ve orada yapacağı maçlarda iyi sonuçlar almak için hazırlanmaktadır.

Doğrusu Bükreşe gitmeden evvel, Fenerbahçe ile Fenerbahçe - Güneş muhtelitinin meşhur Servete karşı üst üste çok iyi sonuçlar almaları pek iyi oldu. Çünkü bizim futbolcuların noksan bir tarafı da: Kendine güvenmektir. Kendine güvenmekten boşuna böbürlenmeyi kasdetmiyoruz elbette...

Bu seferki güzel galibiyetlerimizin alınmasında umumi merkezin de, haklı olarak söyleyelim ki, büyük bir payı vardır.

Bazı gazetelerin ufak tefek hadiseleri şişirmesi yüzünden cezalandırılan Fenerbahçeli Cevat ve Fazıl umumi merkez, Servet maçları yüzü suyu hürmetine af etmekle yerinde bir büyüklük gösterdi.

Eğer Cevat, ve Fazıl affedilmemiş olsaydı belki de, belki de değil muhakkak ki Fenerbahçe Servet'in karşısına istediği kadar iyi bir takım çıkaramayacaktı, iyi bir takım çıkaramayınca belki de yenilecekti. Bu mağlubiyet belki de Fenerbahçe - Güneş muhtelitinin Servetle yaptığı maça da tesir edecekti.

Fazla olarak, bu iki oyuncunun tam yerinde affedilmiş olması, Fenerbahçe - Güneş muhtelitinin Bükreşe de en kuvvetli bir şekilde gitmesini kolaylaştıracağıdır.

Fenerbahçe - Güneş muhteliteri Bükreşe önce 23 haziranda hareket edecekler ve orada geceleri olmak üzere iki maç yapacaklar ve Trikolor takımıyla oynayacaklardır. Halbuki Trikolor ile gece maçlarının yapılacağı stadın sahibi Venus klübü arasında çıkan anlaşmazlık üzerine iki klübün seyahat programında ufak bir değişiklik olmuştur. Futbolcularımız 23 yerine 26 haziranda şehrimizden ayrılacaklar ve Bükreşe gece yerine gündüz olmak üzere 2 ve 4 temmuzda iki maç yapacaklardır. Maçlardan biri Romanyanın en kuvvetli takımlarından Yuventus, öteki de S. F. R takımlarıyla olacaktır.

Öğrendiğimize göre Bükreşte idarecilerden başka Fenerbahçe ve Güneşli yirmi futbolcu gidecektir. Bu futbolcuların ya - pılacak takımların Bükreşte alacakları sonuçlara göre, Servet tarafından ileride ve münasip bir zamanda İsviçreye yapılan çağrının kabul edilip edilmediği hakkında bir karar verilecektir.

Umumi Merkezce tam yerinde atfedilen futbolculardan Cevat.

Romanya maçlarından iyi bir netice alınacak olursa, Avusturya futbolü diktatörü Hugo Meisl in delâletle belki Peşte ve Viyana da bir kaç maç alarak orta Avrupada güzel bir turnaya çıkılacaktır. Slavya zamanında olduğu gibi bu vesilelerle yine Avrupada futbolümüzden bahse dersek, daha doğrusu iyi oyunlarla bahsettirebilirsek sporumuz hesabına büyük bir kazanç olur.

Romanya maçlarından iyi bir netice alınacak olursa, Avusturya futbolü diktatörü Hugo Meisl in delâletle belki Peşte ve Viyana da bir kaç maç alarak orta Avrupada güzel bir turnaya çıkılacaktır. Slavya zamanında olduğu gibi bu vesilelerle yine Avrupada futbolümüzden bahse dersek, daha doğrusu iyi oyunlarla bahsettirebilirsek sporumuz hesabına büyük bir kazanç olur.

Romanya maçlarından iyi bir netice alınacak olursa, Avusturya futbolü diktatörü Hugo Meisl in delâletle belki Peşte ve Viyana da bir kaç maç alarak orta Avrupada güzel bir turnaya çıkılacaktır. Slavya zamanında olduğu gibi bu vesilelerle yine Avrupada futbolümüzden bahse dersek, daha doğrusu iyi oyunlarla bahsettirebilirsek sporumuz hesabına büyük bir kazanç olur.

Romanya maçlarından iyi bir netice alınacak olursa, Avusturya futbolü diktatörü Hugo Meisl in delâletle belki Peşte ve Viyana da bir kaç maç alarak orta Avrupada güzel bir turnaya çıkılacaktır. Slavya zamanında olduğu gibi bu vesilelerle yine Avrupada futbolümüzden bahse dersek, daha doğrusu iyi oyunlarla bahsettirebilirsek sporumuz hesabına büyük bir kazanç olur.

Sadun G. Savcı

KOLAY FUTBOL

Yazan: M. Bunyan

Çeviren: Sadun G. Savcı

— 5 —

Gömlekler, jerse formalarından çok daha geniş ve çok daha rahattır. Futbol forması denilen şey, iyi cins pamuktan olmalıdır. Bununla beraber, çok soğuk olduğu zaman yün forma veya gömlek giymek iyidir; ancak nominal bir sıcaklıkta futbol oynamak için yün, fazla sıcak gelir.

Dizlikler — Bütün futbolcular, hatta kaleciler, dizlik takmalıdır. Birçok futbolcular, kalem kemiklerine bir tekme yemek yüzünden vaktinden evvel futbol hayatlarını sona erdirmişlerdir. Antrene manda da dizlik takmak lazımdır. Çeşit çeşit, bilhassa kauçuk, fôtr, bez ve saireden dizlikler vardır. Kendim hasırla kuvvetlendirilmiş bez dizlikleri tavsiye ederim.

Kauçuk veya fôtr dizlikler havaledir ve fazla olarak bacaklara sıcaklık verir ve deriyi tahriş eder. Halbuki üstü bezli hasır dizlikler tahriş etmez. Bunlar çorabın içine iyi yerleşir ve çıkıntı yapmaz.

Yün sveter — Bu olmazsa krâhımız tamam değildir. Maç başlangıcında jerse formanız üzerine bunu giymeniz faydalıdır ve antrene man esnasında çok lüzumludur.

Kunduralar — Giyimin bu kısmını sona bırakmaktığım, en az önemli olmasından değildir. Tam tersine.

Bir tenişi için raket ne kadar önemli ise, bir futbolcu için de kundura o kadar önemlidir.

Kunduralarınızı satın alırken çok dikkat etmelisiniz. Ayağınızınza tamamilen uygun gelen kundura almadıkça futbolda herhangi muayyen bir isabet derecesine asla ulaşamazsınız.

Ayağınız kundura içinde iyi yerleşmiş durmak ister. Şimdi, şu tavsiyeye kulak veriniz:

Kunduralarınızı bir maç için kullanacağınız zamandan hiç olmazsa bir ay evvel satın alın.

Birmingham mektebi birinci futbol takımı oyuncular arasında, elinde top tutan soldan ikinci futbolcu Bunyan'dır.

Hava Tehlikesine Karşı

Hava tehlikesini önlemek için yapılan yardımlar ve hava tehlikesini bilen üye yazımı işi bütün hızıyla devam ediyor. Sirkeci Mühürdarzade hanında Mühendis ve müteahhid Hayri Kayadelen hava kurumuna dün 4 bin lira teberrüde bulunmuştur.

Tecim ve Endüstri odasında evvelki gün toplanan komisyon bu işleri idare etmek üzere dört komite seçmiştir. Komitelere ait hazırlıklar yarın akşama kadar tamamlanmış buluncak ve pazartesi günü bütün kollar işe başlanacaktır. Komiteler, üzerlerine alacakları vazifelere göre, odaya yazılı bütün kurulum ve tecimlerle doğrudan doğruya temasa girişecekler, hava kurumuna daimi üye yazımı işini değerle ölçülü bir şekilde başarmaya çalışacaklardır.

Komiteye ayrılanlar şunlardır: İş komitesi: Mithat Nemli, Murad Şatır, Hüseyin Sabri, Suat Kara Osman, Refi Celâl Bayar, Muhip, Osman Şükrü, Daniş, Şerafettin, Alemdar, Fevzi.

Bir numaralı komite: Mithat Nemli, Suat Kara Osman, Fevzi, Hüseyin Sabri, Hamdi.

İki numaralı komite: Ahmed Kara Mustafa, Daniş, Osman Nuri, Murad Fortun, Sadeddin Rıza.

Üç numaralı komite: Necip, Muhip, Sait, Şerafettin, Alemdar.

İstanbul hamalları günde bir kuruş verecekler

Esnafın yapacağı yardım için ise başlıyan dört yardım komitesi üyeleri, dün kendi aralarında toplanarak cemiyetlerin bugünkü durumlarını gözden geçirmişlerdir. Her komite, hava tehlikesine karşı yapılacak yardımları düzene koyacaktır. Hamallar Cemiyeti, kendi üyelerinin hava tehlikesi için günde bir kuruş ayırmalarını temine karar vermiştir. Cemiyete yazılı hamalların sayısına göre, bu karar, yılda 15 bin lira kadar bir gelir getirecektir. Diğer heyetler de buna benzer kararlar almak üzere bulunuyorlar.

Diğer taraftan şehrimizde Ermenice çıkan Norhuys ismindeki mecmua, yarınki satışının bütün hasılatını hava tehlikesi için kuruma terke karar verdiğini dün merkeze bildirmiştir. Hava kurumunun bayanlar kolu, dün yapacağı toplantıyı başka güne bırakmıştır. Miting için yapılan müracaata müsaade beklenmektedir.

Aydın çiftçilerinin gösterdikleri yurtseverlik

Aydın, 20 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — İlimizin her yanında Hava kurumuna üye yazılma ve yardım işleri çok ilgili ve hızlı yürüyor. İlbay Fevzi Toker ilçeleri dolaşarak bu iş hakkında teftişlerde ve temaslarda bulunuyor. Nazillide bugüne kadar taahhüd olunan yardım miktarı 10 bin lirayı bulmuştur. Yurdsever çiftçilerimiz dönüm başına beş kilo pamuk kozası taahhüt etmişlerdir. Çine, Bozdoğan, Karacasu kasabalarında verimli çalışmalar vardır. Köşk nahiyesinde 1000 lira toplanmıştır. Germencik nahiyesinde 477 lira para ile iki inek, 11 parça esya, Seferbeyli köyünden de 1,5 lira para yardım edilmiştir. Sultanhisar'da bir gecede 600 lira taahhüt edilmiştir.

Yeni üyeler

Hava kurumuna yeni yazılan üyeler şunlardır:

Hacı Hüseyin oğlu Hacı Mehmet Yeni Postahane caddesi 43 No. manifestacı 70 lira taahhüt, Manol Nikoladis Arnavutköy Dubaracı sokak No. 29 aktar 20 lira taahhüt, Doktor Çavvan Arnavutköy Mumhane sokak No. 95 20 lira taahhüt, Kınacıoğlu Mehmet Arnavutköy Mumhane sokak No. 15-1 20 lira taahhüt, Karabet Ku yumuciyen Arnavutköy Kuruçeşme caddesi No. 13 tüccar 20 lira taahhüt. Bedri N. Kökyeşil İş Limited şirketi müdürü 72 lira taahhüt, Neşet Aker İş Limited şirketi muhasebecisi 48 L. taahhüt, Nihad Demir İş Limited şirketi şef 60 lira taahhüt, Aristidi İş Limited şirketi şef 60 lira taahhüt, Mustafa Kibar İş Limited Şirketi kasadar 24 lira taahhüt, Adil Davut İş Limited şirketi ayniyat memuru 24 lira taahhüt, Nehap İş limited şirketi muhasebecisi 22 lira taahhüt, Yorgi İstirakos İş limited şirketi memur 22 lira taahhüt, Mahmut İş limited şirketi memur 20 lira taahhüt.

Bunlardan başka mezkûr şirketin bütün taşra memurları Hava tehlikesini bilenler üyesi ile yardımcı üye kaydedilmişlerdir.

Dang hastalığı ile mücadele edilecek

Dang hastalığından memleketleri karşılıklı korumak üzere yapılan arsulul sözleşmesinin onaylanması için kanun ilbaylığa gelmiştir.

Bu sözleşme Türkiye, Arnavutluk, Almanya, İngiltere, Bulgaristan, Mısır, İspanya, Fransa, İtalya, Romanya, Sovyet Rusya, Yugoslavya hükümetleri arasında yapılmıştır.

Tütün inhisarında yenilikler

Inhisarlar genel müdürlüğünün likör fiyatlarında yapacağı karar verdiği indirme Ağustosun itibaren tatbik edilecektir. Bu indirmeler önemli miktardadır. Bunda halkı likör içmeye alıştırmaya geyisi takip edilmiştir. Fiyatlarda yapılan indirmeler neticesinde, bir kadeh likör bir fincan kahve fiyatına tekabül edecektir. Bu sayede likörler açık olarak kahvehanelerde de satılabilecektir. Bunların kahvehanelerde de satılmalarını temin için de açık satış için ulum müskirat beyie resmi yüzde yirmiden yüzde ikkiye indirilmiştir. Ağustos iptidasında bayilerin elinde bulunan pahalı likörler toplanacak ve yerine fiyatları indirilmiş likörler verilecektir. Likörlerin cinsleri ve her cins konulan yeni fiyatlar aşağıya yazıyoruz:

Likörler evvelce üç sınıfta. Bu üç sınıftan gayri bir de şaraplı likörler vardı. Şimdi likörler birinci ve ikinci nevi ve bir de şaraplı likörler olmak üzere üç kısma ayrılmıştır. Evvelce ikinci sınıftan olan Ahıdudu likörü birinci sınıfa ve vişne likörü de ikinci sınıfa geçirilmiştir. Yapılan tenzilât nisbet itibarile en ziyade vişne liköründedir. Birinci sınıf likörlerin bir litrelik şişesi 350 kuruştan 223 kuruşa, yarım litrelik şişesi 200 kuruştan 123 kuruşa, yüzde 25 litrelik şişesi 90 kuruştan 58 kuruşa indirilmiştir. Birinci sınıf likörler Ahıdudu çilek ve kayısıdan yapılan likörlerdir.

İkinci sınıf likörler

İkinci sınıf teşkil eden vişne likörünün bir litrelik şişesi 300 kuruştan 183 kuruşa, yarım litrelik şişesi 175 kuruştan 103 kuruşa, 0,25 litrelik şişesi 85 kuruştan 50 kuruşa indirilmiştir. Diğer cins likörler hep ikinci zaptı girmiştir. Bunların da bir litrelik şişesi 225 kuruştan 183 kuruşa, yarım litrelik şişesi 125 kuruştan 103 kuruşa, 0,25 litrelik şişesi de 65 kuruştan 50 kuruşa indirilmiştir.

Vermut ve Kinakina şarabı olan şaraplı likörlerin bir litrelik şişesi 125 kuruştan 108 kuruşa, yarım litreliği 75 kuruştan 68 kuruşa indirilmiştir.

Konyak değil, kanyak

Inhisar Genel müdürlüğü kanyak namile tabii bir nevi konyacı da satışa çıkarmıştır. Inhisar idaresinin evvelce konyak adıyla satmakta olduğu içki ispirtoya yapılan kimyevi bir muamele ile istihsal edilirdi ve bu da sun'ı konyak namile satıldı. Bu defa kanyak adıyla satılmakta olan içkiler garabı takdir etmek suretile istihsal edilmiş hakiki konyaktır. Fransa ile akdedilen tecim anlaşması mucibince inhisar idaresi Fransaya mahsus olan ve konyak adıyla dünyanın her tarafında tanınmış olan içkiyi gene aynı nam ile satışa çıkaramayacağından onun yerine bu kabil içkiler için öz türkçe bir kelime olan kanyak sözü kabul edilmiştir.

Tuvalet ispirtosu

Inhisar idaresi kolonya yerine kullanılabilir bir nevi tuvalet ispirtosu da çıkarmıştır. Bunun terkinde bergamut esansı ve saç için çok faydalı olan kinin vardır. Tuvalet ispirtosunun yarım litrelik şişesi bir kuruşa satılmaktadır.

Yeni sigara kutuları

Inhisar idaresi Gazi sigarası yerine Samsun adıyla yeni çeşit sigaralar çıkardığı gibi Yenice, Sipahi Ocağı, Boğaziçi çeşid, Bafra Maden, Enâlâ, An kara sigaralarının kutularını değiştirmiştir. Yeni kutular eskilerinden daha sade ve daha zariftir.

Inhisarlar genel müdürü

Ankara'da bulunmakta olan Inhisarlar Genel Müdürlüğü Mithat dün İstanbul'a dönmüştür.

HAK YERLERİNDE

Şahitlerini Kaçırması!

Üçüncü cezada, bir erkek aleyhine dava açan Münevver isimde bir kadın, duruşmadan kaçtıktan sonra, avukat Nuriye:

— Şahitlerimi kaçırıldı! Diye hücum etmek istemiş ve hayli bağırıp çağırmağa başlamıştır. Münevver, güçlükle yatıştırılarak, adliyeden dışarı çıkarılmıştır.

* Komünistlik fikirlerini yaydığından dolayı, Yeni gidiş isminde bir mecmua aleyhinde ta kibat yapılmaktadır.

Mecmuanın nesriyat müdürü Şahabettin aleyhinde bir dava açılmıştır. Davaya, önümüzdeki pazartesi ağır cezada bakılacaktır.

* Şeker kaçaklığından suçlu Salâhaddin Rifat, Galip, Bühran, Hüsameddin ve İsmailin duruşmalarına dün sekizinci ihtisas hakyerinde devam edilmiştir. Dünkü celsede Salâhaddin Rifat ve Bühran vekilleri beş şahidin daha dinlenmesi isteminde bulundular. İddia makamı, kendileri tarafından getirildiği takdirde şahitlerin mahkemece dinlenilmesini ileri sürdü. Duruşma, bunun için başka güne bırakıldı.

* Evvelki akşam Kasımpaşa'da Halili kama ile öldüren Muharrem hakkında tahkikat bitirilmiş ve suçlu evrakile birlikte dün adliyeye teslim olunmuştur.

Adliyede ilk duruşması yapılan Muharrem, tevkif edilmiştir.

İlk mektepler tamir edilecek

Kira ile tutulmakta olan ilk okul binalarının pahalılığından şikâyet edilmekteyken bu yıl bina sahipleri kiraları bir miktar daha arttırmak istemişlerdir. Kültür müdürlüğü buna karşılık sahiplerine kiraları ucuzlatmalarını, aksi takdirde bunların bırakılarak başka yerler aranacağını bildirmiştir.

Diğer taraftan tamire mühtaç yüzden fazla ilk okul binası tesbit edilmiştir. Bunlardan kırkını kesifleri yapılmıştır. Tahtiden istifade edilerek tamire başlanacaktır.

Siyasal bilgiler okulasında

Siyasal bilgiler okulu için yeni onaylanan kanun gelmiştir. Bu okula parasız yatılı talebe alınacaktır. Talebe kadrosu 420 yi geçmeyecektir. Girmek için lise mezunu olmak, müsabakada kazanmak şarttır.

Her yıl alınacak parasız yatılı talebenin dörtte üçü münhasıran Finans Bakanlığı hizmetinde çalışmak üzere ayrılacaktır. Okulunun Ankara'ya taşınmasına kadar alınacak fazla talebe için şube açılmak veya ders programında değişiklik yapılmak sebebiyle artaçağ dersleri okutacaklara saat hesabına ücret verilecektir.

SON DAKİKA

Antalyada Feci Bir Cinayet

Antalya, 20 (Hususî muhabirimizin telgrafı) — Bugün çarşı ortasında feci bir cinayet oldu. Kunduracı İbrahim, zahireci Hasan bir kadim meselesinden biçakla sekiz yerinden ağır surette yaralandı. Hasan yarım saat sonra öldü.

İzmirde Voroşilof Bulvarı

İzmir, 20 (Muhabirimizin telgrafı) — İzmirli ziyareti iyi hatırlar bırakmış olan fahri şardaşımız dost Sovyet Cumhuriyetlerinin Başkumandanı Voroşilof'un adını, yeni açılan mühim bir Bulvara verilmesi ve bu suretle İzmirin saygılarının bir kere daha gösterilmesi şarbaylıkça kararlaştırılmıştır.

Panayırda İran ve Sovyetler

İzmir, 20 (Muhabirimizin telgrafı) — İran konsolosu, şarbayı ziyaret ederek, İranın panayıra iştirak edeceğini, Sovyet konsolosu da bu yıl Sovyetlerin geçen yıldan çok daha geniş şekilde panayıra iştirak edeceklerini bildirdi. Sovyetler eski pavyonlarında değişiklikler yapmaktadırlar.

Yevtiç Kabinesi istifası Etti

Belgrad, 20 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Yevtiç, bugün öğleden sonra Rejan'a kabinesinin istifasını vermiştir.

Peşte Konkurunda Eyüp 1inci

Budapeşte, 20 (Muhabirimizin telgrafı) — Peştedeki son konkur ipikte teğmen Eyüp birinci, Saim üçüncü, yüzbaşı Cevat onuncu geldiler.

TEBLİGLER

Ankara Ayaktopu kurulundan:

23.6.935 pazar günü saat 17 de Çankaya Altınordu şild maçı yapılacaktır. Berabere kalmadığı takdirde maç yarım saat temdit olunur. Yargıç yüzbaşı Cemaldir.

İstanbul mmtakası futbol heyetinden:

22 haziran 935 cumartesi günü yapılacak mmtaka şild maçı:

1 — Beşiktaş Şeref alanında. Alan gözcüsü Kemal Üçer. saat 17,30 da Fenerbahçe - Beşiktaş birinci takımları Hakemi Kemal Halim. Yan hakemleri: Talât Özışık, Feridun.

Not: Maç bir buçuk saat sonunda berabere biterse usulü üzere yarım saat daha uzatılacaktır.

FATİH

İstanbul'un nasıl aldı?

No. 60

Nizameddin NAZİF

Bizansın Tarihten Silineceği Gün Gelip Çatmıştı. İmparator ikinci Mehmet Askerlerine Büyük Bir Nutuk Söyledi!

Halbuki, ikinci Mehmet, gün den güne artan bir şiddetle hücumlarına devam ediyordu. Biri kır hareketinden bir iki gün sonra Türk ordusu umumî bir hücumla kalkınca harp meclisi "vaziyeti tehlikeli bulduğunu Türk bombardörlere Teodos surlarının ve Türk hücumlarına Bizans ordusunun artık dayanabilecek kudretten mahrum kaldıklarını", imparatora bildirdi.

Ne yapmak lâzımdır? Patrik, Grandük Notaras ve Jan Jüstinyani (1) her şeyden evvel, ilk tedbir olarak imparatorun Kostantiniyeyi terketmesini teklif ettiler.

Patrik diyordu ki: "— Haşmetmaap! Siz bu şehri taliine terkedip burada uzaklaşmalısınız. Ve öyle bir yere gitmelisiniz ki, Kostantiniyeden uzaklaştığınızı öğrendikleri zaman sizi ve Bizanslı sevenler yanımıza gelebilsinler. Moradaki kardeşleriniz ve Türklere kimlerin kuvvetini hissettirmiş bulunan Arnavutlar her halde size yardım etmek isteyeceklerdir. Bu son bir ümittir. Kostantiniyeden uzaklarda bulunan Bizans imparatorunun başına büyük bir kuvvet topladığını haber aldıkları zaman Türklere korkaklar ve muhasarayı kendiliklerinden kaldıracaklardır.

Jan Jüstinyani de aynı fikirde bulunuyordu. Tahmin ediyordu ki Moradaki prens Demetriyüs ve prens Toma ordularını ötedebereceği dolayısıyla çeteler imparatorun etrafında bir millî birlik kurmağa doğru bulacaklardı. Grandük ise daha ileriye gidiyor ve Arnavut prensi meşhur İskender'in imparatorla bir ittifak yapacağını ve erdundan ayrıcağı büyük bir parçayı derhal Bizans emrine vereceğini sanıyordu. Bu takdirde imparator bu taze kuvvetle bir denbire Türk muhasara hatları gerisinde belirivercek ve iki ateş arasında sıkışan Türklere bozma kolay olacaktı.

Moskovalı harp meclisinin bu teklifi etrafında izahatına şöyle devam ediyor:

"İmparator müşavirlerinin sözlerini dalgın dinledi. Sonra gözlerinden yaşlar akmağa başladı ve boğuk bir sesle şu cevabı verdi:

"— Tavsiyeniz pek mükemmel.. Bunu düşündüğünüz için size teşekkür ederim. Ve inanıyorum ki, tavsiye ettiğiniz şekilde hareket edecek olursam şu bedbaht Kostantiniyeye pek büyük faydalar da temin olabileceklerdir. Bütün söyledikleriniz ihtimallerin tahakkuku mümkündür. Fakat ben, böyle bir felâket, yangın, tufan ve ateş içinde rahiplerimi, payitahtın kiliselerini, tahtımı ve milletimi terketmeğe asla karar veremeyeceğim. Sizden rica ediyorum. Ben den, sizi terketmemekliğimi isteyiniz. Ölmeği, sizinle beraber ve hep birlikte ölmeyi bugünkü vaziyette sizden ayrılmaya tercih ederim.

"Sonra yine başını önüne eğdi, acı acı ağlamağa devam etti. Onunla beraber patrik, Grandük ve bütün orada bulunanlar da acıgöz yaşları döktüler.."

Artık Bizansın son günleri ve şarkî Romanın son nefesini vereceği gün yaklaşmıştır. İkinci Mehmet mayısın yirmi sekizinci günü büyük bir nutuk söyledi. Bunun son sözleri şöyle bitiyordu: :

"Zafer ordumuzundur. Kostantiniye şimdi hem karadan hem denizden bir ağ içine alınmıştır. Bizanslıların bu ağ de-

Yedikuleden yaldızlı kapı

liklerinden sıyrılmalarına imkân kalmamıştır.

Muharebeğe koşunuz! Ben, başmızdan bir saniye ayrılmıyacağım. Yemin ederim ki, kırılacak sallayan her er başımı çevirince beni yanmda bulacaktır!..

Surlardakiler, Türk ordusunda fevkalâde bir hava estiğini anlamakta zorluk çekmemişlerdi. Şehirde açlık ve korku o gece kolkola yaşadı. "İmparatorun emri üzerine (2) yüzlerce binlerce ortodoks ve katolik papasları, rahipler, keşişler ve bunlardan başka ağlayan, hıncıran, kollarını koparan, saçlarını yolan kadınlar ve çocuklardan mürekkep büyük bir dini alay. Yüksek sada ile günahlarını itiraf ederek, Allahtan kendilerini korumasını ve bu günahlar yüzünden şehri muhasara eden şeytanların ellerine düşmelerine müsaade etmemesini rica ederek şehrin belli başlı bütün sokaklarını dolaştılar. Bütün bu kalabalık bir ağzından:

"— Allahım! Sen bize merhamet et!.."

"Dualarını okuyordu. En mukaddes tasvirlerle, mukaddes

emanetleri taşıyan rahipler surlara çıktılar ve bunları her tarafta dualar okuyarak dolaştırdılar.

Bundan sonra Türk ordusunda ikinci Mehmedin yaptığı gibi imparator da kendi zabitle rini başına toplayarak uzun bir nutuk irat etti. Bunun da son sözleri şöyle bitiyordu:

"— Sizden büsbütün mert olmanızı, bugüne kadar cesur ve fedakâr erkekliğiniz bir parça daha üstüne çıkmağa tecrübe etmenizi rica ediyorum. Dünyadaki bütün şehirlerden kıymetli olan Bizans payitahtı için canlarınızı feda etmeğe borçlu olduğunuzu unutmayınız!

"Ertesi sabah, gecenin zifiri karanlığını eritmeğe başlayan ilk aydınlıklar gökte belirirken (3) sert ve çevik adımlarla ve zırlı gömlekle giymiş olan Türk hücum dalgalarının surlara doğru ilerledikleri görüldü. (Arkası var)

(1) Moskovalı müstear namile bir vakayiname bırakmış olan müelliften (2) Fransız'dan rivayet. (3) Barbarodan

Vatmanların yanında Durulmayacak
Tramvay arabalarında hal-kin, vatmanların sağ ve sol taraflarında durmaması kararlaştırılmıştır. Çünkü vatmanlar, zaten dar olan arabalarda fazla sıkışarak vazifelerini görememekteydir. Belediye bu yüzden doğacak kazaların önüne geçmek için bu işe önem verilerini alâkadarlara bildirmiştir.

İlk tedrisat müfettişlikleri
İlk tedrisat müfettişliğinde iki iki münhale Gazi terbiye enstitüsü mezunlarından ikisi tayin edilecektir.

Bundan böyle ilk tedrisat müfettişliğine muallimler değil, Gazi terbiye enstitüsü mezunlarının tayin edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu karara göre ilk okul öğretmenleri baş muallimlikten yukarı terfi edemeyeceklerdir.

Orta okullara öğreten alınacak
Orta okullar için öğretmenlere ihtiyaç vardır. Bunun için temmuz içinde bir müsabaka imtihanı yapılacaktır. Üniversite de yapılacak olan bu imtihana üniversite mezunları alınacak, talip az olursa üniversiteyi bitirmeden terketmiş olanlarla lise mezunları da kabul edilecektir.

Orta mektep açmak lâzım
Şehirimiz orta mektepleri ihtiyacı karşılayamamaktadır. Bu sebeple Bakırköy ve Kasımpaşa da birer orta okul açılacaktır. Münasip bina bulunabilirse bu okullarda tedrisat önümüzdeki ders yılından itibaren başlayacaktır.

BRİÇ DERSLERİ

Yeni başlayanlar için : 60

Empasın beşinci tehlikesi

Empas, eli, muhafazalı bir kâğıda karşı oynayabilecek bir hasmında bırakabilir. Bu tehlike hele sanzatu da pek sık olur.

Meselâ morda:
Kör: 8, 4, 2
Karo: Rua, 5, 4
Trefl: As, rua, vale, 4, 3
Pik: 8, 6
Elinizde de:
Kör: As, rua, dam, 3
Karo: As, 6, 2
Trefl: 8, 5, 2
Pik: Rua, 4, 2
Var. Üç sanzatu oynuyorsunuz.

(Sol) bir aralık pik deklâre etmiş ve oyuna karo yedilisiyle başlamıştır. Trefl empası yapmayınız, çünkü dam (sağ) da tek yanlış ise boşuna bir el kaybetmiş olursunuz.

Altıncı tehlike

Empas bir rengi, kısa bulunduğu tarafta öldürür.

Meselâ; morda:
Kör: Vale, 9, 8, 7, 5
Karo: 8, 4
Trefl: As, 7, 6
Pik: Rua, 7, 5
Elinizde de:
Kör: As, rua, 10
Karo: As, dam, 5
Trefl: 8, 4, 2
Pik: As, 8, 4, 3

Var. İki sanzatu oynuyorsunuz. Oyuna pik damile başlanmıştır.

Eğer kör empası yapar ve başaramazsanız, hasmın morda kalan el tutacak kâğıdı ortadan kaldırabilir ve morda geri kalan körleri yapmazsınız.

Empası çok erken yaparsanız renk ölebilir. Meselâ morda as, dam ve üç ufak varken ve başka el tutacak kâğıt bulunmazken, sizde de rengin üç ufak kâğıdı bulunurken empası ikinci elde yapınız.

Morda as, dam, vale ve iki ufak varken ve başka el tutacak kâğıt bulunmazken, sizde de rengin üç ufak kâğıdı bulunurken, ruanın üç yanlı olarak solda çıkması ihtimaline karşı, ikinci empası ancak üçüncü elde yapınız.

Bilenler için

♥ A 6 4
♦ 9 8 7
♣ A 6 3
♠ 9 8 8 0

♥ 9 2	♠	♥ 8 7 5
♦ A 3 2	0	♦ DV 10 6
♣ 0 7 6 2	E	♠ 10 9 3
♥ A 7 5 2	S	♥ V 10 3

♥ R D V 10 3
♦ R 5 4
♣ R V 8
♠ 0 6

Kâğıdı (S) vermiştir.

(S) bir, (N) iki, (S) dört kör söylemiştir.

(O) trefl ikilisi çıkmıştır.

(S) trefl ikilisini vale ile aldıktan sonra görür ki, eğer karo-yu kendisi oynamak mecburiyetinde kalırsa, yükenin yerine getirilmesi karo asının bulunduğu yere bağlıdır. Bunun için karo-yu kendisi değil, (O) ya oynatabilmekte büyük avantajı vardır. Bu maksatla koz çekmeden hemen pik damını oynar. Bu suretle (O) ya, pik damının kendisinde tek olduğunu ve yerdeki pik ruası üstüne elinden bir karo kaçmak yolunu aradığını zannettirir. (O) böyle bir kâğıt açmağa meydan vermemek için, kluk, karo oynamak mecburiyetinde kalır.

Preisp: Yükenen (taahhüt eden) oyuncu, bir rengin hasmı tarafından gelmesinde fayda gördüğü zamanlar, koz çekmeden evvel kâğıt kaçmağa hazırlık olacak bir kâğıt oynuyormuş süsünü vererek hasmı istediği rengi oynamağa teşvik edebilir.

Sevişmeler Evlenmeler

Ayakla tepilen saadet

Vaktile bir Çinliye bir Avrupalı tayyareyi göstermiş:

— Bak, demiş. Bu Avrupalıların işidir. Göklere uçuyoruz. Çinli tayyareye şöyle umursuzca bakarak gülmüş:

— Siz Avrupalılar, demiş, göklerin yolunu keşfettiniz ama mes'ut olmanın yolunu keşfedemediniz.

Çinlinin bu sözü daha ziyade bazı âşklara aittir. Öyle âşklar vardır ki, saadet ayaklarının ucuna kadar geldiği halde mes'ut olamamışlar, saadeti tepmişlerdir.

İşte bunlardan biri: Tahmis sokağında Adil Ali..

Bu yirmi altı yaşındaki genç, bir aile dostunun kendisinden üç yaş küçük kızı ile bir sene denberi sevişiyor. Kendisi orta halli bir aileden, orta halli bir tahsil ve ortadan aşağı bir maaş sahibi olduğu halde sevgilisi "şehirimizin sayılı zenginlerinden birinin kızı", yüksek tahsil görmüş, dil bilir, terbiyeli, "parmakla gösterilecek derecede de güzel bir kızdır.."

Bu genç kıza münasebetlerini iki tarafın ailesi de iyi gözle görüyor. Bundan fazla ne istenir? İşini bilir, zeki bir genç hemen kolları sıvama!; şu ortadan aşağı maaşı arttırmağa, yarın evlenirlerse pek yaya kalmağa bakmalı değil mi? Hayır. Adil Ali, bugüne kadar elde ettiği, yarın için kendisine hazırlanan saadeti itiyor. Nasıl ittiğini kendi ağzından dinliyalım:

"... Nisanın sonlarına doğru bir gün Boğaziçinde bir vapur gezintisi yaptık. Dönüşte Tarabyada bir akşam yemeği yiyerek otomobile evlerimize gitmeği teklif ettim. Akşam yemeğini yiyerek eve varmamız geceye kalacaktır diye, bu teklifimi kabul etmedi. O kadar ısrar ettim ki, nihayet kızdı. Vapurda yanından ayrıldı. Gidip bir köşeye oturdum. Kibrime dokunduğu için ona gitmedim. Vapur Tarabyaya gelince çıktım, onu vapurda bıraktım. Ondan sonra ailesi bize geldiği halde o gelmeğe başladı. Ben de gitmedim ve böylece aramız açıldı. Fakat ben onun bu hareketine karşı ne kadar lâkayt olduğumu göstermek için çalıştım. Şim bankanın daktilolarından bir kızla nişanlanacağı kendisine duyurdum. Onun tarafından hiçbir cevap çıkmadı. Aradan günler ve hatıralar geçtiği halde.."

Daha çok günler, haftalar ve aylar geçecek, ses seda çıkmayacaktır. Kendisiyle beraber yola çıktığınız bir kıza akşam üstü, Boğazın öbür başında nasıl bırakırsınız? Sizin istediğinizi yapmıyor diye — hele istediğiniz şey, gece vaktine kadar onu alakoyacak gibi abes olursa — nasıl zorlar, ısrar eder, kızcağızı kaçıtırırsınız? O zaman bu gencin yapacağı şey hemen yanına gitmek, özür dilemek iken vapurdan çıkmış ve kaçmış. Hiç olmazsa bir iki gün sonra affını isteyecek yerde başka nişanlılar bulunduğu haberini de uçurarak onu büsbütün + hkir etmiş. Bundan sonra yapılacak şey uzunca dert yanan, bütün kabahatlerini açıkça zikreden, bunların ne büyük cürüm olduğunu artık anlamış olduğunu ve kendisinden aff dilediğini bildiren bir mektup yazmaktır. İnşallah affeder.

Durmadan çocuk yapmaya mani olmak günahıdır?

Anlaşılan fakirce bir aile babası, beş senedir evli olduğu halde üç çocuk sahibi olduğunu yazarak bundan fazlasına mani olmanın büyük bir günah, vicdana ve insanlığa dokunacak bir fenalık olup olmayacağını

soruyor ve diyor ki:

"... Refikam çok sıhhatte olduğu için çocuklarım da sıhhatli olmak lâzımgelmez mi? Halbuki ikinci ve üçüncü çocuğum da bazı hastalıklar göründü.."

İmza: M. F.

Evet, sıhhatte bir kadının çocukları da sıhhatte olmak lâzımgelir. Hatta meşhur Marşal hayvanlar üssünde yaptığı araştırmalar sonunda annenin bazı hastalıklarına karşı muafiyeti varsa, bu muafiyetin süt vasıtasıyla çocuklarına da geçtiğini görmüş. Meselâ çiçek aşısı ile muafiyet kazanan bir annenin çocuğu da üç beş aylığa kadar bu muafiyetten istifade ediyor. Fakat yalnız annenin sıhhati kâfi değildir. Çocuk mükemmel şartlar içinde doğduğu halde doğduktan sonra fena gıda görür, fena hava alır, vakitsiz büyütülürse ana karnındaki bütün kazançlarını kaybeder. Birbirinin arkasından doğan, aralarında üç dört sene fark bulunmayan çocuklardan sonrakiler muhakkak zayıf, cılız olur. Bir doktorun istatistiğine göre ilk doğan çocuklarda ölüm nisbeti binde 220 olduğu halde bu boyuna artar ve binde 330 ubulur. Son sırada nüfusun artmasının sebebi doğumun artması değil, çocuk ölümlerinin azalmasıdır. Yani çok çocuk yapmak marifet değil, doğanları yaşatmak marifettir. Bu da doğumlar arasında üç beş sene fasıllar vermekle kabildir. Yoksa üst üste her sene, hatta iki üç sene bir doğan çocuklardan sonrakiler sağlam olamaz ve bundan dolayıdır ki, fazla çocuk yapmamakta hiç bir günah yoktur.

KUÇUK İLANLAR

3 LIRA—Tuvalet ve irtiyata ait her ne yapmak isterseniz herkesin yapabileceği şekilde formülünü yazarak gönderirim veya öğretirim. Sonuç laboratuvarı. Kadıköy rihnum 76.

4426

Satılık Köşk — Kanlıca iskelesine üç dakika mesafede Fikirtepesinde yedi odalı yağlı boyalı bir dönüm bahçeli köşk ucuzca satılıktır. İşindekilere müracaat.

Üsküdar iera memurluğundan : Bir borçtan dolayı mahçuz ve paraya çevrilmesine karar verilen bir adet Şevrole markalı 32 model 14 kişilik Şile 17 plaka No. lu otobüsün 24-6-935 tarihine müsadif pazartesi günü saat 9 dan 10 na kadar Üsküdar Balabanda Sabri beyin garajında açık arttırma suretiyle satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (12545)

"Gençlik Tilsimi", SEKSÜLİN

Eğer iktidarsızlıktan şikâyetçi iseniz, eger birçok ilaçlar alıpta hiç birinden fayda görmedinizse size son bir TECRÜBE tavsiye edeceğiz.

SEKSÜLİN kullanınız.

Bu şayanı hayret ilac, terkindeki Kanı, Sinirleri, Beyini ihya edici unsurlar sayesinde iki kelime ile

GENÇLİĞİN TILSIMIdır

KUTUSU 200 Kr₺
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT
ECZANESİ SIRKECI

KÜLTÜR SAYFASI

ÇOCUK PSIKOLOJİSİ

Çocuk, Kendine Bir Dil Yaratabilir mi ?

Biliyoruz ki, dil, menşei ne olursa olsun, uzvi bir miras değildir. O, bütün bir sosyetenin malıdır ve her sosyal anane gibi nesilden nesile uzar, gider. Sosyal hayatın temeli, dildir. İnsanları birbirine perçinleyen bu harç, duygu ve düşüncelerin bu biricik ifade tarzı, yalnız dilcileri ve sosyologları değil, aynı zamanda psikologları da düşündürdüren bir mesele olmuştur. Bugünün psikolojisi, artık "nasıl ve niçin konuşuyoruz"ı, altında bir felsefe görüşünün gizlendiği faraziyelerle halletmeğe kalkışmıyor; tam tersine, konuşmanın hayvanda ve çocukta nasıl başladığını ve nasıl geliştiğini tetkik ederek elde ettiği neticeleri izaha çalışıyor.

Bu bakımdan, çocuk dil ile her uğraşının karşılaştığı ilk mesele, çocuğun kendine bir dil yaratıp yaratmadığıdır.

Çocuğun kendine bir dil yaratabilmesi demek, dilin insiyakı olduğunu önceden kabul etmek demektir. Bu bakımdan dil, subjektif bir haletin, meselâ bir heyecanın, bir isteğin ses halinde dışa vurması oluyor. Böyle bir dilin yalnız iç dünyanın bir habercisi olacağı ve dış dünyadaki nesnelere hiç bir ilkinliği bulunmayacağı gayet tabiidir. Hayvanların anlaşma tarzına bakınca şunu görüyoruz: Kuşlarla memeli hayvanların öyle değişik ötüş ve bağırırları vardır ki, bunlar, istek, korku, acı, zevk, hiddet, v. s. gibi subjektif haletlerin birer yanku "akisi" sadâ, sızdır. Bunlar, öğrenilmez; insiyakidir. Meselâ bir yavru maymun, doğar doğmaz yakalanarak, kendi cinsinden hiç bir maymunun bulunmadığı bir yere kapatılıyor. Maymun, epey bir zaman yapayalnız yaşıyor. Buna rağmen, bir müddet sonra çıkardığı seslerle, kendi cinsinden bütün ergin maymunların çıkardığı sesler arasında tam bir uyumluluk görülmüyor. Şu halde maymunun dili, irsîdir.

Aynı zamanda bu bağırırların hiç bir zaman, dış dünyada bulunan gerçek nesnelere mü-nasebeti yoktur. Maymunun, karnı acıktığı zaman çıkardığı ses, yemek ihtiyacını anlatır; yoksa ne yemek istediğini değil.

Hayvanda olduğu gibi çocukta da dilin insiyakı olduğunu, öğrenilmeğe hacet kalmaksızın veraset yoluyla babadan oğula geçtiğini bugün kimse iddia edemez. Doğar doğmaz konuşan "İsa, nm hikâyesi, ilim çevresi ne girmiyor. Eski Yunan tarihçisi Herodot'un kaydettiği şu vaka da bir masaldan ibaretti: Mısırlı firavunlarından Psametih bir gün, Mısırlılarla Frikyalılardan hangisinin daha eski bir ulusu olduğunu tecrübe ile öğrenmek istiyor. Bu maksatla, henüz doğmuş bir Frikyalı yavruyu ailesinden alıyor ve sarayında bir odaya kapatıyor. Yavrunun hizmetine tayin edilen adamlar, dilsizdir. Böylece, çocuğun etrafında hiç bir dil kullanılmamış oluyor. Fakat bir gün, Frikyalı yavru, karnın acıktığı Frikya dilinde "ekmek, mânasına gelen kelimeyi söyleyivermekle anlatmış oluyor.

"İlk çocukluk,, çağını eşyayı çevirip çevirerek ağırlık, hafiflik,

sertlik, yumuşaklık ihsaslarını toplamak, yani dış dünyaya dair zihnel hayaller ve idrakler edinmekle geçiren yavru, Herodot'un Frikyalı çocuğunda olduğu gibi tam bir dile değil, ancak bir nevi cıvıdamaya rast gelmekteyiz. Bu cıvıdamaya, fikir ve duyguların biraz karışık bir ifade tarzı, yani bir dil olmaktan ziyade, - Hotantoların burun seslerinden tutunuz da semitik dillerde bulunan gırtlak seslerine kadar - "savt cihazı,, nın çıkarabileceği bütün hecelerin, sırasız ve düzensiz, birbirine eklenmesidir. İlk defa bir piyanonun başma oturan kimsenin rast gele tuşlara dokunması gibi, çocuk da bu devrede kendi sesle oynar, durur. Bu öyle insiyakî bir "iskala,,dır ki, ileride iyi havalara çıkmayı mümkün kılar. Fakat asıl notayı çocuğa, içinde yaşadığı çevre "muhit,, verecektir.

Çocuğun dil yaratıcılığından bahsedilenler, bazı yavruların dar vokabülerinde yer alan ses benzetmelerini "onomatopée,, ile sürerler. Gerçekten çocuğun ilk kelimeleri arasında, etrafını saran eşyanın çıkardığı en tipik sesleri taklitte yapılmış kelimeler de vardır. Yavrunun vokabülerinde havhav köpeğimiyav miyav kedinin, dah dah atın adıdır. Fakat, bu cins kelimeler ne kadar çok olursa olsun, yine çocuğun kendi kendine dil yarattığını isbata yetişmez. Çünkü bunların çoğunu, bizzat çocuklar değil, onlar tarafından kolayca anlaşılabilir olmak endişesiyle büyükler uydurmuştur.

Çocuk dili hakkında çok değerli bir kitap yazmış Alman psikoloğu Stern, kendi çocuğu üzerinde yaptığı tetkiklerde, gerçekten çocuğun eseri olmak üzere, yalnız bir tek ses benzetimine rastladığını söylüyor: O da, yavru bir lâmbanın çıkardığı sesi taklit eden ffff kelimesi.. Tanrıdkırmıdan birinin çocuğu da, iki yaşında iken, otomobil kornalarını duya, duya otomobile öüüüü demeğe başlamıştı.

Yaşları daha büyük olan çocukların, bilhassa kardeşlerin kendi aralarında kullanmak üzere gizli bir dil icat ettikleri de görülmüştür. Madam Stern, on bir yaşında iken, kız kardeşile birlikte peyeni bir dil icat ettiği ni hatırlamaktadır. Fakat ne yazık ki, diyor, bugün hafızamda bu dilden bir tek kelime bile kalmadı.

Yine, Danimarkalı bir psikolog, anası babası olmayan ve ihtiyar, sağır bir kadımaçızın evine sığınan dört ve altı yaşlarında iki çocuğun yapma bir dille anlaşmalarını kaydetmektedir. Sonradan bir "öksüz evi,, ne alınan bu yavruların konuşmalarını dil tetkik edilince, bunun, bozulmuş, bazı heceleri hafzedilmiş Danimarkacadan başka bir şey olmadığı anlaşılıyor.

Hepimiz çocukluğumuzda kendi akranelerimizle oynarken veya konuşurken büyükler işitip te da anlamamış diye böyle gizli bir dil kullanmışızdır. "kuş dili,, dediğimiz bu anlaşma tarzı, sadece kendi icadımız değil; daha ziyade ana dilimizde bulunan kelimelerin bazı ilâveler veya "takdim - tehir,, lerle kolayca anlaşılacak bir hale konmasdır.

Çocuk, dilini büyükleri taklit

FILOZOFI

Don Miguel ve Don Quijote

İspanyol edebiyatında ölmez bir kahramanın maceralarını anlatan ölmez bir eser vardır. Miguel de Unamuno'yu okumağa başlamadan önce okunması gereken bu eser, Cervantes'in Don Quijote'udur. Şüphesiz, Cervantes, Don Quijote'u herkesin alayını toplayan gülünç bir tip olarak ortaya atmıştı.

Fakat büyük kitapların, garip maceraları vardır. Sahifelerinden hayata fırlayan kahramanlar, çok vakit, yazanın onlara vermiş olduğu ifadeden, daha geniş, daha zengin bir ifade alır

lar. Artık bugün Don Quijote, Cervantes'in düşündüğü gibi değildir.

Miguel de Unamuno, onu yeni bir gözle görüyor, ve onda yeni bir hayat felsefesinin kaynağını buluyor. Don Quijote realite ile ideal arasındaki savaştır, ideale varmak için herhangi bir tehlikeye — en güllüncüne bile — karşı koyan kahramandır.

Unamuno, şövalyenin heyecanlı bir hayranıdır. Ona olan aşkı (Don Quijote ve Sancho'nun Hayatı) adlı eserinde bir nevi taşkımlık içinde anlatır. Unamuno'nun bu kitabı öyle bir kitaptır ki, orada, yaşamaga susayan bir muhayyale, gezgin şövalyenin peşine takılıyor, onun bütün maceralarına katılıyor. Onunla beraber düşüp kalkıyor, ve sonunda yeni ve taze bir ideale yerine dönüyor.

Unamuno, bu eserinde Don Quijote'u serbest ve şahsi bir surette tefsir eder, ve Cervantes'in ve kültürün alaylarına karşı onu şiddetle müdafaa eder. Şövalyenin bütün başından geçenler de için yalnız gülünç tarafı görmeli? Günlük huzurları içinde uyuşup kalanlar elbette Don Quijote'un yüksek idealini, kahramanlığını anlayamazlar, alay ederler.

Eseri okuyanlar, yine bir gün macera peşinde koşan şövalyenin, bir köy berberinin yağmurdan korunmak için başına koyduğu traş leğeni Mambri'nin miğferi sandığını ve onu ele geçirmek için berbere nasıl saldırdığını hatırlarlar.

Berberi, şövalyeyi tesadüf bir gün handa birleştiriyor. Berber derhal leğeni istiyor. Don Quijote onun bir miğfer olduğunu söylüyor. Berber, miğferin leğen olduğunda ısrar ediyor ve hazır bulunanlara:

— Bunun berber leğeni olmayıp

le öğrenir. Ona, kendiliğinden pek az bir şey katar. "Şeker,, e "seker,, diyen çocuğun yaptığı bu küçük tahrif bile, çokluk biz büyüklerin eseridir. Yorulmasın, çabuk konuşmayı öğrensin diye çocuğa, talâffuzla zor kelimeleri başkalaştırarak, peltek — leştirerek öğretin yine bizleriz. Bunun içindir ki, insana "konuşan bir hayvan,, değil, konuşmağa istidatlı olan bir mahlûktur demek daha doğru olur.

Sabri ANDER

Psikoloji ve Terbiye doçenti

bir miğfer olduğunu iddia eden bu senyörler hakkında fikriniz nedir baylar? diyor.

Bunun üzerine Don Quijote söze şöyle atlıyor:

— Bunun tersini iddia edene, şövalye ise yalan söylediğini ve sadece silahşor ise bin defa yalan söylediğini ben pek iyi anlatırım.

Don Miguel de Don Quijote'un fikrindedir, ve leğenin bir miğfer olduğunu, şövalye ile beraber, kabul etmektedir.

Unamuno, yukarıdaki han sahnesini şu suretle tefsir ediyor:

"Doğru dedin, doğru dedin Senyör Don Quijote, dediğin pek doğru. Bir şeyi yüksek sesle herkesin gözü önünde tasdik etmek ve tasdik edilen şeyi hayatı tehlikeye koyarak müdafaa etmek cesarettir, ki, bütün hakikatleri yaratır. Bir şeye ne kadar çok inanırsak o şey o nisbette gerçekdir; ve o şeyi herkese kabul ettiren zekâ değil, iradedir." Korkak insanlar realite önünde eğilirler ve realite onların düşüncelerini ve kalplerini baskısı altına alır.

Heyecan ve inan hakikati, bütün ilmi hakikatlerin üstündedir, ve şuuru pozitif vak'aların dar çemberinden kurtaran odur. "San'at en yüksek hakikattir. İnan kuvvetile yaratılan hakikattir. Realitenin görevlerini hulyamızın renklerle giydirmemiz gerektir. Bu itibarla Don Quijote bir şairdir. Etrafında ne görürse yüksek idealinin gözlüğünden görüyor. Başına gelenler, inanışının akislerinden başka bir şey değildir.

Tahtadan bir kafes içinde bulunan ve kendisini büyülenmiş sanan Don Quijote, büyülenmiş olmadığını kendisine anlatmak isteyenlere, şiddet ve inanla şu cevabı veriyor:

"Ben kendime büyülenmiş gözle bakıyorum, bu ise ruhuma huzur vermeğe yetiyor."

Unamuno, ilâve ediyor:

"Vicdanın huzurunu, duygu yanılmalarının üstünde tutan ne güzel cevap! İnan hakkında bundan daha kesin bir söz söylenmemiştir."

Berberler, hancılar, papazlar, bu inanla varırsın alay etsin! Ne çıkar. Hedefini seçmedikleri her kahramanca hareketi gülünç telâkî etmek bu gibi kimselerin âdetidir. Hadiselerin dar ve renksiz manası içinde sıkışıp kalmışlardır. Bir ideal, şunun veya bunun inkârı ile yok olmaz. Onun kıymetini alay kuvveti eritmez.

Fakat realistler diyecek: Bir roman kahramanı, sadece bir hayaldir. Evet, bir hayaldir. Fakat Don Miguel'e göre sonsuzluk bakımından "romanlar ve masallar, tarihten daha gerçekdir."

Bir vak'anın, bir şahsın vaktile var olup olmadığını aramak keyfiyeti, zamanın esrarına gözlerimizin kapalı bulunmasından ileri gelmektedir. Zamanın bu esrar perdesini delerler için, Don Quijote, Cervantes'ten daha gerçekdir. Unamuno, Auguste Perez'in (1) bir sabah odasının kapısını açıp içeriye girdiğini görünce şaşmıyor, ve ona kendisini öldüreceklerini haber verdiği zaman roman kahramanından şu cevabı alıyor:

"Siz de öleceksiniz, siz de geldiğiniz hiçliğe öüneceksiniz. Öleceksiniz ve hikâyemi okumuş olanların hepsi, hepsi ölecektir; bir tanesi kalmayınca kadar. Bunlar, benim gibi uydurma varlıklardır. Hepsiz ölecektir, hepsi. Bunu size söyleyen benim; sizin gibi bir uydurma varlık olan ben, Auguste Perez."

Böylece bir roman kahramanı yaşayan bir insandan daha reel olabiliyor. Unamuno'ya göre Don Quijote benden de, sizden de, hepimizden de canlıdır, gerçekdir. Biz geçeceğiz, o yaşayacaktır, ve hulyasının şirini, rengini realitenin bayağı görüşlerini bir örtü gibi atacaktır.

Don Quijote, geniş hayat ufuklarını müjdeliyen kahramandır, Don Quijotisme, hayata hayat katan felsefedir.

Suut Kemal YETKİN

Estetik Doçenti

(1) Unamuno'nun (Sis) isimli romanının kahramanı.

BATI EDEBİYATLARI:

iki Filim Ve iki Devir

Sinemanın, anarşiden kurtulduğu zaman yapacağı şeyler arasında geniş, çok geniş bir destan, bir "asırların efsanesi" ni görmek gibi oluyorum. Oyle bir efsane ki, Hugo'nun muhayyalesini aşacak; telkin kudretini statik ve dinamik bütün sanatlardan ve malzemesini bütün insan bilgilerinden alacak; dünyayı insanlarla beraber yeniden kurup yaşatacak. Bu kadar geniş bir terkip için, kafası küre kadar büyük bir dâhi lâzım ki, onun henüz müjdecisi bile yok. Bununla beraber bugüne kadar yapılmış filmler arasında yapılacak bir seçimle tarih ötesinden bugüne kadar bütün devirlerin bir resmi geçidini görmek mümkündür. Mevzularını hudutsuz bir serbestlikle seçen sinema şimdilik bize bütün devirleri tarihsel bir "Kaos" içinde göstermektedir.

Geçen hafta bir tesadüf, sinemada romantik bir aşk romanı (Safo), bir Amerikalı boksörün maceralarını (Kadın Avcısı) nı bir araya getirmişti. Her ikisinin de yüzlerce benzeri olan bu iki banal filmde iki devir, on dokuzuncu ve yirminci asırlar karşılaşıyordu. Zaten, bilhassa harp sonrası batı edebiyatlarının her veriminde bu karşılaşmayı bazan komik, bazan trajik bir şekil altında sezmek mümkündür. Yeni romancılar hep bu karşılaşmanın çocuklarıdır; hepsi makine ve sür'at devrine arklarında bir asırlık romantizmin ağırlığını taşıyarak girmişlerdir. Bir asırlık romantizm dedim; çünkü birkaç edebî mektep değişmesine rağmen on dokuzuncu asrın özü ve alt şuuru romantik kalmıştır. Şiddetli birer reaksiyon gibi görünen natüralizm ve sembolizm batı ruhunun derinliklerine inememişlerdir: Zola'nın kafası natüralist, kalbi romantikti.

Ruhlardaki romantizmi boşaltmış roman kahramanlarına ancak harp sonrası edebiyatında rastlıyoruz. Fakat romantizmin burjuvalaşmış bir tarafı vardır ki o,ta Meditations'daki aşk ve tabiat telâkîkileri daha uzun zaman yaşayacaktır. Ne batan güneşin ne de veremli kadının cazibesi henüz kaybolmuş değildir. Şimdilik burjuvaların hoşuna gitmekten başka hedefleri olmayan film kumpanyaları ve rimlerini yarı yarıya romantik yapmak mecburiyetindedirler. Buna rağmen "hissî film" azlığından şikâyet edenler o kadar çok ki..

Safo'nun acıklı hikâyesi ile Amerikalı boksörün maceraları arasında her şeyden evvel bir sür'at farkı göze çarpmaktadır. Safo'daki ruhlar ağır, çok ağır ve ağdalı bir oluş, Kadın Avcısındaki ruhlar bir motor çabukluğu ve çevikliği içinde yaşıyorlar. Safo uzun bir tereddüdü, Kadın Avcısı çabuk verilen kararların romanıdır. Jean Gaussin, Safo'nun kim olduğunu öğrendikten sonra hiddet, ümitsizlik, nefret, kararsızlık gibi birçok ruh haletlerinden geçmektedir. Roman bir ter, onun tereddüdü bitmez. Jean, bu battal ve ağdalı aşkın içinde ne yapacağını düşünür, Boksör Jim sevgilisinin başka bir âşıkla kaçmak üzere olduğunu öğrendiği zaman bir maç yapmaktadır. Karşındaki kocaman bir boksörü nakavt eder. Boks eldivenlerle bir taksiiye atlar. Vapurda sevgilisini âşikle bulur. Bir yumruk birisine, bir tekme ötekisine, mesele bitmiştir. Ne gözyaşı, ne vicdan azabı, ne ümitsizlik.. Hemen ertesi gün Jim'i yaralı burundan bir bez ve ağzında kocaman bir tebessümle evvelce sevdiği ve aynı sür'atle terkettiği bir kadının önünde buluyoruz.

Acaba bu boksöre her devirde bulunabilen "maymun iştahı,, ve bu filme ruhsel hadiseleri sırf güldürmek için çabuklaştıran bir komedi diyip geçemez miyiz? Zannetmiyorum. Yeni roman aşklarındaki çabukluğun arkasında yirminci asrın psikolojisi saklanmaktadır. Amerikan filmlerinde bu psikolojinin sert, kaba, basit fakat çok samimi ve saf bir tecellisini görüyoruz. Zaten yeni aşkların bir arzu, hatıta bir iştah kadar geçici olduğunu ve yeni ruhların artık bir tek macera ile doymadıklarını bize yalnız Amerikan filmleri öğretmiş olmyor. Muadil Fransız, Alman ve Rus romanları hep bu çabuk yaşayan ruhlarla doludurlar. Yirminci asrın psikolojisindeki çabukluk ihtiyacını André Gide daha Büyük Harpten evvel duymuştu,

Bir peygamber kitabına çok benzeyen Nourriture "Terrestres,, de yaşamının ilk ve son manası değişmektedir. Ya sadıkça değişmek, değiştiğe yaşamak, yıllarla değil günlerle ihtiyarlamak yeni ruhların en öz temayülüdür.

Safo gibi tek maceralı bir romanı bugün ancak dünden kalma bir romancı yazabilir. Hissî bir dramı bir hayat boyunca uzatan roman on dokuzuncu asrın malıdır. Yolcuların saatte yüzlerce kilometre gittiği bir devirde hislerin Safo'daki kaplumbağa sür'atle ilerlemesine imkân var mı?. Göğüsleri karada, denizde ve havada hergün biraz daha fazla sür'atle şişen âşıkların tereddütü kaybedecek vakitleri yoktur. Tiyatro aktüalitesinden bahseden Sorbon'un çok kıymetli profesörü F. Strowski'nin anlattığı bir ayrılık sahnesini hatırlıyorum.

Bir delikanlı ve bir genç kız (bütün isimleri unuttuğum), bir yaz akşamı kadar uzun bir aşktan sonra evlenmeğe karar veriyorlar. Hemen masa başına geçerek, âşıklara yakışmayan bir soğukkanlılıkla bütçelerini karşılaşıyorlar. Felâket! Kazandıkları para ile bir yuva kurmak imkânsız.. Bir karar vermek lâzım: Bedbaht olup beraber yaşamak mı? İntihar mı? Ayrılmak mı? Ayrıyorlar; darılmadan, ağlamadan, yaptıklarına bir kahramanlık süsü vermeden.. Halbuki A. Daudet imkânsızlığı görüşle ayrılık kararı arasına bir roman sığdırabiliyordu!

Çocukları Lamartine ve Musset ile dolu olanlar, tereddüdün ağdalı şiiriyetini tanımayan bu yeni ve sabırsız ruhlarda şüphesiz bir "mermer soğukluğu" bulacaklardır. On dokuzuncu asırdan kalmaların dilinde çabukluk hissizlik demektir. Zaten güzel sanatlardaki bütün yenilikler de hep bu hissizlik ithamı ile karşılaşıyorlar mı? Gerçekten yeni mimaride, yeni resim ve heykeldede Amerikalı boksörün ruhudaki çabukluk, sertlik ve soğukluktan çok şeyler vardır. Yeni sanat tereddüdün ve ağır yaşamının plâstik karşılığı olan eğri bükürlü hatları, ağdalı gölgeleri, tufeyli süsleri, sür'ate sığmayan "nuance" ları atmıştır. Eğer his Safo'daki ruh yavaşlığı ise yeni roman ve yeni sanat'ta his yoktur. Yeni ruhların gıdası hisler değil, ihsaslardır. Çünkü roman kahramanı Paris'ten Roma'ya giderken her dağdan bir çiçek topluyordu; bugünkü, on dağdan bir renk toplamaktadır. Birisine Alp'lar girintili çıkıntılı ve alaca bulaca görünüyordu; ötekine dimdik ve bembeyaz görünmektedir. Birisi koyunların boynundaki çingırağın sesini duyuyordu; öteki çarpışan demirlerin sesini duymaktadır. Birisinin sabrı bir haftada tükeniyordu; ötekinin sabrı bir saatte tükenmektedir.

Geçen gün Kışlanın önündeki güneşli yoldan bahar çayırılarına gidenlere bakiyordum. Beş altı yaşlarında bir kızcağız, ağır, çok ağır adımlarla ilerleyen iki çarşafı kadının bizzat ilerisinde bacaklarının bütün kuvvetile koşuyordu. Birden durdu ve geri baktı. Annesi ne kadar geride kalmıştı! Küçük yüzüne sığmayan bir sabırsızlık ve çok candan bir şikâyetle bağırdı: "Anne, biriz koş, ne olur.. Ne yaşıyoruz!" Annesi bu sabırsız ruhun haykırışına adımları kadar ağır ve şefkati kadar yumuşak ve ağdalı bir sesle cevap verdi: "Koşma yavrum, düşersin.." Küçük omuzlarını silkti ve yine koştu..

Batı Edebiyatları Doçenti
Sabahattin EYİBOĞLU

Kitap yazan ve Kitap basanlara

Kültür sayfamızda bir bibliyografya sütünü açıyoruz. Memleketimize basılmış ve basılacak olan bütün kültürel eserleri bu sütunda tetkik ve tahlil edeceğiz. Kitaplarının tetkik ve tahlilini bu sütunda görmek isteyen kitap yazarlarla kitap basanlar dan eserleri "Tan - Kültür sayfası,, adresine göndermelerini dileriz.

YARININ BÜYÜKLERİ

Raşitisme ve Eskimo

Bir Eskimo tipi

Biliyor musunuz ki, yeni dünya Kristof Kolombdan, tam beş yüz yıl önce keşfedilmişti!.. Bu yeni dünyayı mahveden şey bazı bilginlerin iddiasına göre raşitisme, kemik hastalığı imiş... Bu mütealeyi yakın zamanda Groenlandda hafriyat yapan bilginler ortaya attı. Groenlandın ıssız kıyısı olan Herjolfsnesde birçok vikings kadınlarının iskeleti bulundu. Copenhagenli profesör F. C. C. Hansen bunları inceleyerek şu sonuç'a vardı:

"Bu kadınlarda birtakım deformasyonlar görülüyor. Bu hal raşitizm'den ileri gelmiştir. Peipsing üniversitesindeki profesör Dr. J. Preshon Maxvelle de bu görüşü, onayladı. Bu hastalık, kadınları, evlat yetiştirmeye elverişsiz bir hale koyar. Bundan dolayıdır ki, halk, yavaş yavaş sönmeye mahkumdur.

Groenland sömürgesi, 985 te Eric le Kouge tarafından kuruldu. Bunun oğlu Leif de bugünkü Masschusetts'in mevkiinde

olan Vinlandı keşfetti. Beş asır müddetle, Groenland meskûn idi. Önce, erkin bir devletti, sonra Norveç sömürgesi oldu. İs kandinavya gemileri, Avrupa ile yeni dünya arasında düzenli bir deniz işletmesi yapıyorlardı. Vikingler, orada taştan büyük kiliseler yaptılar. Oraya Avrupa'dan ehli hayvanlar getirmişler ve mahallî bir endüstri kurmuşlardır.

Sonra esrarlı bir sebeple inhitat başladı. Nüfus kıtlığı halkı kırdı. Evler harap oldu. Ortalığı ot ve yosun kapladı. Sonunda Eskimolar gelecek bu ıssız yerlere kondular. Artık Norveç gemileri Groenland kıyılarına yanaşmaz oldular.

İşte, hafriyat esnasında meydana çıkan harabeler, bize bu garip tarihi anlatıyorlar. Bu inhitatın sebebini de, deforme iskeletler gösteriyor. Bunun ilacı balık yağıdır. Norveçliler yağ içmiyerek mahvoldular. Yağı kullanan Eskimolar ise el'an yaşıyorlar.

KÜÇÜKLERİN SEVGİLİSİ

Sinemada Miki küçüklerin ya kın sevgilisidir. Size Mikinin son resimlerinden birini veriyoruz. Miki burada orkestra şefliği yapmaktadır.

YAZISIZ HİKÂYE

Fino, balık kavanozuna dedenin saç ilacını düşürürse balık böyle saçlanır ve sakalları

KARİKATÜR

— Aman bayanım, yarım saat-tir benim sakalımı örüyorsunuz!

Şaşılacak Bir yumurta

İngilterede, Yorkshire'de Arthur Cornwall adlı bir çiftçinin tavuğu garip yumurtalar yumurtluyormuş. Son zamanlarda tavuk bir rekor kırdı. Kocaman bir yumurta yumurtladı. Çiftçi şaşıtı. Çabuk eczaneye giderek yumurtayı iyice tarttı. Ağırlığı ne kadardır bilir misiniz? Beş ons, yani 125 gram!.. Bu yumurta adı yumurtalardan beş gez büyük ve ağır..

Merak edilerek yumurta kırıldı. Bunun içinde sapsağlam ikinci bir yumurta çıktı! Meğer, ağırlık, bundan ileri geliyormuş!

Okuduklarımız, Duyduklarımız Kendi Kendini Isırarak Zehirliyerek Öldüren Kobra Yılanı

Kobraları Çıplak Elle Tutan Adam - Kobra İnsan Alışır mı? - Kobra Kendini Nasıl Öldürür

Kobra, birkaç hamleden sonra hedefini bulamadığı için kudurmuş bir hale gelmişti. Bunun la beraber insanlar tarafından çok korkulan, nefret edilen yılan, zannetmeyin ki söylendiği kadar fenadır. Bunlar arasında en fena ismi olan Kobra bile rahatsız edilmedikçe insana hücum etmez. Bunu aşağıdadaki hikâye çok güzel anlatacaktır.

Bir gün çocuğu biraz yalnız bırakan hizmetçi, çocuğun bulunduğu odaya tekrar avdet edince, sütün başında bir kobra yılanı görür. Yılanların sütü çok sevdiklerini hepimiz biliriz.

Çocuğun yılanı tutmak, eli ile sevmek üzere uzandığını görmesi üzerine hizmetçinin büsbütün aklı başından gider. Maamafih çocuğa hiçbir zarar vermediğini görmesi üzerine biraz sükunet bulduğu esnada arkadan birisinin gelip çocuğu bir hamlede kaptığını görünce düşer bayılır. Buna rağmen Kobra hiç istifini bozmadan çocuğun sütünü afiyetle ictikten sonra

Maymun fırsattan istifade kolunu uzatarak yılanı ensesinden yakalar geldiği gibi sessizce çekilip gider.

Kobraları çıplak elle tutan adam!

Hindistanda Pasteur enstitüsü için Kobra yılanlarını eliyle

tutan bir İngiliz doktor vardır ki o, bunların üçünü, dördünü birden yılanların tıslamalarına rağmen çıplak elleriyle yakalar, torbaya doldurur. Maamafih bu herkesin harcı değildir. Bunu yapabilmek için kobra yılanlarının haleti ruhiyelerinden anlamak ve son derece soğukkanlı olmak lazımdır.

Kobra insana alışır mı?

Birçok vahşi hayvanların insana alıştıkları muhakkak! Fakat Kobra'nın genç bir İngiliz kızının koynunda, yatağında beraberce hayat sürdürdüğüne kimse inancına gelmez. Fakat Hindistanda oturan bu kız bir gece yılanın tıslaması ve hamleleriyle uykusundan uyandırdığı vakit odaya giren diğer kobra ile pençe pençeye kavga ettiği ve yabancı yılan odadan kovduğunu gözleriyle görmüş ve herkese anlatmıştır.

Ölü zannetmiş!

Kobra camit bir şeyin üzerine atılmaz. Bunu aşağıdaki hakiki vak'a da ispat eder:

Hindistanda bir seyyah bir ağacın gölgesine sığınarak bir müddet dinlenmek istemiş. Ağzı bir halı parçası ile örtülmüş su testisini de yanına koyarak istirahat etmiş. Müzip bir maymun seyyahın uykuya dalmasından istifade ederek ağaçtan inerek testiyi almış ve tekrar dalm üzerine çıkmış. Testinin içinde ne olduğunu merak ederek ağzını açınca içinden birdenbire bir kobra yılanı fırlamış. Yılan karşı bir şey yapamıyacağını çok iyi takdir eden maymun derhal yere düşerek kendine ölü süsü vermiş ve bu halde, başında kobra yılanı olduğu halde cansız olarak yatmış. Yılan maymunun hakikaten ölüp ömediğini anlamak için başı ucunda yirmi dakika kadar bekledikten sonra nihaye öldüğüne karar vererek başını öbür tarafa çevirdiği vakit maymun fırsattaki istifade kolunu uzatarak yılanı tam ensesinden yakalamış ve ağaca sürte sürte zavallı yılanın kafasını ezmiştir.

Hiddetinden kendini öldüren kobra:

Kobra hedefe isabet hususunda kat'iyyen emin olmadıkça hamle yapmaz, vurmaz. Fakat eğer karşısındaki vurmak istediği şeye isabetsiz birkaç hamle yaparsa muhakkak surette kafasını zedeler bir bitap düşer. Bunun için son derece dikkatli davranır. Maamafih böyle birkaç isabetsiz hamleden sonra kafasını fazla zedeliyen kobranın aldıkları yaradan ölmekten önce kendi kendilerini zehirliyerek meitçe intihar ettikleri de çok görülen bir hâdisedir.

FAYDALI BİLGİLER

BUGUNKU PROGRAM

İstanbul

18.30: Dans musikisi ve muhtelif eserler. 19.20: Haberler. 19.30: Ege caz. Türkçe sözlü eserler. 20: Konferans. 20.30: Stüdyo orkestraları konseri. 21: Radyo caz ve tango orkestraları. San. Çadrcı. 21.30 Son haberler. Borsalar. 21.40: Bayan Babıkyan. (Şan) 22: Plak neşriyatı.

Bükreş

13-15: Plak ve duyumlar yayını. 18: Radyo hafif müziği. 19: Duyumlar. 19.15: Konserin süresi. 20: Sözler. 20.20: Yeni operetlerden plaklar. 20.50: Sözler. 21.15: Sark müziği. 21.45: Oda müziği. 22: İlan müziği. 22.30: Duyumlar. 22.50: Konser (röle). 23.15: Yabancı dillerle duyumlar. 23.35: Konser (röle).

Varşova

21.10: Sarki konseri. 21.45: Duyumlar. 21.55: Konferans. 22: Senfonik konser. 23 Spor duyumları. 23.10: İyî sesler (plak).

Moskova

18.30: Koro konseri. 22: Çekçe yayım. 23.05: İngilizce yayım. 24.05: Almanca yayım.

Prag

20.25: Reportaj. 20.55: Varyete. 21.15: Müzikli yayım. 21.50: Sözlü. 22.05: Radyo orkestrası. 23: Duyumlar. 23.15: Plak. 23.30: Rusça duyumlar.

Budapeşte

20: "Mikrobaların yaşayışı, adlı diyalog. 20.30: Plak. 21.30: Dış sıraya bir bakış. 21.50: Buda korusu. 22.40: Duyumlar. 23: Çingene müziği. 24.15: Piyano konseri.

Viyana

20.30: Senfonik konser. 21.35: "Der grosse Ramses geht durchs ziel, adlı piyesi. 23.20: Duyumlar. 23.30: Dans müziği. 24.30: Sözler. 24.45: Silving kuarteti.

Münih

20.05: Şen karışık yayım. 20.40: Reportaj. 21: Duyumlar. 21.15: Ulusal yayım. 21.45: Aktüalite. 22: Şekç. 23: Duyumlar. 23.20: Reportaj. 23.50: Beethoven eserlerinden orkestra konseri (keman ile).

Stuttgart

21: Duyumlar. 21.45: Alsas Loren hatırlayış konseri. 23: Duyumlar. 23.30: Radyo piyesi. 1 - 3: Gece konseri.

Hamburg

20: Eğlenceli müzik. 21: Duyumlar. 21.15: Ulusal yayım. 21.45: Hafif piyano müziği. 22: Radyo piyesi. 23: Duyumlar. 23.25: Reportaj. 23.45: Halk şarkıları ve müzik parçaları.

SİNEMALAR TİYATROLAR

- * Türk : Voronzefin estarı — Tehlikeli yollar.
- * Melek : 30 gün Prenses — Casus kalbi.
- * Elhamra : Gece kuşu — 27 No. lu casus.
- * Tan : Kimsesiz.
- * Şık : Maskeli Kadın — Komikler haftası.
- * Yıldız : Ekmekçi kadın — Kanlı kafe.
- * İpek : Tangolita — Aşk Hüzünleri.
- * Alkazar : Deniz altı ejderi — Vahşiler hücum ediyor.
- * Alemdar : Tarzan ve Eşi.
- * Milli : Çaldırtan dudaklar — Ölüm uçurumu.
- * Kadıköy Hâle : Kedi ve keman.
- * Üsküdar Hâle : Gençlik Ruyası.

NOBETÇİ ECZANELER

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır : Sirkedici Agop Minasyan — Ankara caddesinde Eşref — Bayazıtta Cemil — Küçük Pazarda Yorgi — Şehzadebaşında İbrahim Halil — Yenikapıda Sarım — Samatya'da Rıdvan — Şehrinde Nazım — Karagümrükte Fuad — Büyükdada Mehmet — Heybelide Tanas — Bakırköyünde Hilâl — Fenerde Hüsamettin — Hasköyde Yeni Türkiye — Kasımpaşa'da Yeni Turan — Kadıköyünde Büyük — Yeldeğirmeninde Üçler — Beşiktaşta Nail — Galatada Mişel Sofronyadis — Taksimde Taksim — Kalyoncu kulluğunda Beyoğlu — Şişli'de Halk — Eyyüpte Hikmet eczaneleri.

LİMAN HAREKELERİ

Dün limanımıza gelen vapurlar: Bandırma'dan 6.30 da Gülnihal, Karadenizden 16 da Cumuriyet, İzmitten 16.15 te Ayten, Mudanyadan 17.30 da Asya, Ayvalıktan 18 de Saadet.

Dün limanımızdan giden vapurlar : Mudanya'ya 9 da Tayyar, İzmit'e 9 da Gülnihal, İmroza 16 da Kocaali, İzmir'e 16 da, Sakarya, Karadenize 20 de, Erzurum, Bandırma'ya 21 de Gülnihal.

Bugün limanımıza gelecek vapurlar : İzmitten 16.15 te Güzel Bandırma, Iskenderiyeden 17 de İzmir, Mudanyadan 17 de Tayyar.

Bugün limanımızdan gidecek vapurlar : İzmit'e 9 da Ayten, Mudanya'ya 9 da Asya, Mersine 11 de İnebolu.

MURACAAT YERLERİ

Deniz Yolları acentesi Telefon 42362
Akay (Kadıköy iskelesi baş meurluğu) 43732
Şirketi Hayriye, Telefon 44703
Vapurculuk Şirketi merkez acentesi, Telefon 22925
Şark Demiryolları muracaat kalesi, Sirketi Telefon 23079

Devlet Demiryolları muracaat kalesi Haydarpaşa. Telefon 42145

HASTANE TELEFONLARI

Cerrahpaşa hastanesi. Cerrahpaşa 21693
Gureba Hastanesi. Şehremini, Yenibağçe. 23017
Haseki kadınlar hastanesi. Aksaray Haseki cad. 32 24553
Gülhane hastanesi. Gülhane 20510
Kuduz hastanesi. Çapa 22142
Emraz aklıye ve asabiye hastanesi. Bakırköy Reşa diye kırsarı 16..60
Beyoğlu Zükür hastanesi. Firuzaga 43341
Etfal hastanesi. Şişli 42426
Haydarpaşa Nümune hastanesi. 60107
Zeynep Kâmil hastanesi. Üsküdar, Nuh kuyusu, Gün Doğumu caddesi 60179

ÇABUK SİHHİ YARDIM TEŞKİLATI

Bu numaradan imdat otomobil istenir. 44998

İTFAİYE TELEFONLARI

İstanbul itfaiyesi 24222
Beyoğlu itfaiyesi 44644
Kadıköy itfaiyesi 60020
Yeşilköy, Bakırköy, Büyükdere, Üsküdar itfaiyesi 60625
Paşabağçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Bilyükdada, Heybeli, Burgaz, Kınalı mntakaları için telefon santralindeki memura (yangın) kelimesini söylemek kâfidir.

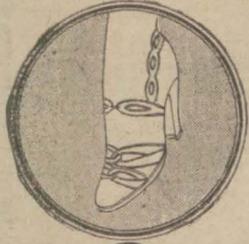
Bir Mürebbiye Aranıyor

Yeni doğmuş bir çocuğa bakmak ve annesi refakatinde onu büyütme için bir mürebbiye ihtiyacı vardır. İsteyenler şartlarını ve haklarındaki malumatı bir mektupla İstanbul postahanesi 176 numarolu kutuya (Mürebbiye) rumuzla bildirmelidirler. 4676

OSMANLI BANKASI İLAN

Osmanlı Bankası hisse sahipleri genel kurulayı 1935 haziranının 18 inci salı günü Londrada toplanmıştır.

İdare meclisi tarafından hisse sahiplerinin tasdikine sunulan kararlar birlikte kabul olunmuştur. 24 Haziran 1935 ten başlayarak, 66 sayılı kuponun gösterilmesine karşı hisse başına temettü olarak 3 Şilin verilecektir. 4674

Sağlam ve Ucuz Kundura

arayanlara yolları üzerinde bir kolaylık

Sümer Bank
Yerli Mallar
Pazarları

Eminönü

Kundura mağazası açıldı

Yenicami merdivenleri karşısında

Uğramadan geçmeyiniz

Dikkat: İkramiyeli satışlar devam ediyor; istifade ediniz!

SÜMER BANK

Beykoz Debagat Ve Kundura Fabrikasından:

Fabrikamız için hariçten ve memleket dahilinden celbedilen eşyanın gümrük muamelesi ve vapurdan fabrikaya kadar sevk işini gümrük komisyoncularından yapmak isteyenler Fabrika Ticaret Şefliğine müracaat ederek tanzim edilen şartnameyi alabilirler.

İhale 26-6-1935 tarihinde saat onbir buçukta icra edilecektir.

Sihhat ve içtimaî muavenet vekâleti hudut ve sahiller sihhat umum müdürlüğünden:

Trabzon Sahil Sıhhiye merkezi için yeniden yaptırılacak taka biçimi motörle eski Trabzon motörünün tamiri eksiltmeye konulmuştur.

A — Her ikisinin keşif bedeli (2950) liradır.

B — Bu işler için fennî ve idarî şartname ve resimler İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye merkezinden parasız alınır.

C — Eksiltme 27 Haziran 935 perşembe günü saat 14 de Galatada İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye merkezinde açık eksiltme usulile yapılacaktır.

D — Muvakkat teminat akçası 227 lira 50 kuruştur.

E — İsteklilerin gemi inşaatı ve motör tamiri işlerinde ehil olduklarını gösterir ticaret odasından ve davet tarihinden sonra alınmış bir vesika aranılacaktır.

F — Eksiltmeye girecek olanların peyler sürülmeye başladığı dakikaya kadar muvakkat teminatlarını yatırmış olmaları şarttır. (3278) 4458

Gözlerinizin Güzelliğini Ancak

VENÜS RİMELİ

Kirpikleri besler, gözlerle sehar bir güzellik ve cazibe verir. Şık ve kibar familyalar umumiyetle Venüs Rimelini tercih kullanıyorlar. İsim, marka ve satış yerlerine dikkat ediniz. Taklidlerinden sakının. Satış yerleri: Sümer Bank Umum Yerli Mallar pazarlarında.

Deposu: Evliyazade Nuredin Eren Ecza âlât ve İriyat deposu, Bahçekapı, İstanbul.

Üsküdar 1 inci S. hukuk mahkemesinden: Beylerbeyinde bostancı başı Abdullah ağa mahallesinde Çınar sokak 49 No. lu hanede binbaşılıktan mütekaif Hasan.

İstanbul belediyesi vekili Nuredin tarafından aleyhinize açılmış olduğu alacak davasından dolayı gönderilen davetiye üzerine ikametgâhınız meçhul bulunduğu mubaşir tarafından verilen şerhten anlaşılmasız üzerine berayı muhakeme 1-7-935 pazartesi günü saat 10 da Üsküdar sulh birinci Hukuk dairesine gelmeniz lüzumu ilânen tebliğ olunur. (12550)

Türkiye Baş Pehlivanlık ALATURKA YAĞLI GÜREŞ Müsabakaları BURSA'DA

22 Haziran Cumartesi ve 23 Haziran pazar günleri en namli pehlivanların iştirakleri temin edilmiştir.

Mükâfatlar

Başa: 125, Baş altına 75, Büyüyük ortaya 50, küçük ortaya 25, desteye 15 liradır.

Hakem heyeti arasında meşhur Kurt Dereli Mehmet pehlivan vardır. İstanbuldan Bursa ya kadar birinci mevki gidip gelme 3 liraya kabildir. Diğer mevkiler ve Mudanya yolile yapılacak seyahatler daha ucuzdur. 4660

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Çerkes köyündeki kıratın ihtiyacı olan (72.000) kilo ekmek kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Ekmeğin beher kilosuna tahmin edilen bedel on kuruştur. İhalesi 24-6-935 pazartesi günü saat 15 dedir. Şartnamesi her gün öğleden evvel Fındıklıda Komutanlık S. AL. Komisyonunda görülebilir. İsteklilerin (540) liralık teminat mektubu veya makbuzu ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektublarını belli günde ihale saatından en az bir saat evveline kadar SA. AL. Komisyonuna vermeleri. (3148) 4301

VAPURCULUK

Türk Anonim Şirketi İstanbul Acentalığı Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon Yolu

A K S U vapuru 23 Haziran PAZAR saat 20 de Rizeye kadar.

Mersin yolu

GERZE vapuru 23 Haziran PAZAR saat 10 da Mersine kadar.

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilaç budur.

İsmine dikkat buyurulması

4438

İstanbul Valiliğinden:

1 — İdare mecmuasının Temmuz 935 ayından başlamak üzere 11 nüshasının şartnamesine göre basımı 17 Haziran 935 tarihinden itibaren 21 gün müddetle açık münakasaya konulmuştur.

2 — Mecmua en aşağı 6, en fazla 15 forma olacaktır.

3 — Beher nüshasının baskı adedi 3000 olacaktır.

4 — İhale günü 10 Temmuz 935 tarihine müsadif çarşamba günüdür.

5 — Talibler yüzde 7,5 hesabile 146 lira 25 kuruş teminat akçesini malsandığına yatıracaktır.

6 — Talibler ihale günü saat onda vilâyet binasındaki Alım Satım Komisyonuna müracaat edecekleri gibi şartnameyi öğrenmek için de her gün Vilâyet Daire müdürlüğüne müracaat edeceklerdir. (3378) 4528

Uludağ Oteli

Bursa Vilâyeti Hususî Muhasebe Müdürlüğünden:

1 — Bursa Hususî İdaresine aid 14 odalı ve bir büyük salon ile bir gazinoyu ve iki banyo dairesini ve elektrik ve su ve telefon tesisatını ve bütün mefruşat ve mobilyeyi havi Uludağ oteli açık arttırma ile ve üç sene müddetle kiraya verilecektir.

2 — Otelin tahmin edilen kirası senevi 300 liradır. Arttırmaya girecekler muhammen bedeli üç seneliği için yüzde 7,5 hesabile 67,50 lira muvakkat teminat parasını Bursa İş Bankasına yatıracaklardır. Muvakkat teminat olarak Banka mektubu, istikrazı dahilî, Ergani Demiryolu hazine tahvin veya Bonoları dahil kabul olunur.

3 — Otelin Demirbaş eşya ve mobilyası arttırma kaim ve şartnamesine ilişik cetvelde gösterilmiştir. Umumi ve hususî şartname Daimî Encümen kaleminden olub arttırmaya iştirak edecekler mezkûr şartnameyi tetkik ve mütalaa ederler.

4 — Otelin ihalesi 13-7-935 günlemecine rasgelen Cuma günü saat 15 de Bursada Hükümet dairesinde Vilâyet Daimî Encümeni tarafından yapılacaktır.

5 — Talib olanların Encümen kalemine müracaat etmeleri ve şartnameyi görmeleri ilân olunur. (3461)

Ecnebi memleketlere giden tüccar ve seyyahlara Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi: 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, Frank, İngiliz lirası veya Doları Frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşıy ve her zaman isterseniz dünyamın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük teyiat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. (5999) 4105

Tüccarların nazarı dikkatine İstanbul Belediyesi Karaağaç Müessesatı Müdürlüğünden:

Belediyenin Sütlücede Karaağaç Müessesesi souk hava depoları ve bunlar arasında Yumurta deposu şeraiti fenniye itibarile eşsizdir. Her nevi emteada olduğu gibi, getirip götürme masrafı da Müesseseye aid olmak şartile beher yumurta sandığından iki lira elli kuruş ve yarım yumurta sandığından bir lira yirmi beş kuruş gibi gayet elverişli bir ücret alınmaktadır.

Mallarını koyacakların ya Müessesemize veyahud Balık Pazarında Zindan Hanında 1 No. da mümessilimiz Şakire müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (3402)

Müessese Telefon No. 40607.

Mümessil ,, ,, 21608.

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Vapurlarımızın kalafat işleri bir sene müddetle açık eksiltme ile bir müteahhide ihale edilecektir.

Eksiltme 26-6-935 çarşamba günü Akay Şefler Encümeninde saat 15,00 de yapılacağından isteklilerin o gün Encümene gelmeleri ilân olunur. (3475)

Umumi neşriyat ve yazı işleri Müdürü: Etem İzzet BENİCE Gazetecilik ve matbaacılık T. A. Şirketi, İstanbul, Ankara caddesi 100 — Basıldığı yer: TAN matbaası.

Saygı Değer Yurddaşlar!

Tam yerli malı "EMİR", tıraş bıçaklarımızın şöhreti memleketimizin her köşesine yayılmıştır. Artık piyasada 100 paraya ve 3 ve 5 kuruşa satılan ecnebi tıraş bıçaklarına kat'iyen ihtiyaç kalmamıştır. Çünkü; tam yerli malı "EMİR", tıraş bıçaklarımız gayet iyi ve keskin olmakla beraber 10 tanesi yalnız 15 kuruşa her yerde satılmaktadır.

Kanaatkâr olan müessesemiz büyük bir fedakârlıkla saygı değer yurddaşlarımıza bir hizmette bulunmak ve "EMİR", tıraş bıçaklarımızın dışarıdan gelen ecnebi bıçaklarından üstün olduğunu işle göstermek üzere işbu tam yerli malı "EMİR", tıraş bıçaklarımızı umulmaz derecede ucuz bir fiyatla satmaktadır

Hem iyilik, hem ucuzluk, hepsi bir arada olduğundan artık paranızı dışarı çıkarmayınız. Her satıcıdan "EMİR", tıraş bıçaklarını ısrarla arayınız. ve alıb güle güle kullanınız.

RADIUM TİCARETHANESİ

İstanbul - Galata P. K. 1313 - Telg. RADIUM İSTANBUL - Tel. 42878.

Acele Etmeyin

Bu yıl odun, kömür almak için acele etmeyin...

**YAKINDA PİYASAYA YENİ
BİR KÖMÜR ÇIKIYOR...**

...

Acele Etmeyin

Bu Yıl Odun, Kömür Almak İçin Acele Etmeyin.....

**YENİ KÖMÜR EN KUVVETLİ
EN İDARELİ EN TEMİZ
KÖMÜR OLACAKTIR...**

...

Acele Etmeyin

Bu Yıl Odun, Kömür Almak İçin Acele Etmeyin.....

**Piyasaya Çıkacak Olan
Yeni Kömürü Bekleyiniz.**

..

Acele Etmeyin